"कृषि, व्यापार र पर्यटनः हाम्रो सशक्त अभियान"

वार्षिक नगर विकास योजना

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को लागि सातौं नगर सभाबाट स्वीकृत

नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

नमोबुद्ध नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

भकुण्डेबेशी, काभ्रेपलाञ्चोक

०११-४०४०३१,४०४०३१

नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगरसभा

नमोबुद्ध नगरपालिकाको निर्माणाधिन प्रशासकीय भवन

वार्षिक नगर विकास योजना

(आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट)

नमोबुद्ध नगरपालिका

भकुण्डेबेशी, काभ्रेपलाञ्चोक

बागमती प्रदेश, नेपाल

२०७७

प्रकाशक	: नमोबुद्ध नगरपालिकाको कार्यालय आर्थिक प्रशासन शाखा सुचना, प्रकाशन तथा तथ्याङ्क इकाई	
संरक्षक	: टंक प्रसाद शर्मा, प्रमुख, नमोबुद्ध नगरपालिका : रामदेवी तामाङ, उप-प्रमुख, नमोबुद्ध नगरपालिका	
सम्पादन सल्लाहकार	: भोलाप्रसाद चापागाईं, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	
सम्पादन मण्डल	: विनोद रसाईली	प्रशासकीय अधिकृत
	: ऋपु धोज के.सी.	लेखा अधिकृत
	: उज्ज्वल अर्याल	इन्जिनियर
	: कृष्ण थापा	इन्जिनियर
	: सन्तोष काफ्ले	वातावरण अधिकृत
	: विजय प्रजापति	सुचना प्रविधि अधिकृत
	: राजीब श्रेष्ठ	कम्युटर अपरेटर
सर्वाधिकार	: नमोबुद्ध नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय	
प्रकाशन मिति	: २०७७ श्रावण	
प्रकाशन प्रति	: ५०० प्रति	

सम्पर्क

नमोबुद्ध नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भकुण्डेबेशी, काभ्रेपलाञ्चोक
बागमती प्रदेश, नेपाल

फोन: ०११-४०४०३१, ४०४०६८
Website: www.namobuddhamun.gov.np
Email: namobuddhamun@gmail.com

यस पुस्तिका भित्र . . .

क्र.सं.	विवरण	पृष्ठ संख्या
१	नगरपालिकाको परिचय	१-२१
२	नीति तथा कार्यक्रमहरु	२२-४६
३	योजना, कार्यक्रम तथा बजेट	४७-५४
४	सातौं नगरसभामा स्वीकृतिको लागि पेश भएका प्रस्ताव तथा निर्णयहरु	५५-५८
५	कुल आय प्रक्षेपण	५९-६०
६	कुल व्यय प्रक्षेपण	६१
७	कुल वडागत सिलिङ्ग	६२-६४
८	नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगरसभाबाट स्वीकृत विनियोजन ऐन, २०७७ अनुसारको अनुसूचीहरु	६५-१२७
९	सशर्त,समपूरक र विशेष अनुदान तर्फका योजनाहरु (बजेटको श्रोत सहित)	१२८-१४४
१०	विभिन्न संघ संस्थाहरुको कार्यक्रम	१४५-१४८
११	सातौं नगरसभाको कार्यसूचि र समयतालिका	१४९-१५६
१२	नगरसभा सदस्यहरुको उपस्थिति	१५७-१५८
१३	निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको सम्पर्क नम्बर	१५९-१६०

नगरका वडाहरू छुट्टिने गरी तयार गरिएको नक्सा

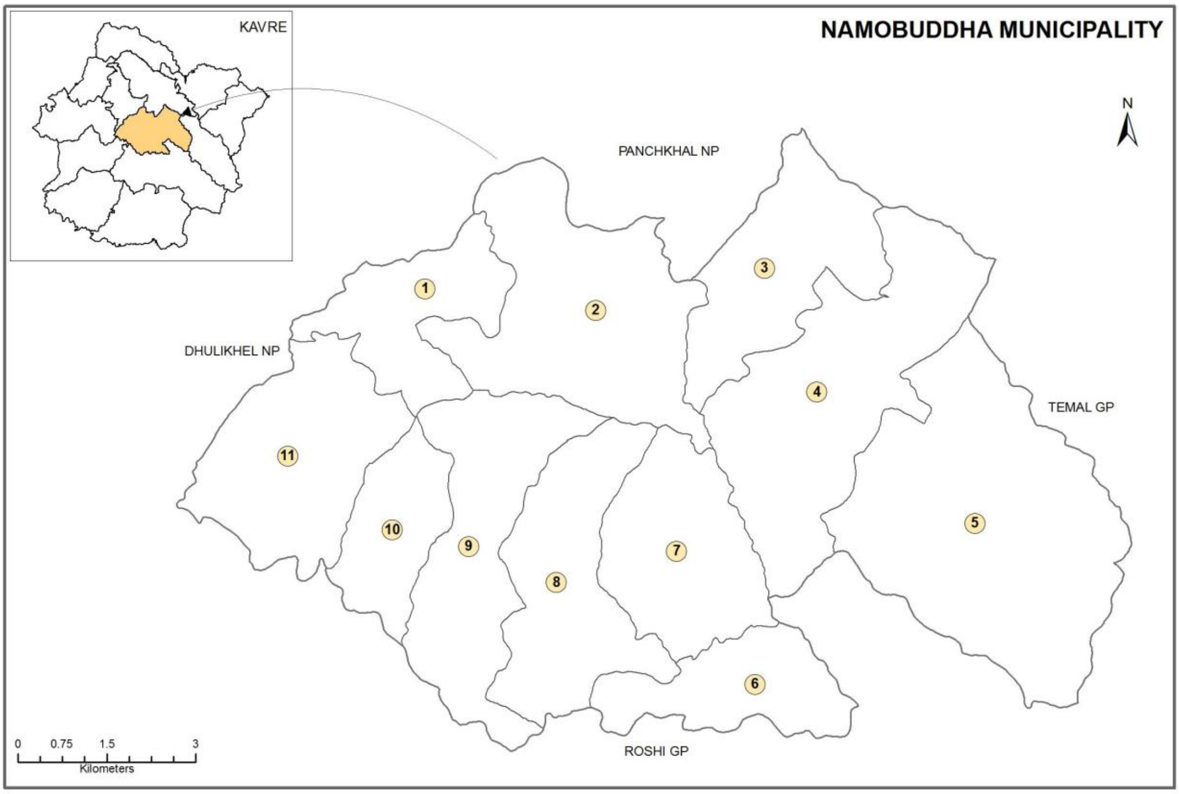

१. परिचय

१.१. नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

आज भन्दा करिब ६५०० बर्ष पहिले (सिंघत छेन्पो) नाम गरेका राजाले राज्य गर्थे । उनका ३ भाई छोराहरु जेठा महादेव, माइला महानाम र कान्छा महासत्व मध्ये जेठा र माईला राजकाज एवं युद्धकलामा निपूर्ण थिए र कान्छा छोरा सुशील, दयालु र सहनशील स्वभावका थिए । उनै कान्छा छोरा महासत्वले आफ्ना पाँच ओटा डमरु सहितको बघिनी भोको र अचेत अवस्थामा देखि आफ्नो तिघ्रा काटेर मासु र छाती खोपेर रगत निकाली बघिनीलाई खुवाएको भन्ने किम्बदन्दी रहेको पाईन्छ । साथै उक्त राजकुमार नै पछि गएर गौतम बुद्ध बनेका र पाँचवटा डमरुहरु शिष्य बनेका भनाई छ । सोही ठाउँमा शाक्यमुनी सिद्धार्थ गौतमले समेत नमस्कार गरिएका बुद्ध (नमोः तस्य भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स)को नामबाट नमोबुद्ध रहन गएको किम्बदन्ती छ ।

नेपालको संविधानमा भएको व्यवस्था बमोजिम प्रत्येक नगरपालिका एक अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला स्वशासित र संगठित संस्था हुनेछ । नगरपालिकाको आफ्नो छुट्टै छाप हुनेछ । नगरपालिकाले व्यक्ति सरह चल-अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न र बेच-विखन गर्न सक्नेछ । नगरपालिकाले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालिस उजुर गर्न र सो उपरपनि सोही नामबाट नालिस उजुर लाग्न सक्नेछ भन्ने उल्लेख गरे अनुसार नै यस नगरपालिका पनि सञ्चालन र व्यवस्थित गरीएको छ ।

संविधान बमोजिम स्थानीय तहको गठन हुँदा काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा ६ वटा नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिका गरी १३ वटा स्थानीय तह कायम भएका छन् । नमोबुद्ध नगरपालिका साविकका ८ वटा गाविसहरु मथुरापाटी फुलवारी, मेथिनकोट, कानपूर कालापानी, खनालथोक, पुरानोगाउँ दाप्चा, छत्रेबाँफ दाप्चा, डराउने पोखरी र श्यामपाटि सिमलचौर मिलाएर बनाईएको छ । यस नगरपालिकामा ऐतिहासिक स्थलहरु नमोबुद्ध, दाप्चा, फुलवारी र भकुण्डेबेशी लगायतका अधिकांश क्षेत्रमा कृषि, व्यापार र व्यवसायसंग सम्बन्धित प्रचुर सम्भावनाहरु रहेका छन् ।

यस नगरपालिकामा विशेष गरी हिन्दु, बौद्ध र इशाई धर्मावालम्वीहरुको बसोबास रहेको छ । यहाँ ब्राह्मण, क्षेत्री र तामाङ्ग जातिको बाहुल्यता रहेको छ । यहाँका नागरिकहरुले कृषि, पशुपालन र व्यापारलाई मुख्य पेशाको रुपमा अँगाल्दै आएका छन् । धुलिखेल, बनेपा र काठमाडौं उपत्यकाबाट नजिक रहेकोले यस नगरपालिकाको आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक विकासमा प्रत्यक्ष सकारात्मक प्रभाव परेको छ । यहाँ उत्पादन हुने कृषिजन्य तथा पशुजन्य उपजहरु तिनै बजार क्षेत्रमा बढी खपत र बिक्री हुने गरेको छ । भौगोलिक रुपमा मध्यम स्तरीय पहाडी धरातल रहेको यस नगरमा मानव बसोबास र पर्यटन व्यवसायको लागि अति उपयुक्त स्थानहरु रहेका छन् । नमोबुद्ध नवगठित नगरपालिका भएकोले यसलाई एक सक्षम नगरपालिकाको रुपमा स्थापना गर्ने चुनौति रहेको छ । यहाँ भएका सम्भावनाहरुलाई अवसरको रुपमा परिणत गर्न र यहाँ रहेका समस्याहरुको न्यूनीकरण गर्ने क्रममा योजनावद्ध तवरबाट लाग्नु पर्ने आवश्यकता रहेकोछ ।

यस कारण नमोबुद्ध नगरपालिकाले क्रमशः यस नगर क्षेत्रको समग्र विकासका पहलहरु गर्दै लैजान हरेक वर्ष वार्षिक रुपमा योजना तथा कार्यक्रमहरु तयार गरी अगाडि बढ्ने जमर्को गरेको छ । यसै क्रममा नगरवासीहरुको सक्रिय सहभागितामा आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को लागि वार्षिक नगर विकास नीति कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरी सातौं नगर सभाबाट स्वीकृत गरेको छ ।

१.१.१. भौगोलिक अवस्थिति

सिमानाः पूर्व : तेमाल गाउँपालिका
पश्चिम : धुलिखेल र पनौति नगरपालिका
उत्तर : पाँचखाल र धुलिखेल नगरपालिका
दक्षिण : रोशी र बेथानचोक गाउँपालिका

क्षेत्रफल : १०२ वर्ग कि.मी.

हावापानी : मध्यम (समशितोष्ण), पहाडी वातावरण

१.१.२. नगरको प्रशासनिक विभाजन :

प्रदेश : बागमती प्रदेश

जिल्ला : काभ्रेपलाञ्चोक

जिल्ला सदरमुकाम : धुलिखेल

नगरपालिका केन्द्र : भकुण्डेबेशी

नगरपालिका वडा संख्या : ११

१.१.३. राजनैतिक विभाजन :

प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र : २

प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र : २ 'क' र 'ख'

१.१.४. नगरका मुख्य नदि खोला तथा तालतलैयाहरु :

मुख्य नदिहरु : रोशी खोला
खोलाहरु : दाप्चा, सोती, हिले, झिगु, दहरे, समुन्द्रे खोला आदि ।
तालतलैयाहरु : डराउने पोखरी,भैरब कुण्ड, ठुल्धारा पोखरी आदी ।

१.१.५. साक्षर अवस्था : पूर्ण साक्षर घोषणा भइसकेको ।

१.१.६. पार्कहरु :

- पौडेलचौर वातावरणमैत्री पार्क ।
- बुच्चाकोट बाल उद्यान पार्क ।
- लामीडाँडा सिटी पार्क ।
- गहते सामुदायिक वन पिकनिक पार्क ।

१.१.७. धार्मिक पर्यटकीय स्थलहरु :

क्रं.सं.	धार्मिक स्थलको नाम	मेला लाग्ने दिन
१	नमोबुद्ध	कात्तिक शुक्ल पूर्णिमा
२	कालिका मन्दिर, दाप्चा	बडा दशै, अष्टमी
३	श्री कृष्ण मन्दिर, दाप्चा	श्री कृष्ण जन्म अष्टमी
४	जगवैजेश्वर मन्दिर, नौबिसे	बाला चर्तुदशी,तिज,श्राबण महिना र माघ महिना
५	भिमसेन स्थान, दाप्चा	बडा दशैं, अष्टमी
६	अमर अखण्ड हरिनाम संकीर्तन	अखण्ड कीर्तन (सदावहार)
७	फूलबारीको मथुरेश्वर	बाला चतुर्दशी,तिज,श्रावण महिना र माघ महिना
८	श्यामपाटीको शिव मन्दिर	बाला चतुर्दशी,तिज,श्रावण महिना र माघ महिना
९	रक्तकाली मन्दिर	चैते दशैं, बडा दशैं
१०	कालिका मन्दिर कालापानी कानपुर	दैनिक पूजाआजा र विशेष चाडपर्वहरुको दिन
११	धुँवाकोट देवी मन्दिर	दैनिक पूजाआजा र विशेष चाडपर्वहरुको दिन
१२	भैरव कुण्ड	श्रावण महिना भरी जगवैजेश्वर, कुशेश्वरमा जल लैजाने
१३	सातमुल बोहोरे	
१४	रेञ्जेन दोर्जे स्मृती प्रतिष्ठान (कोट तेमाल)	

१.१.८. नगरपालिकाको विभिन्न वडाहरुको विवरण :

वडा नं.	वडा केन्द्र	Coordinate	क्षेत्रफल. (वर्ग कि.मि.)	राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसारको			
				घरपरिवार सङ्ख्या	जम्मा	पुरुष	महिला
१	फुलबारी	२७°३३'४२.६"N, ८५°३८'१७.३"E	५.७४	४६६	२०६२	९१९	११४३
२	लकाइने	२७°३४'५४.८"N, ८५°३६'२०.३"E	१२.३६	७३९	३४२२	१६११	१८११
३	भीडाबारी	२७°३५'१४"N, ८५°३७'१०"E	७.७४	५८०	२६०९	११६३	१४४६
४	काफ्लेथोक	२७°३५'१६"N, ८५°४०'०५"E	१३.६६	४७५	२११२	९६२	११५०
५	कानपुर, कालापानी	२७°३३'२२"N, ८५°३८'५०"E	१८.७६	९२२	४३७६	२०५१	२३२५
६	चौकी डाँडा, पिपलबोट	२७°३२'३१"N, ८५°४२'०९"E	५.२२	३३२	१५१४	७०३	८११
७	खनालथोक, धर्मशाला	२७°३०'४९"N, ८५°४०'१०"E	७.६	७५०	३१९३	१४९१	१७०२
८	डराउने पोखरी	२७°३२'२८"N, ८५°३८'०२"E	८.६४	६४५	२६८४	१२०७	१४७७
९	दाप्चा छत्रेबाँफ	२७°३२'४०"N, ८५°३७'१९"E	९.२३	५७७	२७६६	११६६	१६००
१०	पुरानो गाँउ	२७°३३'०८"N, ८५°३६'३७"E	४.३८	४९८	१९८८	१०३२	९५६
११	कुरुगाँउ	२७°३३'२२"N, ८५°३५'५४"E	९.०५	६००	२७९३	१२९९	१४९४
जम्मा			**१०२.३८**	**६,५८४**	**२९,५१९**	**१३,६०४**	**१५,९१५**

१.२. विद्यमान अवस्थाको समीक्षाः

१.२.१. सबल पक्ष

नगरपालिका गठन हुनु आफैमा ठूलो उपलब्धी र सबल पक्ष हो। स्थानीय तहको घोषणा पश्चात निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुले कार्यभार सम्हाले पश्चात जनतामा अपार उत्साह छाएको र विकासले गति लिएको अवस्था रहेको छ। जनशक्ति र भौतिक साधन स्रोतको हिसावले तुलनात्मक रुपमा नगरपालिकाको अवस्था राम्रो रहेको छ। नगरपालिकाको आफ्नै भवन निर्माण सम्पन्न हुने अवस्थामा छ। पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा विकास गर्न सकिने सम्भावना प्रसस्त रहेको नमोबुद्ध विश्व भरिका बौद्ध धर्मावलम्बीहरुको तीर्थस्थल रहेको कारण यस क्षेत्रमा पर्यटन व्यवसायको प्रचुर सम्भावना रहेको छ। दन्तलहर झै मिलेका हिम शृङ्खला प्रष्टै देखिने फूलबारी तथा दाप्चा लगायतका क्षेत्रमा घरबास (Homestay) संचालन गरी स्थानीय संस्कृति झल्काएर समेत पर्यटकलाई मनोरञ्जन दिन सकिन्छ। यस नगरपालिकाको मध्यविन्दु भएर गएको बि.पि. राजमार्गले यस जिल्लालाई तराईसँग जोड्ने हुँदा आर्थिक विकासको समेत ठूलो सम्भावना रहेको छ।

१.२.२. कमजोर पक्ष

नगरपालिका गठन पनि जनमानसमा पुरानै सोच कायम रहेको कारण आफूले नगरपालिकाबाट सेवा सुविधा प्राप्त गरे बापत तिर्नुपर्ने कर, दस्तुर तथा राजश्व बुझाउनु पर्छ भन्ने भावना तथा बानीको विकास हुन सकेको छैन। नगरपालिकाको कार्य बोझ अनुसार जनशक्तिको कमी रहेको तथा साधनस्रोत अत्यन्तै न्यून रहेको छ। संगठन तथा व्यवस्थापन (Organization and Management) सर्भे गरेर कार्यबोझको आधारमा जनशक्तिको दरवन्दी तथा संगठन संरचना स्वीकृत नहुँदा दैनिक प्रशासनिक तथा विकासात्मक क्रियाकलापहरु संचालन गर्न समस्या रहेको छ।

१.२.३. अवसर

यस नगरपालिका क्षेत्रमा हालसम्म अत्याधिक रुपमा जग्गा प्लटिङ्ग/खण्डिकरण नभएको कारणले Land Pooling गरी व्यवस्थित बस्ती विकासको सम्भावना रहेको छ। मापदण्ड भन्दा बाहिर गएर भौतिक संरचनाहरु नबनेको कारण व्यवस्थित शहरीकरण तथा आकर्षक ढङ्गबाट विकासका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्न सकिने अवस्था रहेको छ। प्राकृतिक स्रोत तथा साधनहरु प्रचुर मात्रामा रहेको कारण सोको व्यवस्थित तवरले उपभोग गर्न सकिने र स्थानीय आवश्यकता अनुसारको विकास गर्न सकिने अवसर रहेको छ।

१.२.४. चूनौती

उपलब्ध सिमित स्रोत र साधनबाट जनताको बढ्दो जनआकांक्षाको सम्बोधन, नगरपालिकाको बजार क्षेत्रमा उत्पादन हुने फोहोरजन्य वस्तुहरुको उचित व्यवस्थापन, नगरपालिकाको अधिकांश क्षेत्र भौगोलिक आधारमा विकट रहेको हुँदा समयमा नै उक्त विकट क्षेत्रहरुमा व्यवस्थित सडक लगायतका विकासका पूर्वाधारहरु निर्माण गर्न कठिनाई रहेको छ। साथै दैनिकरुपमा जनतालाई गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गरी सुशासन सहितको सेवा प्रवाह गर्नु चुनौतीपूर्ण रहेको। साथै हालसम्म केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहको राजश्व अधिकार लगायतका विषयमा नीतिगत अन्यौलता कायम रहेको कारणले पनि दैनिक कार्य सम्पादनमा केही असहजता रहेको छ।

१.३. वार्षिक नीति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि अवलम्बन गरिएको पद्धतिः

स्थानीय तहमा योजना व्यवस्थापन (पूर्वतयारी) का आधारभुत पक्षहरुः

१. नेपालको संविधानको धारा ६० ले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो आर्थिक अधिकार क्षेत्रभित्र कर लगाउन र राजस्व उठाउन पाउने व्यवस्था सुनिश्चित गरेको,
२. संविधानको धारा २३० स्थानीय आर्थिक कार्यप्रणाली अन्तर्गत प्रत्येक आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान स्थानीय कानुन अनुसार नगर सभामा पेश गरी पारित गर्नुपर्ने,
३. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले राजश्व परामर्श समिति (राजश्व सम्वन्धी नीति, कानुन बनाउने, स्रोत र क्षेत्र पहिचान, दर निर्धारण गर्ने), स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समिति(स्रोत र साधनको प्राथमिकताका आधारमा सन्तुलित वितरण) र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति(आगामी आर्थिक बर्षको नीति तथा कार्यक्रम सीमाभित्र रहि गर्ने) मार्फत स्रोत व्यवस्थापन र बजेट मार्फत नीति तथा कार्यक्रम सञ्चालनको पुर्णाधिकार दिएको,
४. स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समितिले प्रत्यक बर्षको चैत्र १५ भित्र शाखा तथा महाशाखा वा वडा समितिमा जानकारी गराउने ।
५. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा २४ अनुसार नगरपालिकाले योजना बनाउदा देहायका विषयलाई प्राथमिकता दिनुपर्दछ :

- आर्थिक विकास तथा गरीबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान दिने,
- उत्पादनमुलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्ने,
- जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगारी बढ्ने,
- स्थानीय वासिन्दाको सहभागिता जुट्ने, स्वयं सेवा परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने,
- स्थानीय स्रोत, साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने
- महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने,
- लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने
- दिगो विकास, वातावरणीय संरक्षण तथा संवर्द्धन गर्न सघाउ पुऱ्याउने,
- भाषिक, सांस्कृतिक पक्षको जगेर्ना साथै सामिजिक सद्भाव र एकता अभिवृद्धि गर्ने

१.४. नगरपालिकाले योजना तर्जुमा वा कार्यान्वयन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने विषयहरुः

- मध्यम र दीर्घकालिन योजनाको सूची बनाउने,
- सबै सरोकारवाला (स्थानीय बुद्धिजीवि, विषयविज्ञ, अनुभवी, पेशाविद्, सीमान्तकृत, तथा लोपोन्मुख समूदाय, महिला, बालबालिका, दलित, युवा, अल्पसंख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरीक लगायत) क्षेत्रको अधिकतम सहभागिता प्रवर्द्दन गर्ने,
- योजनाको सम्भाब्यता अध्ययन,
- स्रोत साधनको पूर्वानुमान,
- योजना प्राथमिकीकरण,
- योजना कार्यान्वयन तालिका
- अनुगमन तथा मुल्याङ्कन सहितका समग्र पक्ष ।

१.५. स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७५ :

- स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका आर्थिक अधिकार सम्वन्धी कानून बनाउने, बार्षिक बजेट बनाउने, निर्णय गर्ने, नीति तथा योजना तयार गर्ने र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने अधिकार स्थानीय तहमा नै रहने व्यवस्था गरेको,
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले सार्वजनिक खर्चको अनुमानित विवरण तयार गर्ने, मध्यकालिन खर्च संरचना तयार गर्ने, आवश्यकताको प्रक्षेपण गर्ने, राजश्वको प्रक्षेपण तयार गर्ने र वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको,

१.६. बार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमाका आधार :

- नेपालको संबिधान, २०७२
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- संघीय र प्रदेश सरकारले जारी गरेका नीति, कानुन तथा मापदण्डहरु,
- स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४
- संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहको आबधिक विकास योजना,
- स्थानीय तहको मध्यकालिन खर्च संरचना,
- स्रोतसाधनको उपलब्धता
- विकासका अन्तरसम्बन्धित बिषयहरु
- नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनायका प्रतिबद्धताबाट सिर्जित दायित्वहरु, संघ र प्रदेश सरकारले अबलम्वन गरेका अन्य आर्थिक नीतिहरु,

१.७. वार्षिक विकास योजना तर्जुमा गर्दा ध्यान दिनुपर्ने बिषयहरु :

- संघ, प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समय सिमा र प्रकृयासँग अनुकुल हुने,
- आवधिक विकास योजना र मध्यकालिन खर्च संरचना अनुसार प्राथमिकताका विषयहरु,
- वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन अनुकुलन, विपद व्यवस्थापन,
- सुशासन, लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशिकरण र लक्षित वर्गको सशक्तिकरण गर्ने जस्ता विकासका अन्तरसम्वन्धित विषय,
- समाजका सबै वर्ग, क्षेत्र र समुदायको अधिकतम सहभागिता सुनिश्चित गर्ने विषयहरु,
- अन्तर स्थानीय तहको योजना कार्यान्वयनमा सघाउ पुग्ने विषयहरु,
- विषय क्षेत्रगत तथा भौगोलिक सन्तुलन कायम गर्ने पक्षहरु,

१.८. दीगो विकासका लक्ष्यहरु (Sustainable Development Goals)

SDG 1 - End poverty in all its forms everywhere (सबैं प्रकारका गरिबीको अन्त्य गर्ने),

SDG 2 - End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture (भोकमरी अन्त्य, खाध सुरक्षाको प्राप्ति र पोषणको सुनिश्चितता),

SDG 3 - Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages (सबै उमेर समूहका लागि स्वस्थ जीवनको सुनिश्चितता),

SDG 4 - Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all: (सबैलाई समावेशी, समतामूलक गुणस्तरीय शिक्षा),

SDG 5 - Achieve gender equality and empower all women and girls. (लैंगिक समानता र महिला तथा बालबालिकाको सशक्तीकरण)

SDG 6 - Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all (सबैका लागि सुरक्षित खानेपानी र सरसफाईमा दीगो व्यवस्थापन),

SDG 7 - Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all (पहुँचयोग्य, भरपर्दो, र दीगो आधुनिक ऊर्जा),

SDG 8 - Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all (समावेशी र दीगो आर्थिक वृद्धि तथा उत्पादनमूलक रोजगार प्रवर्द्धन),

SDG 9 - Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation (देशभित्र तथा बाहिरको असमानताको अन्त्य),

SDG 10 - Reduce inequality within and among countries (समावेशी, सुरक्षित दीगो सहरीकरण र मानवबस्तीको विकास),

SDG 12 - Ensure sustainable consumption and production patterns (दीगो उपयोग र उत्पादनको सुनिश्चितता),

SDG 13 - Take urgent action to combat climate change and its impacts (जलवायू परिवर्तन र यसका प्रभाव न्यूनीकरण),

SDG 14 - Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development: (सामूहिक स्रोतको दीगो उत्पादन र संरक्षण),

SDG 15 - Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and halt biodiversity loss. (पर्यावरणीय प्रणालीको संरक्षण),

SDG 16 - Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive. (शान्त समावेशी समाजको सुनिश्चितता, दीगो उत्तरदायी संस्थाको विकास),

SDG 17 - Strengthen the means of implementation and revitalize the global partnership for sustainable development. (कार्यान्वयनका उपायको सुदृ9ीकर0f र दीगो विकासका लागि विश्व साझेदारी)।

१.९. स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमाका चरणहरुको जानकारी

क्र.सं.	चरण	समय सिमा
१.	**स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण :** स्थानीय राजश्व परामर्श समितिले सम्बन्धित स्थानीय तहको कार्यपालिकामा राजश्व प्रक्षेपण गरी पेश	पुष १५ गते भित्र
२.	आय व्ययको प्रक्षेपण गरिएको तथ्याङ्क सहितको विवरण नेपाल सरकारमा पेश	पुष मसान्त भित्र
३.	संघबाट वित्तीय हस्तान्तरणको सीमा र मार्गदर्शन प्राप्ति	फागुन मसान्त भित्र
४.	प्रदेशबाट वित्तीय हस्तान्तरणको सीमा र मार्गदर्शन प्राप्ति	चैत्र मसान्त भित्र
५.	स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले स्थानीय तहको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने ।	बैशाख १० गते भित्र
६.	आगामी आ.व.को बजेट सीमा न.पा.का विषयगत महाशाखा, शाखा तथा वडा समितिलाई पठाउने	बैशाख १५ गतेभित्र
७.	वडास्तरीय योजना तर्जुमा र प्राथमिकता निर्धारण	जेष्ठ १५ गते भित्र
८.	एकीकृत बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा	जेष्ठ मसान्त भित्र
९.	कार्यपालिकाबाट स्वीकृत	असार ५ गतेभित्र
१०.	सभामा पेश	असार १० गतेभित्र
११.	बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धित सभाबाट स्वीकृति	असार मसान्तभित्र
१२.	बजेट तथा कार्यक्रम सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गर्नुपर्ने	साउन १५ गते भित्र

२. पन्ध्रौं योजनामा उल्लेख भएका विकासका नीति तथा कार्यक्रमहरुः

सोच : 'समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली'

समुन्नत, स्वाधीन र समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र सहितको समान अवसर प्राप्त, स्वस्थ, शिक्षित, मर्यादित र उच्च जीवनस्तर भएका सुखी नागरीक बसोवास गर्ने मुलुक ।

लक्ष्य :

१. समृद्धि (Prosperity)	२. सुख (Happiness)
१.१. सर्वसुलभ आधुनिक पूर्वाधार एवम् सघन अन्तरआबद्धता (Accessible modern infrastructure and intensive connectivity)	२.१. परिष्कृत तथा मर्यादित जीवन (Well-being and decent life)
१.२.मानवपुँजी निर्माण तथा सम्भावनाको पूर्ण उपयोग (Development and full utilization fo human capital potentials)	२.२. सुरक्षित, सभ्य र न्यायपूर्ण समाज (Safe, civilized and just society)
१.३. उच्च र दिगो उत्पादन तथा उत्पादकत्व (High and sustainable production and productivity)	२.३. स्वस्थ र सन्तुलित पर्यावरण (Healthy and balanced environment)
१.४. उच्च र समतामूलक राष्ट्रिय आय (High and equitable national income)	२.४. सुशासन (Good governance)
	२.५. सबल लोकतन्त्र (Comprehensive democracy)
	२.६. राष्ट्रिय एकता, सुरक्षा र सम्मान (National unity, security and dignity)

उद्देश्य :

- सर्वसुलभ, गुणस्तरीय र आधुनिक पूर्वाधार निर्माण, उत्पादनशील र मर्यादित रोजगारी अभिवृद्धि, उच्च, दिगो र समावेशी आर्थिक वृद्धि तथा गरिबी निवारण गर्दै समृद्धिको आधार निर्माण गर्नु ।
- गुणस्तरीय स्वास्थ्य तथा शिक्षा, स्वस्थ तथा सन्तुलित वातावरण, सामाजिक न्याय र जवाफदेहि सार्वजनिक सेवा कायम गरी संघीय शासन व्यवस्थाको सुदृढीकरण गर्दै नागरीकलाई परिष्कृत र मर्यादित जिवनयापनको अनुभूति गराउनु ।
- सामाजिक - आर्थिक रुपान्तरण तथा स्वाधिन राष्ट्रिय अर्थतन्त्र निर्माण गरी देशको स्वाभिमान, स्वतन्त्रता र राष्ट्रिय हित संरक्षण गर्नु ।

परिमाणात्मक लक्ष्य :

पन्ध्रौं योजनाका प्रमुख आर्थिक-सामाजिक लक्ष्य तालिकामा उल्लेख गरेबमोजिम कायम गरीएका छन् :

तालिका : दीर्घकालीन सोचका प्रमुख परिमाणात्मक लक्ष्यहरु

क्र.सं.	राष्ट्रिय लक्ष्य, गन्तव्य र सूचक	एकाइ	आ.व. २०७५/७६ को स्थिति	आ.व. २१००/०१ को लक्ष्य
१.	आर्थिक वृद्धिदर (औसत)	प्रतिशत	६.८	१०.५
२.	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान	प्रतिशत	२७.०	९
३.	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उद्योग क्षेत्रको योगदान	प्रतिशत	१५.२	३०
४.	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सेवा क्षेत्रको योगदान	प्रतिशत	५७.८	६१
५.	प्रतिव्यक्ति राष्ट्रिय आय	अमेरिकी डलर	१,०४७	१२,१००
६.	गरिबी रेखामुनि रहेको जनसङ्ख्या (निरपेक्ष गरिबी)	प्रतिशत	१८.७	०
७.	बहुआयामिक गरिबमा रहेको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	२८.६	३
८.	सम्पतिमा आधारीत जिनी गुणक	गुणक	०.३१	०.२५
९.	आम्दानीमा माथिल्लो १० प्रतिशत तल्लो ४० प्रतिशत जनसंख्याको अनुपात (Palma Ratio)	अनुपात	१.३	१.१
१०.	श्रमशक्ति सहभागिता दर (१५ बर्ष माथि)	प्रतिशत	३८.५	७२
११.	रोजगारीमा औपचारीक क्षेत्रको हिस्सा	प्रतिशत	३६.५	७०
१२.	विद्युत् उत्पादन (जडित क्षमता)	मेगावाट	१,२५०	४०,०००
१३.	विद्युत्मा पहुँच प्राप्त जनसङ्ख्या	प्रतिशत	८८	१००
१४.	प्रतिव्यक्ति विद्युत उपभोग	किलोवाट घण्टा	२४५	३,५००
१५.	३० मिनेट सम्मको दुरीमा यातायात पहुँच भएको परिवार	प्रतिशत	८२	९९
१६.	राष्ट्रिय र प्रादेशिक लोकमार्ग (२ लेनसम्म)	कि.मि.	७,७९४	३३,०००
१७.	राष्ट्रिय लोकमार्ग (२ लेन माथि, द्रुतमार्ग समेत)	कि.मि.	९६	३,०००
१८.	रेलमार्ग	कि.मि.	४२	२,२००
१९.	इन्टरनेटमा पहुँच प्राप्त जनसङ्ख्या	प्रतिशत	६५.९	१००
२०.	अपेक्षित आयु (जन्म हुँदाको)	बर्ष	६९.७	८०
२१.	मातृ मृत्युदर (प्रति लाख जीवित जन्ममा)	जना	२३९	२०

२२.	पाँच बर्ष मुनिको बाल मृत्युदर (प्रतिहजार जीवित जन्ममा)	जना	३९	८
२३.	५ वर्ष मुनिका कम तौल भएका बालबालिका	प्रतिशत	२७	२
२४.	साक्षरता दर (१५ वर्ष माथि)	प्रतिशत	५८	९९
२५.	माध्यमिक तह(९-१२) मा खुद भर्नादर	प्रतिशत	४६	९५
२६.	उच्च शिक्षामा कुल भर्नादर	प्रतिशत	१२	४०
२७.	उच्च मध्यम स्तरको खानेपानी सुविधा पुगेको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	२१	९५
२८.	आधारभूत सामाजिक सुरक्षामा आबद्ध जनसङ्ख्या	प्रतिशत	१७	१००
२९.	लैङ्गिक विकास सूचकाङ्क	सूचकाङ्क	०.८९७	०.९९
३०.	मानव विकास सूचकाङ्क	सूचकाङ्क	०.५७९	०.७६०

रणनीतिहरु :

- तीव्र, दिगो र रोजगारीमूलक आर्थिक बृद्धि गर्ने,
- सुलभ तथा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा र शिक्षाको सुनिस्चित गर्ने,
- आन्तरीक तथा अन्तरदेशीय अन्तरआवद्धता एवम् दिगो शहर/बस्ती विकास गर्ने,
- उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्ने,
- पूर्ण, दिगो र उत्पादनशील सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण गर्ने,
- गरिवी निवारण र आर्थिक सामाजिक समानता सहितको न्यायपूर्ण समाज निर्माण गर्ने,
- प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र परिचालन तथा उत्थानशीलता विकास गर्ने र
- सार्वजनिक सेवाको सुदृढीकरण, प्रादेशिक सन्तुलन र राष्ट्रिय एकता सम्बर्द्धन गर्ने ।

उपरोक्तका सम्पूर्ण पक्ष प्राप्त गर्न सरकारी, निजीक्षेत्र, सहकारी क्षेत्र र सामुदायिक क्षेत्रको साझेदारी, सहकार्य र समन्वयमा कार्यसम्पादन गर्ने ।

आर्थिक-सामाजिक विकासमा विभिन्न क्षेत्रको भूमिका

सरकारी क्षेत्र

सरकारी क्षेत्रले रणनीतिक महत्वका पूर्वाधारहरूको विकासद्वारा उच्च र दिगो विकासको आधार निर्माण गर्ने, समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व कायम गर्ने, नीतिगत, कानूनी, नियामक र प्रक्रियागत सुधार गरी आन्तरिक तथा बाह्य लगानीको वातावरण सिर्जना गर्ने, सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण सुदृढ गर्ने एवम् निजी, सहकारी र गैरसरकारी तथा सामुदायिक क्षेत्रलाई विकास प्रक्रियामा अघि बढाउन सहजीकरण गर्नेजस्ता कार्य गर्नेछ । लोककल्याणकारी राज्यको अवधारणाअनुरूप सरकार आधारभूत क्षेत्रमा आर्थिक-सामाजिक पूर्वाधार निर्माण गर्ने, सुशासन कायम गर्ने, अनुसन्धान तथा विकास गर्ने र सामाजिक न्यायसहितको आर्थिक प्रणाली निर्माण गर्ने कार्यमा केन्द्रित रहनेछ ।

निजी क्षेत्र
सरकारबाट सिर्जित व्यावसायिक वातावरण र उपलब्ध प्रोत्साहनको उपयोग गर्दै नवीनतम सोच र प्रविधिसहितको लगानी वृद्धि गरी आय र रोजगारी बढाउने तथा प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट दक्षता र उत्पादकत्व वृद्धि गरी निजी क्षेत्रले समग्र आर्थिक वृद्धिको वाहकको भूमिका निर्वाह गर्नेछ। कृषि, औद्योगिक एवम् सेवा क्षेत्रसँग अन्तरसम्बन्ध बढाउँदै आर्थिक रूपान्तरणमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने छ।

सहकारी क्षेत्र
समुदायमा रहेको स्रोतसाधनको सङ्गठित संस्थामार्फत परिचालन गरी सामाजिक रूपान्तरण, समावेशी आर्थिक वृद्धि र समुदायको सशक्तीकरण गर्ने कार्यमा सहकारीको भूमिका रहनेछ। सरकार उपस्थित हुन नसक्ने र निजी क्षेत्र आकर्षित नहुने क्षेत्रमा आधारभूत वस्तु र सेवा प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्न सहकारी क्षेत्रको भूमिका महत्वपूर्ण रहनेछ। खासगरी ग्रामीण तथा स्थानीयस्तरमा जनसमुदायलाई सङ्गठित गरी उनीहरूको आर्थिक-सामाजिक रूपान्तरण गर्न र समावेशी आर्थिक वृद्धिमा सहकारी क्षेत्रले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नेछ। सहकारीको अभियान, सञ्जाल र शक्तिलाई उद्यम विकास, समावेशी आर्थिक वृद्धि, गरीबी निवारण, सामाजिक सुरक्षा र समुदायको विकासमा सक्रिय गराइनेछ।

सामुदायिक र अन्य क्षेत्र
सरकारको राष्ट्रिय नीति र प्राथमिकताभित्र रहेर सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट स्थानीय साधन, स्रोत र सीपमूलक क्षमताको विकास गरी आय आर्जन, रोजगारी, लैङ्गिक तथा सामाजिक सशक्तीकरण एवम् राष्ट्रिय नीति निर्माणमा सामुदायिक तथा गैरसरकारी संस्थाहरूलाई परिचालन गरीनेछ। त्यस्तै, सार्वजनिक सेवा प्रवाहको स्वस्थ निगरानी, पारदर्शिता र जवाफदेहिताको पैरबी तथा सुशासन कायम
गर्नमा गैरसरकारी र सामुदायिक संस्थाहरूसमेतको भूमिकालाई यस योजनाले महत्व दिएको छ।

३. आ. व. २०७७।७८ को संघीय बजेटका सैद्धान्तिक पक्षहरु :

उद्देश्यहरु :

- संक्रामक लगायत सवै प्रकारका रोग र विपदबाट नागरीकको जीवन रक्षा गर्दै जनजीवनलाई सहज र सुरक्षित बनाउने,
- उपलब्ध साधन, स्रोत अवसर र क्षमताको उच्चतम परिचालन गरी शीक र आर्थिक पुनरुत्थान गर्दै विकासको गतिलाई निरन्तरता दिने,
- नागरिकका मौलिक हक र अधिकारका रुपमा रहेका आवश्यकता परिपूर्ति मार्फत राज्यको लोक कल्याणकारी भूमिका बढाउने, र
- सामाजिक, आर्थिक र भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत उत्थानसिल, समुन्नत, स्वाधीन, समृद्ध एवम् समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र निर्माण गर्दै जाने।

उद्देश्य हासिल गर्नका लागि बजेटका प्राथमिकता :

- कोरोना लगायत सबै प्रकारका स्वास्थ्य जोखिमबाट नागरीकलाई सुरक्षित राख्न र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ बनाउन स्वास्थ्य सेवाको दायरा विस्तार, स्वास्थ्य पूर्वाधार निर्माण तथा स्तरोन्नती र स्वास्थ्य जनशक्ति विकास,
- कोरोना भाइरस संकमणको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि चालिएका कदमबाट टुटेको उत्पादन र आपूर्ति श्रृङ्खलालाई पुनर्स्थापना गर्दै कृषि, उद्योग, पर्यटन, निर्माण लगायत प्रभावित व्यवसायको पुनरुत्थान,

- नागरीकका लागि काम र रोजगारीका अवसर, खाद्य सुरक्षा, सुरक्षित आवास, सार्वकालिक सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण,
- विकासको शीघ्र र प्रतिफल प्राप्त हुने र आगामी वर्ष भित्र सम्पन्न हुने अधुरा आयोजना कार्यान्वयन,
- गुणस्तरीय र जीवनोपयोगी शिक्षा, सूचना प्रविधि विस्तार, आधारभूत खानेपानी लगायतका सामाजिक, आर्थिक तथा भौतिक पूर्वाधारको विकास तथा निर्माण, र
- संघीयता कार्यान्वयन, गुणस्तरीय तथा पहुँचयुक्त सार्वजनिक सेवा र उत्तरदायी तथा पारदर्शी शासन व्यवस्थाको सुदृढिकरण ।

४. आ. व. २०७७।७८ को बागमती प्रदेशको बजेटका सैद्धान्तिक पक्षहरु :

उद्देश्यहरुः

- सबै प्रकारका महामारी, प्रकोप र विपदबाट जीवन रक्षा गर्दै जनजीवनलाई सुरक्षित बनाउने,
- उपलब्ध स्रोत साधन, अवसर र क्षमताको महत्तम परिजालन गरी देशको भौगोलिक धरातल र भूस्वरुपमा आधारित यथार्थपरक आर्थिक पुनर्जागरण गर्ने, र
- उत्थानशील अर्थ व्यवस्थाको पुनर्स्थापना गर्ने ।

बागमती प्रदेश को आ.व. २०७७/०७८ को बजेटका उद्देश्यहरु हासिल गर्नका लागि बाँडफाँडका प्राथमिकताहरुः-

- कोभिड-१९ लगायत सबै प्रकारका स्वास्थ्य जोखिमबाट प्रदेशवासीलाई सुरक्षित राख्न र विश्वसनीय सार्वजनिक स्वास्थ्य प्रणालीको निर्माण गरी स्वास्थ्य सेवाको क्षमता विस्तार,
- कोभिड-१९ रोगको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि चालिएका कदमबाट विच्छेद भएको उत्पादन र आपूर्ति श्रृङ्खलालाई पुनः स्थापित गर्दै चलायमान आर्थिक कृयाकलाप,
- प्रदेशवासीका लागि रोजगारको अवसर, खाद्य सुरक्षा र सामाजिक संरक्षण
- खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर, सूचना प्रविधिमैत्री विकास, हरित वृद्धि सुहाउँदो भौतिक पूर्वाधार,
- गुणस्तरीय र प्रभावकारी सार्वजनिक सेवा प्रवाह र पारदर्शी शासन व्यवस्था, र
- आर्थिक भौतिक एवम् सामाजिक पूर्वाधार विकास मार्फत् सामाजिक न्याय सहितको समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रको निर्माण ।

५. विषयगत क्षेत्रहरुः

स्थानीय तहको आफ्नो क्षेत्र भित्र सञ्चालन हुने विकासका क्रियाकलापहरु निम्नअनुसार विषयगत क्षेत्र तोकि कार्यपालिकाका सदस्यहरुलाई विषयगत क्षेत्रको जिम्मवारी दिनु पर्नेछ :

- **आर्थिक विकास** : यस क्षेत्र अन्तर्गत कृषि, पर्यटन, उद्योग तथा बाणिज्य, सहकारी, वित्तीय, रोजगारी जस्ता क्षेत्र ।
- **सामाजिक विकास** : शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रवर्द्धन, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (महिला, बालबालिका , ज्येष्ठ नागरीक, अपाङ्गता भएका ब्यक्ति, दलित, आदिवासी जनजाती, मधेशी, मुस्लिम, थारु, अल्पसंख्यक आदि), जनसंख्या व्यवस्थापन जस्ता क्षेत्र ।
- **पूर्वाधार विकास** : सडक तथा पुल (झोलुंगे पुल), सिंचाई, भवन तथा शहरी विकास, उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत), सञ्चार जस्ता क्षेत्र ।

- **वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन** : वन तथा भू-संरक्षण, जलआधार संरक्षण, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, फोहोरमैला व्यबस्थापन, जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, वारुणयन्त्र सञ्चालन जस्ता क्षेत्र ।
- **संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह** : मानव संसाधन विकास, सामान्य सेवा व्यवस्थापन, संस्थागत क्षमता विकास, राजश्व परिचालन, वित्तीय ब्यवस्थापन, वित्तीय जोखिम न्युनिकरण, सुरक्षा व्यवस्थापन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, स्थानीय तथ्यांक संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन, बेरुजु फर्छ्यौट, सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग, सेवा प्रवाहको मापदण्ड निर्धारण, सुशासन प्रवर्द्धन, अनुसन्धान तथा विकास र अन्यत्र वर्गिकरण नभएको क्षेत्र ।

६. बजेट सीमा निर्धारण गर्ने विधि :

- नगरपालिका स्तरका गौरवका आयोजनाको लागि आवश्यक रकम ,
- समपूरक कोष आवश्यक पर्ने आयोजनाको लागि चाहिने रकम,
- सशर्त अनुदानको कार्यक्रमको लागि तोकिएको रकम,
- दिगो विकासका लक्ष्य लगायत राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धता कार्यान्वयनमा,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन वमोजिम नगरपालिका आफैले गर्नुपर्ने अन्य काम,
- माथि उल्लेखितका क्षेत्रलाई आवश्यक रकम विनीयोजन गरीसकेपछि बाँकी रकम जनसंख्या, क्षेत्रफल, मानव विकासको अवस्था, पूर्वाधार विकासको अवस्था, विकास लागत, राजश्व परिचालनको अवस्था र लागत अवस्था जस्ता विषय आधार मानी वडागत खर्चको आवश्यकता र औचित्यता को आधारमा वस्तुगत वजेट सिमा निर्धारण गर्ने । तर दामासाही वजेट विनियोजन गर्न पाईदैन,
- वजेट सिमा निर्धारण गर्दा स्थानीय तहमा रहेको सामाजिक/साँस्कृतिक विविधतालाई आधार मानी यस्ता क्षेत्रको सशक्तिकरणको लागि आवश्यक पर्ने रकमको सिमा निर्धारण गर्नुपर्ने,
- नगरपालिकाले कुल वजेटमा तलब भत्ता लगायत कार्यालय सञ्चालनका लागि आवश्यक रकम छुट्याई अन्य कार्यक्रमको लागि वजेट वाँडफाँड गर्ने ।

७. नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगर सभाबाट गठित समितिहरू :

क) नमोबुद्ध नगरपालिकाको नगर सभाको कार्यप्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा २२ बमोजिम गठित समितिहरु

१. **लेखा समिति :**

(स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा २२ बमोजिम)

निम्नः

क. वडाध्यक्ष तथा नगर कार्यपालिका सदस्य श्री रामकृष्ण उपाध्याय -संयोजक

२. **विधायन समिति :**

(स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा २२ बमोजिम)

निम्नः

क. वडाध्यक्ष तथा नगर कार्यपालिका सदस्य श्री संजिव ढकाल -संयोजक

३. **सुशासन समिति :**

(स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा २२ बमोजिम)

निम्नः

क. वडाध्यक्ष तथा नगर कार्यपालिका सदस्य श्री कुल प्रसाद न्यौपाने -संयोजक

ख) नमोबुद्ध नगरपालिकाको आफ्नो काम कारबाही व्यवस्थित गर्न स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १४ बमोजिम गठित समितिहरु

१. **आर्थिक विकास समिति :**

(स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १४ को उपदफा (१) बमोजिम)

(यस क्षेत्र अन्तर्गत कृषि, पर्यटन, उद्योग तथा बाणिज्य, सहकारी, वित्तीय, रोजगारी जस्ता क्षेत्र)

निम्नः

क. वडाध्यक्ष तथा नगर कार्यपालिका सदस्य श्री मेल बहादुर लामा -संयोजक

२. **सामाजिक विकास समिति :**

(स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १४ उपदफा (१) बमोजिम)

(शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रवर्द्धन, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (महिला, बालबालिका , ज्येष्ठ नागरीक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित, आदिवासी जनजाती, मधेशी, मुस्लिम, थारु, अल्पसंख्यक आदि), जनसंख्या व्यवस्थापन जस्ता क्षेत्र)

निम्नः

क. वडाध्यक्ष तथा नगर कार्यपालिका सदस्य श्री कृष्ण बहादुर तामाङ -संयोजक

३. **पूर्वाधार विकास समिति :**

(स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १४ उपदफा (१) बमोजिम)

(सडक तथा पुल (झोलुंगे पुल), सिंचाई, भवन तथा शहरी विकास, उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत), सञ्चार जस्ता क्षेत्र)

निम्नः

क. वडाध्यक्ष तथा नगर कार्यपालिका सदस्य श्री शेर बहादुर तामाङ -संयोजक

४. **वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति :**

(स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १४ उपदफा (१) बमोजिम)

(वन तथा भू-संरक्षण, जलआधार संरक्षण, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, फोहोरमैला ब्यबस्थापन, जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् ब्यवस्थापन, वारुणयन्त्र सञ्चालन जस्ता क्षेत्र)

निम्नः

क. वडाध्यक्ष तथा नगर कार्यपालिका सदस्य श्री रामशरण हुँमागाई -संयोजक

५. **संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह समिति :**

(स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १४ उपदफा (१) बमोजिम)

(मानव संसाधन विकास, सामान्य सेवा व्यवस्थापन, संस्थागत क्षमता विकास, राजश्व परिचालन, वित्तीय ब्यवस्थापन, वित्तीय जोखिम न्युनिकरण, सुरक्षा व्यवस्थापन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, स्थानीय तथ्यांक संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन, बेरुजु फर्छ्यौट, सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग, सेवा प्रवाहको मापदण्ड निर्धारण, सुशासन प्रवर्द्धन, अनुसन्धान तथा विकास र अन्यत्र वर्गिकरण नभएको क्षेत्र)

निम्नः

क. वडाध्यक्ष तथा नगर कार्यपालिका सदस्य श्री धर्म सिं लामा -संयोजक

नोटः समितिहरुलाई पूर्णता दिन बाँकी ।

८. नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तथा सिलिङ्ग :

बस्ती र टोल स्तरबाट आयोजना र कार्यक्रम छनौट :

- वडा समितिले बस्तिस्तरको आयोजना र कार्यक्रम छनौटको ढाँचा तय गर्दा वडा भित्रका बस्तीहरुलाई भौगोलक अवस्थिती, जनसंख्या, यातायातको सुविधा लगायतका आधारमा क्लस्टर वनाई सवै नागरीकलाई योजना छनौटको बस्ती स्तरीय भेलामा सहभागी हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
- बस्ती र टोलस्तरको आयोजना र कार्यक्रम छनौटका लागि वडा सदस्यको नेतृत्वमा टोली परिचालन गर्नु पर्नेछ ।
- बस्ती र टोलस्तरको आयोजना र कार्यक्रम छनौट गर्दा बालबालिका , महिला, आदीवासी र जनजाती, मधेसी, दलित, अपांग, सीमान्तिकृत, पिछडावर्ग लगायत सवै समुदायको अर्थपुर्ण उपस्थिती हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
- बस्ती र टोलस्तरको आयोजना र कार्यक्रम छनौटमा नागरीक समाजका संस्थाहरु, महिला र आमा समुहहरु, वालक्लवहरु, स्थानीय गैर सरकारी संस्थाहरु, सहकारी संस्थाहरु, निजी क्षेत्रका संस्थाहरु जस्ता स्थानीय संघ संस्थाहरुको सकृय सहभागिता गराउनु पर्नेछ ।
- बस्ती स्तरमा छनौट भएका आयोजना र कार्यक्रमहरुको सूची तयार गरी वडा समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

वडा स्तरीय आयोजना र कार्यक्रमहरुको प्राथमिकीकरण

- वडा समितिले नगरपालिकाबाट प्राप्त आयोजना र कार्यक्रमहरुको प्राथमिकीकरण मापदण्डको आधारमा टोल र बस्तीस्तरबाट प्राप्त आयोजनार कार्यक्रमहरुलाई विषयक्षेत्र समेत छुट्याई प्राथमिकीकरण गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा सिफारिश गरी पठाउनु पर्नेछ ।
- वडा समितिले बस्तीस्तरबाट माग नभएका तर नगरस्तरमा महत्वपुर्ण देखिएका आयोजना र कार्यक्रमहरुलाई समेत औचित्य खुलाई प्राथमिकिकरणको सूचीमा राखी पठाउन सक्नेछ ।

नमोबुद्ध नगरपालिकाको बजेट सिलिंङ्ग र मार्ग दर्शन

- चालु आर्थिक वर्षमा नगरमा ठुला, नमूना र उदाहरणीय पूर्वाधार निर्माणलाई प्राथमिकता दिने ।
- मिति २०७७।०३।३० गतेको नगर कार्यपालिकाको बैठकको निर्णय अनुसार नगरका प्रत्येक वडाका लागि योजना तथा कार्यक्रम छनौट गर्न जनसंख्या,क्षेत्रफल, वडागत रुपमा उठाइएको राजश्वलाई आधार मानि रु. ७ करोड बजेट सिलिङलाई वडागत रुपमा विनियोजन गरीएको छ । सो सिलिङ्ग मध्येः
  - बजेट सिलिंगको ५० प्रतिशत वा सो भन्दा बढीको एउटै योजना छनौट गर्ने ।
  - बजेटको घटीमा ३० प्रतिशतसम्मका योजना पाँच लाख वा सो भन्दा बढी रकमका छनौट गर्ने ।
  - बाँकी रकमका योजनारकार्यक्रम छनौट गर्दा एक लाख भन्दा कमका योजना छनौट नगर्ने ।
- उल्लेखित सिलिंग भन्दा कम रकमका योजना प्राथमिकिकरण गरी आएमा नगर कार्यपालिकाले त्यस्ता योजना कटौति गर्न सक्नेछ ।
- साना एवं धेरै योजना छनौट गर्दा कार्यान्वयनमा जटिलता आउने तथा प्रतिफल नदेखिने भएको हुँदा नगरमा उपलव्ध रकमको अधिकतम सदुपयोग गरी पूर्वाधार विकास गर्न सो बजेटको सिमा भित्र रही देहाय बमोजिम गर्नेः
  - विगतका अधुरा योजनाहरु पुरा गर्ने विषयलाई प्राथमिकता दिने ।

- छिटो प्रतिफल प्राप्त हुने र अधिकतम जनसंख्या लाभान्वित हुने योजना र कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिने ।
- बजार केन्द्र र एक भन्दा बढी वडा जोड्ने योजनाहरुलाई प्राथमिकता दिने ।
- बढी लागत सहभागिता हुन सक्ने योजनालाई प्राथमिकता दिने ।

योजना तर्जुमाको कार्य तालिका :

योजना तर्जुमा कार्ययोजना				
क्र.म.	**मिति**	**शीर्षक**	**कार्य**	**जिम्मेवार पदाधिकारी**
१	२०७७ जेष्ठ १५ गते	राजस्व परामर्श समितिको बैठक	आन्तरिक आयको अनुमान	नगर उपप्रमुख
२	२०७७ जेष्ठ १९ गते	स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिको बैठक	कुल स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण	नगर प्रमुख
३	२०७७ जेष्ठ २० गते देखि २०७७ जेष्ठ २३ गते सम्म	बस्तीरटोल स्तरबाट आयोजना र कार्यक्रम छनोट तथा संकलन	बस्तीरटोल स्तरमा आयोजना र कार्यक्रम छनोट तथा संकलन गरी सूची तयार गरी सम्बन्धित वडाको वडा समितिमा पेश गर्ने	वडाध्यक्ष तथा वडा समिति
४	२०७७ जेष्ठ २४ गते देखि २०७७ जेष्ठ २५ गते सम्म	वडा स्तरीय योजना प्रथामिकीकरण	बस्तीरटोल स्तरमा छनोट भएका आयोजना र कार्यक्रमको सूचीलाई प्रथामिकरण गरी नगरपालिकामा पेश गर्ने	वडा कार्यालय
५	२०७७ जेष्ठ २९ गते	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको बैठक	एकीकृत बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने	नगर उपप्रमुख
६	२०७७ जेष्ठ ३२ गते	विषयगत समितिको बैठक	एकीकृत बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने	सम्बन्धित समितिको संयोजक
७	२०७७ असार ०३ गते	बजेट तथा योजना तर्जुमा समितिको बैठक (एकीकृत योजना तर्जुमा)	एकीकृत बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने	नगर उपप्रमुख
८	२०७७ असार ०९ गते	कार्यपालिकाको बैठकबाट नीति, कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत	नीति, कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत गर्ने	नगरपालिका
९	२०७७ असार १० गते	सातौ नगर सभामा नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत	नगर सभाको बैठकमा बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत र कार्यान्वयन	नगरपालिका

९. आगामी आ.व. २०७७/०७८ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम

सातौं नगर सभामा नगर प्रमुख श्री टंकप्रसाद शर्मा (तिमिल्सिना) बाट प्रस्तुत आर्थिक बर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट वक्तव्य

९.१ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

आदरणीय सभाध्यक्ष तथा नगरसभाका सदस्यज्यूहरु,

१. सम्पूर्ण विश्व नै कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) महामारीको चपेटामा परिरहेको चुनौतीपूर्ण र असहज अवस्थामा आज यस नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगर सभामा आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम यहाँहरु समक्ष पेश गर्न पाउँदा म गौरवान्वित भएको छु ।

२. नमोबुद्ध नगरपालिका नेपाली जनताले पटक पटक गर्दै आएका ऐतिहासिक जनआन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष, त्याग र वलिदानको गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण गर्दै सहिदहरु, वेपत्ता र पिडित नागरिकहरु प्रति सम्मान व्यक्त गर्दछ। नेपालको सार्वभौमसत्ता, स्वाधिनता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय हित, स्वाभिमान, लोकतन्त्र र जनजीविकाका लागि विभिन्न कालखण्डमा जनताको अधिकार प्राप्तिको आन्दोलनहरुमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात सहिदहरु, नमोबुद्ध नगरपालिकाका सहिदहरु बुद्धिनाथ खनाल, नवराज पाठक प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु। ति आन्दोलनहरुको नेतृत्व गर्नुहुने अग्रजहरुप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु, नेपाली समाजको रुपान्तरणमा उहाँहरुले पु¥याउनु भएको महान योगदानको पुनःस्मरण गर्न चाहन्छु ।

३. कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) महामारीका कारण मानव जातिमाथी शताब्दीकै सबैभन्दा ठुलो संकट पैदा भएको छ। संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको अन्तरसम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुने नेपालको संविधानको मर्म अनुरुप कानूनसम्मत रुपमा तीन तहका सरकारको समन्वयमा कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) संक्रमण रोकथाम र नियन्त्रण गर्न नमोबुद्ध नगरपालिका प्रतिवद्ध छ। यस महामारीबाट केही मानिसको ज्यान गइसकेको छ, अरु धरै संक्रमित छन्। यस महामारीबाट संक्रमित भई नेपाल बाहिर जीवन गुमाउनुहुने नेपाली तथा अन्य मित्र राष्ट्रका नागरिकहरुका शोकाकुल परिवारजनप्रति गहिरो समवेदना व्यक्त गर्दछु। उपचारत सम्पूर्ण दिदीबहिनी तथा दाजुभाइहरुको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु।

४. कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को जोखिमपूर्ण परिस्थितिमा अग्रपंक्तिमा रहेर सेवा गर्ने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, जनप्रतिनिधि, सरसफाईकर्मी, कर्मचारी लगायत सम्पूर्ण सरोकारवाला निकाय र राष्ट्रसेवकको म उच्च प्रशंसा गर्दछु । अत्यावश्यक वस्तुको आपूर्ति सहज बनाउन योगदान गर्ने सबै व्यक्ति तथा संघसंस्थालाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को संक्रमण रोकथाम र नियन्त्रणका लागि नमोबुद्ध नगरपालिकाले चालेको कदममा पूर्ण साथ दिई सहयोग गर्नुभएकोमा म सम्पूर्ण दिदीबहिनी तथा दाजुभाइप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। महामारीको रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारको कार्यका लागि योगदान तथा विभिन्न राहत सामाग्रीहरु सहयोग तथा नमोबुद्ध नगरपालिकाको प्रकोप व्यवस्थापन विशेष कोषमा सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, कर्मचारी, शिक्षक, निजी तथा व्यवसायिक क्षेत्र, संचारकर्मी, सहकारी, गैरसरकारी संस्था एवम् सम्पूर्ण दाताहरुलाई हार्दिक कृतज्ञता सहित धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

५. ऐतिहासिक तथ्य र प्रमाणका आधारमा लिम्पियाधुरा, लिपुलेक र कालापानी क्षेत्रको नेपालको भू-भागलाई समावेश गरी नेपालको नक्सा जारी गरी नेपाल संविधानमा नेपालको नक्सा समेटी सर्वसम्मतले संविधान संसोधन गरेकोमा सम्माननीय प्रधानमन्त्री र नेपाल सरकारप्रति नमोबुद्ध नगरपालिका हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछ ।

६. नमोबुद्ध नगरपालिका लोकतन्त्रका आधारभूत मुल्य, मान्यता, मानव अधिकारको संरक्षण, सुशासन, उत्तरदायी सरकार, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, स्वतन्त्र न्यायपालिका, प्रेस स्वतन्त्रता, विधिको शासन र जनताका आधारभूत हक अधिकार प्रति प्रतिवद्ध छ ।

७. हामी निर्वाचित भएर यस नगरपालिकाको विकास र समृद्धिमा लागेको तीन वर्ष वितिसकेको छ । यो तीन वर्षको भोगाईको क्रममा विकास र समृद्धिका लागि सँग प्रसस्त अवसरहरु भएपनि विविध समस्या र चुनौतीहरु पनि त्यतिकै रहेको हामीले अनुभव गरेका छौं । हामीसँग उपलब्ध सिमित साधन र स्रोतका बाबजुद पनि यस क्षेत्रको चौतर्फी विकास कसरी गर्न सकिन्छ भन्ने तर्फ हामो नमोबुद्ध नगरपालिका परिवार चिन्तित थियो, छ र हुने नै छ । गणतान्त्रिक संघीयतासँगै बढेका जनताका आकांक्षा, चाहना र भावनालाई सम्बोधन गर्ने दृढ संकल्पका साथ यस विषम परिस्थितिको बीचमा पनि नेपालको वर्तमान संविधानले अवलम्वन गरेको संघीय शासन प्रणाली कार्यान्वयनका क्रममा स्थानीय तहको समग्र विकास तथा समृद्धिको परिकल्पनालाई साकार पार्न आम नगरबासीको भावनाको प्रतिनिधित्व गर्दै नमोबुद्ध नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा आफुलाई भाग्यमानी ठानेको छु ।

८. वर्तमान संविधानको निर्माणसंगै राज्य संरचनामा आएको आमुल परिवर्तनले स्थानीय निकायलाई अधिकारको धनी वनाए पनि तीन तहका सरकारहरुको अधिकार क्षेत्रको अन्यौलताले कतिपय विषयमा नीतिगत तथा संस्थागत अन्यौलहरु कायमै रहेको अवस्थामा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य व्यवस्थालाई संस्थागत गर्ने कार्यमा स्थानीय तहको भूमिका अझै गहन र पेचिलो बन्दै गएको छ ।

९. संवैधानिक व्यवस्था बमोजिम जनताको सन्निकट रहेर सेवा प्रदान गर्ने स्थानीय तहका अधिकार क्षेत्रको अभ्यास गर्दै जनअपेक्षा अनुरुप दिगो शान्ति, स्थायित्व, विकास र समृद्धिको गन्तव्य हासिल गराउने गहन जिम्मेवारीलाई पुरा गर्न संविधान प्रदत्त स्थानीय तहको अधिकारलाई वुद्धिमतापूर्वक प्रयोग गर्दै अघि बढ्नु हाम्रो अनिवार्य दायित्व र कर्तव्य हुन आउँछ ।

१०. लामो समयको संघर्ष पछि प्राप्त लोकतान्त्रिक संघीय गणतन्त्रात्मक व्यवस्थाको सफल र व्यवहारिक कार्यान्वयनको जटिल र चुनौतिपूर्ण जिम्मेवारीलाई पुरा गर्न हामीले सबै पक्षको समन्वय र सहकार्यमा आफ्ना कदमहरु अघि बढाएका छौं ।

यिनै र यस्तै विषयवस्तुको पृष्ठभूमिमा नमोबुद्ध नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक नगर विकास नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

अब म **स्थानीय सरकार, उत्तरदायी सरकार, विकासशिल सरकार, जनमुखी सरकार, बलियो सरकार राष्ट्र समृद्धि सरकार हामी सबैको उन्नतिको आधार** भन्ने मान्यतालाई साकार पार्न आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वार्षिक नगर विकास नीति तथा कार्यक्रम संविधान प्रदत्त हक अधिकार सहित गठित यस नगरपालिकाको प्रमुखको हैसियतले यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

यस गरिमामय सभाका आदरणीय सभाध्यक्ष तथा नगरसभाका सदस्यज्यूहरु,

कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को विश्वव्यापी संक्रमणको कारणबाट उत्पन्न असहज परिस्थिति तत्काल सामान्य अवस्थामा आउन सक्ने नदेखिएकोले यसको असरलाई न्यूनीकरण गर्दै जनजीवनलाई नियमित गर्ने

विषय नै अहिलेको प्रमुख चुनौती हो। महामारीको अवस्थामा स्थानीय सरकारका आवश्यकता र प्राथमिकता पनि बदलिएका छन् यस परिस्थितिमा नमोबुद्ध नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम सामान्य भन्दा फरक हुने निश्चित रहेको छ। कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को रोकथाम र नियन्त्रण साथै आहतमा परेका नगरबासीलाई राहत हुने गरी स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि, पशु र विपद व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिदै आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक विकास नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु।

नीति तथा कार्यक्रम

(क) आर्थिक विकास

१. कृषि तथा पशुपन्छी विकास नीति :

- कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को महामारीका कारण विदेशबाट फर्किएका वा स्वदेशमा रहेका तथा कृषि सम्बन्धी अनुभव, ज्ञान र सीप बटुलेका कृषि र पशुपंक्षी विषयमा अध्ययन पुरा गरी बेरोजगार रहेका युवाहरुलाई र कृषि तथा पर्यटन विकासमा लगानी गर्न चाहने व्यक्ति वा समुहहरुको प्रस्तावनाको आधारमा म्याचिङ्ग अनुदानको व्यवस्था गरी कृषि पेसालाई उत्पादनमा जोड्न विशेष रोजगार, आयमुलक **कोभिड विशेष कृषि कार्यक्रम** गरिनेछ।
- नमोबुद्ध नगरपालिकाभित्र उपलब्ध हुने निर्माण, सेवा व्यवसाय, उद्योग, कृषि लगायतका क्षेत्रका रोजगारदाताका साथै संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको सहयोग, सहकार्य र समन्वयमा रोजगारी प्रदान गर्न सहजीकरण गरिनेछ।
- भू-उपयोग नीति तयार गरी सोही अनुरुप नगरको भू-बनोट तथा हावापानीलाई मध्यनजर गर्दै कृषि बालीहरुको पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी कृषियोग्य भुमिको संरक्षण र उत्पादन वृद्धि गर्नकालागि केन्द्रीय सरकारको नीति अनुरुप **सम्पूर्ण जग्गाको पहिचान र वर्गीकरणः कृषियोग्य जग्गामा उत्पादन र संरक्षण** अभियान अनुसार जैविक तथा अर्गानिक कृषि उत्पादनलाई प्रोत्साहित गरिनेछ।
- **चिनौ आफ्नो माटो, बनाऔं आफनै नगर** अभियान सञ्चालन एवम् माटो परीक्षण शिविरहरु सञ्चालन गरी माटो र हावापानी अनुकूल अन्न तथा नगदे बालीहरुको उत्पादनमा नगरबासीहरुलाई प्रोत्साहित गरिनेछ।
- कृषि उपज तथा कृषि जन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाई कृषि उद्यमशीलताको प्रर्वद्धन गर्न मल, बीउ, किटनाशक औषधीको उपलब्धता, उत्पादित बस्तुको भण्डारण तथा प्रशोधन र बजार व्यवस्थामा सहजीकरण गर्न र सिँचाई सुविधा प्रर्वद्धन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ।
- किसानको न्युनतम लागत सहभागिता सुनिश्चित गर्दै पशु तथा कृषि विमा कार्यक्रमलाई नगरका सवै वडामा यसै वर्ष देखि लागु गरिनेछ।
- संघीय सरकारको सहयोग र समन्वयमा नगरपालिका क्षेत्र भित्र उत्पादित कृषि उपजको विषादी परीक्षण कार्यको सुरुवात गरी अर्गानिक कृषि उपजलाई नमोबुद्ध ब्रान्डले ब्राण्डिङ्ग र प्याकेजिङ्ग गरी ब्रिक्री वितरणमा सहजीकरण गरिनेछ।
- **सबै वडामा प्राविधिकको सेवा प्रदान : पशुको कृतिम गर्भाधान** लाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाईने छ। पशुसेवा प्राविधिकको संख्यामा वृद्धि गरी पशुपन्छी सेवामा पशुपालक कृषकको पहुँच विस्तार गरिनेछ।
- **नमोबुद्ध नगरपालिकाको पहिलो प्राथमिकता, कृषकको घरदैलोमा प्राविधिक सेवा** कार्यान्वयन गर्न संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गरी प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- **एक गाउँ एक उत्पादन** कार्यक्रम सञ्चालन गर्न विभिन्न संघ संस्थासँग समन्वय गरी आवश्यक प्राविधिक तालिम प्रदान गरिनेछ।
- मौरी पालन कार्यलाई प्रर्वद्धन गर्न प्रोत्साहनको व्यवस्था मिलाईनेछ।

- सामूहिक कृषि प्रणालीलाई प्रोत्साहन गर्न ५० रोपनी वा सो भन्दा बढी क्षेत्रमा खेती गर्ने सहकारी, समुह वा फर्म तथा ३० वा सो भन्दा बढी गाई वा भैसी पालना गरी दुध उत्पादन गर्ने र ७० वा सो भन्दा बढी बाखापालन, पशु चौपायापालन गर्ने कृषक समूह, फर्म तथा सहकारीलाई विशेष अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- निजी क्षेत्रको सहकार्यमा आधुनिक पशुपंक्षी बधशाला तथा कोल्डस्टोर स्थापनाकालागि पहल गरिनेछ । यस नगरपालिका भित्र उत्पादन भएका कृषिजन्य, दुग्धजन्य तथा मासुजन्य उपजको सम्बन्धित क्षेत्रका व्यवसायीहरुसँग समन्वय गरी सङ्कलन, प्रशोधन तथा ब्राण्डिङ्ग गरी बजारीकरण गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र उत्पादित तरकारी तथा फलफुलजन्य उपजहरु सङ्कलनकालागि भकुण्डे बजारमा स्थापित कृषि उपज सङ्कलन तथा भण्डारण केन्द्रलाई थप व्यवस्थित गरी उक्त केन्द्रमा शीत भण्डारको समेत व्यवस्था मिलाईनेछ र आवश्यकता अनुसार अन्य क्षेत्रमा पनि सङ्कलन केन्द्र विस्तार गरिनेछ ।
- **कृषिमा उद्यमशिलताः आजको आवश्यकता** युवाहरुलाई व्यवसायिक कृषि तर्फ आकर्षित गर्न तरकारी खेती, मत्स्यपालन, पुष्प व्यवसाय, च्याउ खेती, नर्सरी लगायतका विषयहरुमा युवा लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- प्रदूषणजन्य उद्योग विस्थापन भएका क्षेत्र लगायतका अन्य कृषियोग्य जमिनमा व्यवस्थित कृषि पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्न डिप बोरिङ्ग लगायत वीउ र उपकरणमा अनुदानलाई निरन्तरता दिई प्रदुषण मुक्त नगर कृषि शहर को रुपमा विकास गरिनेछ ।
- कृषिका लागि सिंचाइको व्यवस्था गर्न नगर क्षेत्रमा रहेका र सिंचाईका सम्भावना भएका सबै खोलाहरुमा प्राविधिक प्रतिवेदनका आधारमा नजिकैको दुरीमा बाँध निर्माण गरी पानी सङ्कलन गराउनुका साथै आकाशे पानी सङ्कलन गर्न प्लास्टीक पोखरी, स्थायी पोखरी, लिफ्टिङ आदि कार्यलाई प्राथमिकताका साथ क्रमशः अगाडि बढाइनेछ ।
- प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना अन्तर्गत नगरपालिका भित्रका केही क्षेत्रलाई मकै ब्लक तथा आलु सुपर जोन कार्यक्रमलाई प्राथमिकता र प्रभावकारी ढंगले नगरपालिकाको अपनत्व रहने गरी कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ र अन्य उपयुक्त क्षेत्रमा तरकारी तथा फलफुलको पकेट क्षेत्र विस्तार गरिनेछ ।
- परम्परागत र निर्वाहमुखी खेतीको विकल्पमा कृषकहरुलाई आधुनिक र सामूहिक कृषि प्रणाली अबलम्बन गर्न प्रेरित गर्दै त्यसकालागि सीप, ज्ञान र प्रबिधि उपलब्ध गराउन आबश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।
- **एक घर एक अर्गानिक करेसाबारी** को अवधारणा विकास गरी अर्गानिक तरकारी उपभोगकालागि कृषकहरुलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- ड्रागन फुट लगायतका विशिष्ट प्रजातिका वदाम, कागती, किवी जस्ता उच्च मूल्यका फलफूलको खेती गर्ने कृषकलाई अनुदानको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- विभिन्न संघ संस्थाहरुसँग समन्वय र सहकार्य गरी फलफुलका विरुवा रोपण गरी नगरबासीको आय आर्जन बढाउने र पोषणमा सुधार ल्याउने कार्यको सुरुवात गरिनेछ ।
- किसान-२ परियोजना, सिप्रेड र गैर सरकारी क्षेत्रबाट संचालित कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- **रहन्न बाँझो जमिन गरिन्छ प्रयोगः अर्गानिक उत्पादनमा हुन्छ नगरको सहयोग** भन्ने सोचलाई आत्मसात गर्दै बाँझिदै गएको खेती योग्य जमिनलाई अर्गानिक कृषि उपजको उपादनकालागि उपयोगमा ल्याउन कृषकहरुसँग सहकार्यमा विशेष प्याकेजको प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । बाँझो रहेका जग्गाहरुको एकिकृत तथ्याङ्क सङ्कलन गरी सोको पूर्ण उपयोगको व्यवस्था मिलाउन संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको भुमि बैंकको अवधारणा कार्यान्वयन गर्न सहजीकरण गरिनेछ। यस्ता कार्यलाई प्रोत्साहन गर्न कर सहुलियत तथा अनुदान लगायतका व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- **भूमि बैंक मार्फत प्रविधियुक्त कृषि, स्वरोजगारीमा बृद्धि, नमोबुद्धको आर्थिक समृद्धि** भन्ने अभियानलाई साकार पार्न भूमि बैंकको स्थापना गरि सामुहिक खेति, करार खेति र व्यवसायिक खेति गर्ने प्रबन्ध मिलाईनेछ। करार खेति गर्नको लागि जग्गा लिजमा लिदा जग्गा वहाल कर मिनाहा गर्ने नीति अवलम्बन

गरिएको छ । जग्गा बाँझो राख्ने प्रवृतिलाई निरुत्साहित गर्नको लागि जग्गाधनिले जग्गा बाँझो राखेमा बाँझो रहेको जग्गा भूमि बैंकले लिजमा दिन सक्ने नीति लिईएको छ । कृषियोग्य जमिनमा बस्ति विकास र शहरिकरण लाई निरुत्साहित गरि व्यवसायिक कृषि मार्फत उत्पादन र उत्पादकत्वमा अभिवृद्धि गरिनेछ । शुन्य उपयोगबिहिन भूमिको नीति अवलम्बन गर्दै सडक छेउ, नदि, खोला किनारको जग्गा र उपयोग विहिन सार्वजनिक जमिनमा टोल विकास संस्था मार्फत आफ्नो टोलमा फलफुल लगायतका नगदे बालीको विरुवा रोप्ने र त्यसरी रोपिएका विरुवाको उत्पादनको हकभोग समेत टोल विकास संस्थाले गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

- सरकारी, सार्वजनिक र गुठी जग्गा रहेका अतिक्रमण हटाई संरक्षण र उपयोग गर्न नगरबासीहरुको समन्वयमा **समुदायको सक्रियता र जागरणः सरकारी, सार्वजनिक, गुठी जग्गाको संरक्षण** अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- छाडा गाई, गोरु लगायतका चौपाया जनावरहरु छोड्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरी सोको व्यवस्थापनकालागि विभिन्न संघसंस्थाहरुको सहकार्यमा पशुपंक्षी संरक्षण केन्द्रको निर्माणमा सहयोग, समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- सिप्रेडको सहयोगमा निर्माण भएको **नमोबुद्ध डिजिटल कृषि मोबाइल एप्स**लाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- आगामी दुई वर्ष भित्र ठूलो संख्यामा कृषकहरुलाई व्यबसायिक बनाई मासु, अण्डा तरकारी र कृषिजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाइनेछ ।
- जडीबुटी लगायतका विशिष्ट प्रजाति विरुवाको उत्पादनको **विशिष्टीकृत उत्पादन क्षेत्र** निर्धारण गर्ने कार्यलाई विस्तार गर्दै लगिने छ । व्यवासायिकिकरण, आधुनिकीकरण, यान्त्रिकीकरणका र औधोगिकरणका लागि सामुहिक खेति प्रणालीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- नमोबुद्ध नगरपालिका क्षेत्र भित्र उत्पादन हुने दुध र दुधजन्य पदार्थलाई प्रर्वद्धन तथा विकास गर्न सङ्कलन केन्द्रको निर्माण गरि सुविधायुक्त रुपमा यान्त्रीकरण लगायतका कार्यक्रमहरु विभिन्न संघसँस्थाहरुसँग सहकार्य, समन्वय र सहयोग गरी संचालन गरिनेछ ।
- नमोबुद्ध नगरपालिका क्षेत्र भित्र दुधबाट उत्पादन हुने खुवालाई **नमोबुद्धको ब्रान्ड**को रुपमा प्रर्वद्धन र प्रोत्साहन नमोबुद्ध परिसर र भकुण्डेबेशीमा गरिनेछ ।
- टनेलाखेती गर्ने कृषकलाई प्रर्वद्धन र प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- कृषि उपज संकलन तथा वितरण घुम्ती सवारी साधन विभिन्न संघसँस्थाहरुसँग सहकार्य, समन्वय र सहयोगमा संचालन गरिनेछ ।
- वातावरण तथा प्रविधिमैत्री पशु हाट बजार तथा बधशाला विभिन्न संघसंस्थाहरुसँग सहकार्य, समन्वय र सहयोगमा निर्माण गरिनेछ ।

२. उद्योग, पर्यटन, सहकारी प्रर्वद्धन तथा संस्कृति सम्बन्धी नीतिः

- लगानीमैत्री व्यवसाय प्रर्वद्धन तथा सार्वजनिक निजी साझेदारी अन्तर्गतका आयोजनाहरुको कार्यान्वयनका लागि लगानी सम्मेलन आयोजना गरिने छ । व्यवसायिक प्रतिष्ठान तथा कम्पनीहरुको सहयोगमा नगरमा छुट्टै सामाजिक उत्तरदायित्व कोषको स्थापना गरिने छ । उक्त कोषको सञ्चालन सरोकारवालाहरु समेतको सहभागितामा गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- नगर भित्रका सहकारीका व्यवस्थापक तथा सदस्यहरुलाई सहकारी, लेखा तथा व्यवस्थापनको तालिम उपलब्ध गराइनेछ ।
- सहकारी संस्थाहरुसँग भएको पूँजीलाई उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- आर्थिक पारदर्शी र जवाफदेही बनाउन नगर भित्रका सम्पूर्ण सहकारीलाई नियमन गरिनेछ ।
- एक वडा एक नमूना सहकारी कार्यक्रमको अबलम्बन गरिनेछ ।

- वातावरणमैत्री नगर निर्माण गर्ने उद्देश्य अनुरुप भू-बनोट तथा प्राकृतिक स्रोतको उपलब्धताको आधारमा निश्चित स्थानमा वातावरणमैत्री उद्योग स्थापना र सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित घरेलु तथा साना उद्योगको विकास र प्रर्वद्धनमा जोड दिइनेछ ।
- पर्यटक र पर्यटनसँग सम्बन्धित उद्योगधन्दा, होटल, घरबास (Home Stay) लगायत सेवा प्रदायक उद्योगहरु स्थापना गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ र सो सम्बन्धी तालिमकालागि गैरसरकारी संस्थाहरुसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- कला र संस्कृतिको धनी नमोबुद्ध नगरपालिकाको उपयुक्त स्थानमा कला तथा सांस्कृतिक ग्राम (Art and Cultural Village) को स्थापना गरिनेछ ।
- धुलिखेल देखि नमोबुद्ध नगरपालिका भित्रको विद्युत प्रसारणको मेन लाईन प्राधिकरणसँग समन्वय गरी इन्सुलेटेड तारबाट सञ्चालन गर्न गरिएको प्रयास अनुरुप शुरु भएको काम पुरा गर्न निरन्तर पहल गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र रहेका उद्योग वाणिज्य संघ, चेम्बर अफ कमर्श लगायत विभिन्न सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय गरी बजारलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- नगरभित्रका सबै धार्मिक स्थलहरुको उचित संरक्षण र सम्बर्द्धनको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृति नलिएका, दर्ता नभएका व्यवसायहरुलाई अनिवार्य रुपमा दर्ता गर्न गराउन घर दैलो कार्यक्रम सञ्चालन गरी व्यवसाय दर्ता गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- नमोबुद्धबाट सितापाईला- कम्लेश्वोर (दाप्चा- नेपाने- डराउने पोखरी (भुपाले वन- रजबम पोखरी- जगवैजेश्वर- अमरनिवास- कानपुर कालापानी हुदै-तुमशुङ कुण्ड (कोटतिमाल) जोड्ने गरी धार्मिक पर्यटकीय पदमार्ग तथा बुद्ध सर्किटको रुपमा विकास गरी प्रचार गरिनेछ। नगरक्षेत्र भित्र पर्यटकीय सम्भावनाका क्षेत्रहरु (पर्या-पर्यटन, धार्मिक-पर्यटन, कृषि-पर्यटन आदि) र सम्भावित पर्यटकीय स्थलहरु खोजी तथा विकास गर्दै सहज पहुँचको अवस्था सिर्जना गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र रहेको राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा चिनिएको नमोबुद्ध लगायत धार्मिक क्षेत्रको व्यवस्थित विकास र व्यवस्थापनलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- नमोबुद्ध क्षेत्रको पर्यटन गुरुयोजना कार्यान्वयनमा ल्याइनुका साथै नमोबुद्ध क्षेत्रमा पर्यटन सूचना केन्द्र स्थापना गरिनेछ । नमोबुद्ध क्षेत्रलाई विश्व सम्पदा सूचीमा सूचीकृत गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- नमोबुद्ध क्षेत्रलाई राष्ट्रिय बुद्ध सर्किटमा राख्न सम्बन्धित निकायसँग पहल गरिनेछ। पनौति, नमोबुद्ध, धुलिखेल र तिमाल नगर तथा गाउँपालिकाको पर्यटनको केन्द्रको रुपमा नमोबुद्ध परिसरको वृहत्तर विकासकालागि तयार साझा गुरुयोजना कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- दाप्चाको पुरानो बजारलाई पुनः निर्माण गरी होमस्टेका रुपमा प्रर्वद्धन गर्न जनताको सहभागितामा आवश्यक कार्यको थालनी गरिनेछ । साथै फुलबारी, भेडाबारी तथा कानपुर कोटतिमाल क्षेत्रलाई विशेष पर्यटकीय क्षेत्रका रुपमा विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
- यस नगरभित्र रहेका सबै जातजाती, समुदायको भाषा, कला, संस्कृति, ऐतिहासिक धार्मिक स्थलहरु यस नगरको साझा सम्पत्ती भएकोले यिनीहरुको संरक्षण, प्रर्वद्धन र विकासमा समान प्राथमिकता दिइनेछ । नगरपालिका भित्रका पुरातात्विक, सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक महत्वका सम्पदाहरु तथा मौलिक कला, संस्कृति जात्रा, साहित्य, कला, भेषभुषा, वाङ्मय पर्वहरुलाई संरक्षण गर्न संग्रहालय स्थापनाको अवधारणा अगाडि बढाइनेछ ।
- यस नगरपालिकाको आर्थिक-सामाजिक, सांस्कृतिक, लगायत विविधताको झल्को दिने गरी नगरपालिकाको आयोजनामा विभिन्न निकायसँगको सहकार्यमा नगर महोत्सव आयोजना गरिनेछ ।
- नगर भित्र रहेका सामाजिक व्यक्तिहरुको उच्च सम्माननार्थ उपयुक्त स्थानको पहिचान गरी त्यस्ता व्यक्तिहरुको नाममा पार्क, प्रतिक्षालय, प्रतिष्ठान, सालिक निर्माण गरिनेछ ।

- बढी भन्दा बढी मानिसहरुलाई रोजगारी दिने गरी स्थापना हुने वातावरणमैत्री उद्योगसम्म पुग्ने सडक, खानेपानी, विद्युत तथा सुरक्षा व्यवस्था जस्ता आधारभूत पूर्वाधार निर्माण गर्न सहयोग गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- उद्यम गर्न चाहने तर पुँजीको अभावमा उद्यम सञ्चालन गर्न नसकेका युवाहरुलाई लक्षित गरी नगरपालिकाले एक कोष खडा गरी **हामी आफ्नै पौरखमा उद्यम गर्दछौ** कार्यक्रम कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गर्ने नीति रहनेछ ।
- नगर भित्र रहेका साहित्यिक प्रतिष्ठानहरुलाई साहित्यिक गतिविधि गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

३. रोजगार नीति :

- यस नगरभित्र हुने बिकास निर्माणका आयोजनाहरुमा प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत स्थापना भएको रोजगार सेवा केन्द्रबाट सिफारिश भई आएका बेरोजगार व्यक्तिलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर **नमोबुद्ध नगरपालिकाको प्राथमिकताः बेरोजगारलाई न्यूनतम रोजगारको सुनिश्चितता** भन्ने मूल नाराका साथ सम्बन्धित वडामा सञ्चालन हुने आयोजना मध्ये एउटा आयोजनामा सुचिकृत बेरोजगार व्यक्तिबाट सञ्चालन गरिनेछ ।
- श्रम बजारको बदलिदो मागलाई सम्बोधन गर्न तथा बेरोजगार व्यक्तिको रोजगारी सुनिस्चितता गर्न विभिन्न व्यवसायिक तथा सीपमुलक तालिम सञ्चालन गरिनेछ । अब नगरपालिकामा गरीबीका कारणले **कोहि भोकै पर्दैन, भोकले कोहि मर्दैन** यो नगरपालिकाको प्रतिवद्धता रहनेछ ।
- महिला, दलित, अल्पसंख्यक, अपाङ्ग, विपन्न समुदायका व्यक्तिहरुलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेर आन्तरिक रोजगारी सिर्जना गरिनेछ ।
- नगरपालिकाले **उद्यमशिलता, रोजगारी र उत्पादनमा वृद्धिः हुन्छ नमोबुद्धको समृद्धि** को नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- श्रमको सम्मान, उपयुक्त पारिश्रमिक र सामाजिक संरक्षण सहित श्रम व्यबस्थापन यस नगरपालिकाको रोजगार नीति हुनेछ ।
- श्रमको सम्मानका साथ रोजगारी प्रर्वद्धन गर्न वडा स्तरीय जनचेतना तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरी नगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचिकृत हुन अभिप्रेरित गरिनेछ ।
- युवा तथा शैक्षिक वेरोजगार, महिला,दलित, अल्पसंख्यक, अपाङ्ग, आर्थिक रुपमा विपन्न समुदायका व्यक्तिहरुलाई बिशेष प्राथमिकतामा राखेर श्रममुलक प्रविधि सहित आन्तरिक रोजगारी सिर्जना गरिनेछ।
- आन्तरिक रोजगारी सिर्जना गर्न सरोकारवाला निकाय, निजी क्षेत्र तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्यमा जोड दिइनेछ ।
- श्रम बजारको बदलिदो मागलाई सम्बोधनका लागि दक्ष तथा सक्षम जनशक्तिको विकास गर्न आवश्यक सीपमुलक तालिमको ब्यबस्था गरिनेछ ।
- संघ तथा प्रदेशसँग सहकार्य गरी रोजगारमूलक कार्यमा अपनत्व बहन गर्दै रोजगारीका क्षेत्र विस्तार गरिनेछ ।
- रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन तथा ब्यबस्थापनमा थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- कामकालागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना तथा युवा रोजगारकालागि रुपान्तरण पहल आयोजना नगरपालिकाको साझेदारीका साथ सम्पन्न गरी सामाजिक संरक्षणको प्रत्याभूति गरिनेछ ।

(ख) सामाजिक विकास

१. खानेपानी तथा सरसफाई नीतिः

- स्थानीय स्तरमा रहेका खानेपानीका मुहानहरुको संरक्षण, सम्वर्द्धन र प्रयोग गर्न तथा टोल बस्तीका खानेपानीका परम्परागत मुहानहरुलाई स्वच्छ र सफा राख्न टोल विकास संस्था, सामुदायिक संघ संस्था तथा समुदाय परिचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । यस कार्यकालागि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी निकायसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- खानेपानीकालागि सञ्चालित डिप बोरिङ्गबाट निकालिएको पानीलाई शुद्धिकरण पश्चात मात्र वितरण गरिने प्रबन्ध मिलाईनेछ र सुरक्षित खानेपानीको प्रत्याभुति गर्न गुणस्तर मापन गरिनेछ र सो कार्य लाई लक्षित गरी **खानेपानी गुणस्तर सुधार आयोजना** कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै पानीका मुहान भन्दा माथी फोहोर तथा विषादीको प्रयोग गर्ने कार्यलाई पूर्ण प्रतिबन्ध गरिनेछ । त्यस्तो कार्य गर्नेलाई दण्ड जरिवाना गरिनेछ ।
- स्थानीय समुदायको अग्रसरतामा खोला खोल्साबाट बग्ने पानीलाई सोही ठाउँमा अड्याउन प्राकृतिक छेक बारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- लिफ्टिङ्गको माध्यमबाट सञ्चालित खानेपानी आयोजनाहरुलाई विद्युत महशुलमा छुट गर्न पहल गरिनेछ।
- **परिवर्तन गरौ हाम्रो आनीबानीः घरघरमा सङ्कलन हुन्छ आकाशे पानी** कालागि प्रोत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रमा सञ्चालनको सम्भाव्यता भएका खानेपानी आयोजनाहरुको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरिनेछ । खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय तथा नगरपालिकाबाट सञ्चालनमा रहेका खानेपानी आयोजनाहरुको दिगो सञ्चालन, मर्मत सम्भार, क्षमता अभिवृद्धि तथा पुनः निर्माण जस्ता कार्य उपभोक्ताहरु तथा सम्बन्धित निकाय, संघ संस्थाहरुका समेत लगानी तथा सहभागितामा सञ्चालन गरिनेछ ।
- खानेपानी सेवाको प्रभावकारिता अभिबृद्धि गर्न प्राकृतिक स्रोतहरुको संरक्षण र भूमिगत जलको व्यवस्थापन गर्ने नीति अङ्गीकार गरिनेछ । प्रत्येक घरधुरीमा खानेपानीको पहुँच पुऱ्याउनु **एक घर, एक धारा** कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै अति सुक्खाग्रस्त क्षेत्रमा स्वच्छ खानेपानी सङ्कलन, भण्डारण र वितरण गर्न विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- खानेपानि सम्बन्धी कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सञ्चालनमा रहेका खानेपानी तथा सो सँग सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरुसँग समन्वय, सहकार्य र सहयोग गर्न नमोबुद्ध नगरपालिका वृहत एकीकृत खानेपानीको रुपमा विकसित गरिनेछ ।
- छिमेकि पालिकाहरुसँग समन्वय, सहकार्य र सहयोग लिई थप खानेपानीको मूलहरु पहिचान गरी सोको उचित सदुपयोग गरी खानेपानी आयोजनाहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- वडा नम्बर ०३, ०४, ०५ मा संचालनको क्रममा सुनकोशी वृहत खानेपानी योजना पुरा गर्न आवश्यक समन्वय, सहकार्य र सहयोग गरिनेछ ।

२. शिक्षा, युवा तथा खेलकुद नीतिः

शिक्षा

- कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को कारणले विद्यालय बन्द रहेका अवस्थामा नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्ड बमोजिम वैकल्पिक विधिहरुको प्रयोग गरी पठनपाठन सुचारु गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।

- सामाजिक दुरी कायम गरी विद्यालय सञ्चालन गर्न नेपाल सरकारबाट निर्णय भएको अवस्थामा स्वास्थ्य सम्बन्धी सम्पूर्ण मापदण्ड पालना गरी पठनपाठनलाई नियमित गर्न आवश्यक पर्ने पूर्वाधार निर्माण, खानेपानी, शौचालय तथा सरसफाईको प्रबन्ध गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- नगर शिक्षा नीति, स्थानीय शिक्षा ऐन तथा नियमावली, नगर शिक्षा सम्बन्धी गुरु योजना यसै आर्थिक बर्ष भित्र निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- साक्षर नमोबुद्ध नगरपालिकालाई पूर्ण साक्षरता तर्फ उन्मुख गराउन निरन्तर शिक्षाकालागि सामुदायिक सिकाई केन्द्रलाई विस्तार तथा सक्रिय गराईनेछ ।
- नगर क्षेत्रका सबै बालबालिकालाई अनिवार्य आधारभूत तहसम्मको शिक्षाको शुनिश्चितताको व्यवस्था गरिनेछ ।
- शिक्षकहरुलाई सूचना र प्रविधि सम्वन्धी तालिम प्रशिक्षणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- काठमाण्डौ विश्व विद्यालयको सहकार्यमा गणित तथा विज्ञान अध्यापन गराउने शिक्षकहरुलाई सिकाई सम्बन्धी विविध तालिम प्रशिक्षणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुमा डिजिटल ग्याप न्यूनिकरण गर्न U-Learning/Talking Teacher लगायत उपयुक्त प्रविधिको प्रयोगलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- शैक्षिक क्षति कम गर्न विद्यालय बीचैमा छोड्ने प्रबृत्तिलाई न्यूनिकरण गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउनुका साथै विपन्न सिमान्तकृत अनाथ र विद्यालय बीचैमा छोडेकाहरुलाई विद्यालय ल्याई पुनः पठनपाठनको व्यवस्था गरिनेछ । **बालबालिकालाई विद्यालय ल्याऔ र पढाईमा टिकाऔं** कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाई विद्यार्थी भर्ना अभियानलाई अझ प्रभावकारी बनाईने छ ।
- विद्यालयमा बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री, छात्रामैत्री तथा भूकम्प प्रतिरोधी भौतिक पूर्वाधार विकास गर्दै लगिनेछ।
- शिक्षण सुधारकालागि समूहगत विषयगत क्रियाकलाप तथा शिक्षण प्रशिक्षणमा जोड दिईनेछ ।
- मूल्याङ्कन प्रणालीमा एकरुपता कायम गर्न नगरस्तरीय मूल्याङ्कनकालागि एक नगरस्तरीय परीक्षा समितिको निरन्तरता दिइनेछ ।
- विद्यालयको सामाजिक परीक्षण तथा लेखा परीक्षणलाई समयमा नै सम्पन्न गर्न आवश्यक स्रोत व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै परीक्षण सम्वन्धमा आवश्यक प्रशिक्षणको पनि व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- नगर क्षेत्रमा कानून तथा सामाजिक विश्वविद्यालय स्थापनाकालागि आवश्यक समन्वय, सहकार्य र सहयोग गरिनेछ ।
- विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर सुधार गर्न प्रधानाध्यापकसँग बार्षिक कार्यसम्पादन करारको प्रारम्भ यसै आ व देखि शुरु गरिनेछ ।
- विद्यालय तथा शिक्षकहरुलाई सिकाई उपलब्धीका आधारमा दण्ड र पुरस्कारको नीति अवलम्वन गरिनेछ।
- बालबालबालिकाहरुको सर्बाङ्गिण विकासका लागि नगरस्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- विद्यालयको नक्सांकन, दरवन्दी मिलान तथा विद्यालय समायोजन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- आधारभूत तहको परीक्षा व्यवस्थापन तथा सञ्चालन थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- विद्यालयमा विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी शिक्षा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- नगर भित्रका विद्यालयको आवश्यकता अनुसार स्थानीय पाठ्यक्रमको निर्माण र पठनपाठनको व्यवस्था मिलाईने छ । आधारभूत तहसम्मका लागि नगरको सामाजिक, आर्थिक, साँस्कृतिक समस्या तथा सम्भावनाका साथै मातृभाषा, योग तथा प्राकृतिक शिक्षा, नैतिक शिक्षालाई समेटी स्थानीयस्तरको पाठ्यक्रम यसै बर्ष तयार गरी आगामी शैक्षिक सत्रबाट अनिवार्य रुपमा पठनपाठन गराउने नीति अवलम्वन गरिनेछ । साथै भाषा नीति निर्माण तथा मातृभाषा शिक्षा कार्यविधि तयार गरि लागु गरिनेछ।
- विभिन्न संघसंस्थाहरुको सहकार्य, समन्वय र सहयोगमा आदर्श शिक्षा प्रणाली (Ideal Education System) कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- विद्यालय व्यवस्थापनबाट सिर्जित हुने बालबालिका को बसाई र विद्यालयको दुरीको समस्यालाई ध्यानमा राख्दै विद्यालय समायोजन भएका क्षेत्रका बालबालिका बालबालिका लाई अध्ययनकालागि आवासीय नमूना विद्यालयको व्यवस्था गरिनेछ। साथै यस आ.व मा नगरभित्रको उपयुक्त स्थान छनौट गरी एक नमूना आवासीय विद्यालयको प्रारुप तयार पारिनेछ।
- प्राविधिक तथा स्वरोजगार जनशक्ति उत्पादन गर्न नगर क्षेत्र भित्र प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम दिने गरी स्थापित विद्यालयहरु लाई प्रोत्साहन गरिने नीति लिइनेछ।
- नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका तर नगरमा आबद्धता नलिएका संस्थागत विद्यालयहरुलाई नगरमा आवद्धता गराईने छ।
- नगरपालिकाभित्र रहेका नगरसँग आवद्ध भएका संस्थागत विद्यालयहरुको समन्वय र साझेदारीमा प्राविधिक शिक्षालय सञ्चालन गर्न आवश्यक सहयोग गरिनेछ।
- विद्यालयको संस्थागत क्षमता विकास गरी पारदर्शिता उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता प्रर्वद्धन गर्न नियमित विद्यालय अनुगमन तथा सुपरीबेक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाईने छ र संस्थागत विद्यालयलाई प्रभावकारी नियमन गरिनेछ।
- संस्थागत विद्यालय र सामुदायिक विद्यालय बीच साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ।
- विद्यालय शिक्षामा पहुँच गुणस्तर र संस्थागत क्षमता विकास गर्न गैरसरकारी क्षेत्र निजी क्षेत्र नागरिक समाज आदिसँग सहकार्य र साझेदारीमा विविध कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- हिंसा पिडित तथा फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुलाई प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्ने व्यवस्था मिलाउने नीति लिइनेछ।
- नगरको शैक्षिक गतिविधिमा एकरुपता ल्याउने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- नगरपालिका भित्रका द्वन्द्व पीडित परिबारहरुको पहिचान गरी उपयुक्त राहत र बालबालिका हरुलाई शिक्षाकालागि छात्रबृत्तिको व्यवस्था र आय आर्जनकालागि अभिभावकहरुको सीप तथा क्षमता विकास कार्यक्रम संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको समन्वय, सहकार्य र सहयोगमा सञ्चालन गरिनेछ।
- जनक माध्यमिक विद्यालयमा सुचारु भएको प्राविधिक शिक्षालय तथा नमूना विद्यालयकालागि नगरबाट आवश्यक सहयोग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।
- नगर भित्र निर्माण हुने नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको आवसीय तालिम केन्द्र निर्माण कार्यकालागि आवश्यक वातावरण तयार गरिनेछ।
- नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं ३ को केही भाग समेटी निर्माण प्रस्ताव भएको मदन भण्डारी प्राविधिक विश्वविद्यालयको निर्माणकालागि कार्य प्रारम्भ गर्न आवश्यक वातावरण तयार गरिनेछ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्र उच्च शिक्षा सञ्चालन गर्ने विश्वविद्यालय, तालिम केन्द्र जस्ता प्राज्ञिक संस्थाहरु तथा निकायहरुसँग सहकार्य गर्ने नीति अघि सारिनेछ।
- सामुदायिक विद्यालय सुधार गर्नका लागि सरकारी स्रोतबाट पारिश्रमिक प्राप्त गर्ने पेसाकर्मी तथा सेवाकर्मीहरुले सामुदायिक विद्यालयमा नै आफ्ना बालबालिका अध्ययन गराउन आवश्यक प्रोत्साहन गरिनेछ। र सोको लागि आवश्यक कार्यविधि तयार गरि कार्यान्वियन गरिनेछ।
- शैक्षिक सुधारकालागि अन्तर जिल्ला अन्तर नगर अन्तर विद्यालय शैक्षिक अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गरिनेछ।
- नगरपालिका भित्र सञ्चालित सामुदायिक क्याम्पसलाई विद्यार्थी सङ्ख्या, प्राप्त उपलब्धि र सम्भावनाको विश्लेषण सहितको आधारमा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ।
- नमोबुद्ध नगरपालिकाका प्रत्येक वडाहरुमा शिक्षा समिति गठन गरिनेछ।
- नगरभित्र सञ्चालित प्राविधिक विषय अध्ययनको लागि प्रत्येक वडाबाट न्युनतम २ जना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्तिको कोटा तय गरिनेछ।

युवा

- नगरपालिकाबाट गठित युवा परिषद्लाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- युवा परिषद् मार्फत युवा स्वरोजगार युवा सशक्तिकरण तथा सामाजिक उत्तरदायित्व वोध गराउने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।
- युवाहरुकालागि नवप्रवर्तन सेन्टर (INNOVATION CENTRE) निर्माणकालागि राष्ट्रिय युवा परिषद्सँग सहकार्य र समन्वय गरी सेन्टर निर्माणकालागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- **नगरको समृद्धिकालागि युवाको क्रियाशीलता, हातमा सीप र दिमागमा उद्यमशिलता** भन्ने सोच कार्यान्वयनकालागि युवा नमूना संसद, युवाको नेतृत्व विकास, व्यवसायिक सीप अभिबृद्धि, रोजगार, स्वरोजगार एवम् उद्यमशीलता प्रर्वद्धन जस्ता युवा सशक्तिकरणका कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनेछ ।

खेलकुद

- खेलकुदको समुचित विकास गर्न नगर खेलकुद विकास समिति गठन गरी पूर्वाधार निर्माण तथा विभिन्न खेल प्रतियोगिता तथा प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- खेलकुद क्लवहरुलाई नगरपालिकामा दर्ता तथा सुचिकरण गरिनेछ ।
- नगरस्तरीय खेलकुद विकासकालागि वडा नं ४ मा निर्माणाधिन बहुउद्धेश्यीय कभर्डहल लगायत अन्य खेल पूर्वाधार निर्माणमा तिव्रता दिइनेछ । साथै नगरस्तरीय फुटवल मैदान निर्माणकालागि उपयुक्त स्थानको पहिचान गरी निर्माण कार्य सुचारु गरिनेछ ।
- युवाहरुको शारीरिक मानसिक क्षमता बृद्धि तथा विकासकालागि र **विकास, गतिशीलता र स्वास्थ्यकालागि खेलकुद** भन्ने सोचका साथ वडास्तरीय मेयर कप फूटवल, उपमेयर कप भलिवल, कपर्दी तथा एथलेटिक्स प्रतियोगिताहरु आयोजना गरिनेछ ।
- खेलकुद विकासकालागि एक वडा एक खेल मैदानको नीति अवलम्वन गरिनुका साथै आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराईनेछ ।
- निजी क्षेत्रको सहयोगमा व्यवसायिक रंगशाला निर्माण कार्यकालागि रणनीतिक साझेदारको खोजी गरिनेछ ।

३. **स्वास्थ्य नीतिः**

- कोरोना भाइरस संक्रमणको कोरोना भाईरस (कोभिड-१९) प्रकोपलाई ध्यानमा राखी भविष्यमा समेत यस्तै र अन्य बिभिन्न प्रकृतिका विपद व्यवस्थापनलाई नगरस्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत नगर स्वास्थ्य संयोजकको संयोजकत्वमा विपदको समयमा अत्यावश्यक औषधीजन्य सामाग्री, औजार, उपकरण र सुरक्षा सामाग्रीहरुको भण्डारण गर्ने र दातृ निकायहरुबाट सोही प्रयोजनका लागि प्राप्त हुने मालसामानहरु समेत सोही भण्डारमा जम्मा गरी आवश्यकता अनुसार वितरण गर्न एकद्वार प्रणालीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी तथा स्वास्थ्य एकाईबाट प्रदान गरिने खोप सेवा, सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य, पोषण लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाहरु र उपचारात्मक सेवाकालागि आवश्यक औषधी, उपकरण तथा स्वास्थ्य सामाग्रीको अभाव हुन नदिन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- मेथिनकोट अस्पताललाई संघीय सरकारसँग समन्वय तथा सहकार्य गरी संघीय अस्पतालमा स्तरोन्नति गरिनेछ र मेथिनकोट अस्पतालबाट थप विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवाहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- सरुवा रोग उपचार गर्नको लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा निजी क्षेत्रहरुसँगको आवश्यक सहकार्य, समन्वय र सहयोगमा सरुवा रोग अस्पताल निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।
- चालु आ.व.देखि नेपाल सरकारको नीति अनुसार मेथिनकोट अस्पालबाट सञ्चालन हुने स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

- सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापनकालागि पहल गरी स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी वनाईनेछ ।
- एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनलाई थप विस्तार गरी प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- **निरोगी नमोबुद्ध निर्माणकालागिः निशुल्क मोतिविन्दु उपचार**को व्यवस्था कार्यक्रम निरन्तरता दिई आँखामा मोतिविन्दु भएका तथा श्रवणशक्ति कम भएका बिरामीहरुलाई उपचारमा निशुल्क उपचारको व्यवस्था प्रभावकारी रुपमा निरन्तरता दिइनेछ ।
- वडा नम्बर ०२ मा स्थापना भएको रेयुकाई आँखा अस्पतालको क्षमता अभिबृद्धिका लागि आवश्यक सहकार्य, समन्वय र सहयोग गरिनुका साथै अन्य वडामा पनि विस्तार गरिनेछ ।
- सबै वडामा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निशुल्क प्रदान गर्ने प्रकृयालाई सुनिश्चितता तथा निरन्तरता दिइनेछ, साथै स्वास्थ्य संस्था नभएको वडामा २०७७/०७८ भित्र आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य संस्था स्थापना तथा सञ्चालन गरिनेछ ।
- पूर्ण खोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनुका साथै खोप कार्यक्रमलाई अझै प्रभावकारी बनाईनुका साथै खोप सेवामा सबैको पहुँच बढाईने छ । थप खोप सेवाहरु निरन्तर रुपमा क्रमशः विस्तार गर्दै लगिनेछ र पूर्णखोप सेवा उपलब्ध वडा घोषणालाई दिगो बनाइनेछ ।
- मातृ तथा शिशु स्थास्थ्यको अवस्थालाई सुदृढ गर्दै नियमित गर्भजाँच, सुत्केरी जाँच तथा स्वास्थ्य केन्द्रमा शत प्रतिशत प्रसुती गराउने अभियानमा जोड दिइनेछ ।
- गरिब तथा विपन्न नागरिकको स्वास्थ्य उपचारकालागि निश्चित मापदण्ड निर्माण गरी आर्थिक सहयोग गरिनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको भूमिकालाई अझै प्रभावकारी बनाउँदै टोलटोलमा स्वास्थ्य आमा समूहको बैठक सञ्चालन, बच्चाको तौल अनुगमन र बाल पोषण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ । महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- खोप सेवा, सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य, पोषण लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाहरुसँग सम्बन्धित सेवा सुविधालाई प्रभावकारी बनाउन महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई परिचालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँघर क्लिनिक तथा खोप क्लिनिकको सेवा आवश्यकता अनुसार विस्तार गर्दै नियमित, प्रभावकारी, सहभागितात्मक एवं गुणस्तरीय बनाउँदै आवश्यक फर्निचर तथा औजार उपकरणको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ । नेपाल सरकारले निःशुल्क वितरणकालागि तोकेका औषधीलाई निरन्तर आपूर्तिको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- नियमित रुपमा स्वास्थ्य संस्थाको अनुगमन तथा सहयोगात्मक सुपरिवेक्षक गरिनेछ। उत्कृष्ट स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्यकर्मीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
- निजी तथा गैर सरकारी संस्थाद्धारा संचालित स्वास्थ्य संस्थाहरुको आवश्यक मापदण्ड तयार गरी सोको नियमित अनुगमन गरिनेछ ।
- भौगोलिक विकटतालाई ध्यानमा राखी स्वास्थ्य शिविरहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न अभिलेख प्रतिवेदनलाई छिटो छरितो गर्न इन्टरनेट सहितको कम्प्युटर प्रणालीलाई विस्तार गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थाको भवन निर्माण, मर्मत सुधार तथा विद्युत, खानेपानीको नियमित आपूर्तिको साथै आवश्यक औजार उपकरणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- गैर सरकारी संस्थाहरुले सञ्चालन गर्ने स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुमा दोहोरोपना आउन नदिन एकद्धार नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

- **एक विद्यालय एक नर्स** कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ। विद्यालयस्तरमा नियमित रुपमा विद्यार्थीहरुको स्वास्थ्य परीक्षण गर्दै सोको नियमित अनुगमन गरिनेछ। वर्षको दुईपटक हुने विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण सप्ताहलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- महामारीजन्य रोग तथा प्रकोप पश्चात देखिने स्वास्थ्य समस्याको व्यवस्थापन गर्न समुदाय स्तरीय आकस्मिक प्रतिकार्य समूहको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै आकस्मिक औषधी तथा सामाग्रीको व्यवस्था गरिनेछ।
- नगरभित्र दर्ता नगरी एलोप्याथी, होमियोप्याथी तथा आर्युवेदिक औषधी बिक्री वितरण तथा स्वास्थ्य क्लिनिक तथा शिविर सञ्चालन गर्ने कार्यलाई पूर्ण रुपमा रोक लगाई सम्बन्धित निकायबाट अनुमती लिएर मात्र बिक्री वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- आयुर्वेदिक र प्राकृतिक चिकित्सा प्रणालीको विस्तार र प्रर्वद्धन गरिनेछ। वैकल्पिक उपचार (योग, ध्यान, प्राकृतिक चिकित्सा, आयुर्वेद) को अध्ययन अनुसन्धानलाई प्रोत्साहन गरी प्राप्त नतिजालाई सम्बन्धित क्षेत्रमा लागु गरिनेछ। नागरिकहरुलाई योगाभ्यास र शारीरिक व्यायमसहितको जिवनपद्धति अपनाउन प्रेरित गर्न पतांजलि योग तथा प्राकृतिक चिकित्सालयमा व्यायमशाला तथा योग केन्द्र स्थापना गरिनेछ। निजी क्षेत्रको सहकार्यमा योग केन्द्र निर्माण गरिनेछ। विद्यार्थी, शिक्षक र समुदायमा सकारात्मक सोचको विकास गर्न नगरपालिका भित्रका सबै सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा योग शिविरको आधारभूत कक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइएको छ।
- मेथिनकोट अस्पताल र दाप्चा क्षेत्रको आफ्नै एम्बुलेन्स नभएको कारण विरामी ओसार पसारमा समस्या भोग्दै आएको हुदाँ एकजना स्वास्थ्यकर्मी सहितको एम्बुलेन्स TPYE-B उपलब्ध गराईनेछ।
- मेथिनकोट अस्पतालको दरबन्दी संरचना अनुसार ९/१० औं तहको मे.सु. पद रिक्त रहेको हुदाँ उक्त पदमा MDGP चिकित्सक व्यवस्था गरी पदपुर्ति गर्ने र साथै नेपाल सरकार को छात्रबृति MD/MS गर्नुभएका कम्तिमा स्त्री रोग र हाडजोर्निका विशेषज्ञ चिकित्सकहरु उपलब्ध गराइ विशेषज्ञ प्रदान गर्न पहल गरिनेछ।
- मेथिकोट अस्पताल भवनमा इमरजेन्सी सेवा सञ्चालनमा देखिएको समस्या समाधानकालागि अस्पतालको मुख्य भवन बाहिर छुट्टै संरचना निर्माण गरी इमरजेन्सी सेवा लाई व्यवस्थित गरिनेछ।
- मेथिकोट अस्पतालमा आवश्यक औजार उपकरणहरु उपलब्ध गराइ दन्त (Dental) सेवालाई व्यवस्थित गरिनेछ।
- मेथिकोट अस्पतालमा हालसम्म पनि पुरानै एनालग प्रबिधिबाट एक्स-रे हुदै आएकोमा computerized radiography-CR-System जडान गरी स्तरिय डिजिटल एक्स(रे सेवा प्रदान गरिनेछ।
- नवजात शिशु तथा ५ वर्ष मुनिका बालबालिका हरुको स्वास्थ्य उपचारलाई प्रभावकारी बनाउन Special Newborn Care Unit -SNCU / Facility Based Integrated Management of Childhood Illness -FB-IMNCI सेवाहरु सञ्चालन गर्नका लागी आवश्यक औजार उपकरण र स्वास्थ्यकर्मीहरुका लागी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।
- मेथिनकोट अस्पतालमा कार्यरत कर्मचारी आवास व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित गरिनेछ।
- संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग समन्वय तथा सहकार्यमा दाप्चा स्वास्थ्य चौकीलाई नगर अस्पतालमा स्तरोन्नति गरिनेछ।
- विभिन्न संघसंस्थाहरुको सहकार्यमा नगरपालिका भित्र मनोपरामर्श लगायतका स्वास्थ्य सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

४. महिला सम्बन्धी नीतिः

- **नमोबुद्ध नगरपालिकाको सरोकारः महिलालाई अवसर र अधिकार** भन्ने लक्ष्य परिपूर्तिकालागि सामाजिक आर्थिक रुपमा पछाडी परेका महिलाहरुको सशक्तिकरण गर्न लैङ्गिक सामानता, समावेशीकरण तथा सामाजिक न्यायको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- **नमोबुद्ध नगरको ईच्छा, छोरी बुहारीलाई रोजगारी र उच्च शिक्षा** भन्ने नारालाई सार्थक बनाउन नगरपालिकामा स्थायी बसोबास भएका बेरोजगार छोरी बुहारीहरुलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा समाबेश गरिनेछ ।
- **जसको सवाल उसैको संलग्नता र नेतृत्व** भन्ने नाराको साथमा महिलाहरुको सशक्तिकरण र सवलीकरणमा जोड दिदै योजना तर्जुमा प्रकृयामा सहभागिता सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- किशोरीहरुलाई विभिन्न खाले हिंसावाट वच्न हिंसाविरुद्ध आत्मरक्षा तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
- महिला हिंसा तथा घरेलु हिंसामा परेका महिलाहरुको सहयोगका निमित्त मनोसामाजिक विमर्शकर्ता तथा सीप सहितको पुनस्थापना केन्द्रको व्यवस्था गर्न पहल गरिनेछ ।
- महिलाहरुको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक परिवर्तनकालागि योजना तथा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै लैजाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- सुत्केरी हुने महिलालाई वडा कार्यालयमार्फत आवश्यकता अनुसार निशुल्क एम्बुलेन्स वा अन्य यातायातको व्यवस्था गरिनेछ ।
- महिलाहरुलाई स्वरोजगार र आत्मसम्मानित बनाउनकालागि महिलाहरुको नाममा दर्ता हुने उद्योग व्यवसायमा २५ प्रतिशत राजस्व छुट गरिनेछ ।
- महिलाहरुलाई व्यवसायिक बनाउन सबै वडामा उद्यमशिलता तालिम सञ्चालन गर्ने गराउने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- विभिन्न संघसंस्थाहरुको समन्वयमा मानवअधिकार, महिला अधिकार, मानव बेचविखन विरुद्धका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ। महिलाहरुमा हुने वा हुनसक्ने स्वास्थ्य समस्याको जटिलताका आधारमा क्रमशः स्त्रीरोग विशेषज्ञबाट स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
- विद्यालय विमुख किशोरीहरुलाई जीवन उपयोगी तथा किशोरी परामर्श कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- गम्भीर प्रकृतिका हिंसामा परेका महिलाहरुकालागि पुनस्थापना केन्द्र मार्फत सुविधा तथा राहत उपलब्ध गराइनेछ ।
- दुई छोरी मात्र जन्माएर स्थायी परिवार नियोजन गर्ने दम्पतिलाई नगरपालिकाबाट उचित सम्मान गरिनेछ ।
- महिलाहरुकालागि आर्थिक तथा सामाजिक विकास हुने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ र महिलाहरुलाई व्यावसायिक बनाउने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरमा भएका महिला सहकारी सस्थाहरुलाई परिचालन गरी महिला शसक्तिकरण गराउन विभिन्न कार्यक्रमहरु गरिनेछ।महिलाहरुबाट मात्र संचालित सहकारी संस्थाहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- २०७७/०७८ लाई लैंगिक हिंसा विरुद्धको वर्षलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- लैंगिक हिंसा प्रभावितहरुकालागि सञ्चालन भएका सेवा केन्द्रलाई निरन्तरता दिइनेछ र लैंगिक हिंसा प्रभावितहरुकालागि लैंगिक हिंसा निवारण कोषमा थप रकमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- महिलाको क्षेत्रमा काम गर्ने संघसंथाहरु सँग समन्वय गरी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- महिलाहरुले उत्पादन गरेको हस्तकला सामाग्रीहरुलाई आवश्यकता अनुसार उपयुक्त स्थान पहिचान गरी कोसेली घरको स्थापना गरी बजार व्यवस्थापन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- निरन्तर शिक्षाकालागि महिलाहरुकालागि नियमित कक्षा सञ्चालन गर्न विभिन्न संघ सस्थाहरु सँग समन्वय गरी पूर्ण साक्षर नगर बनाउन विभिन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

- एकल महिला, फरक क्षमता भएका महिलारुलाई आर्थिक आत्मनिर्भर बनाउने विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- **सामाजिक न्याय र समताका लागि सकरात्मक विभेद** को नीति अनुरुप हाल सञ्चालन गरिदै आएको क्षमता विकास तथा स्वरोजगार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै विधवा तथा एकल महिला, द्वन्द्वपीडित महिला, बेरोजगार तथा अति पिछडिएका र बिपन्न समुदायको लागि रोजगारमूलक तालिमको व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ। सबै प्रकारका घरेलु हिंसामा परेका महिलाहरुलाई न्याय दिलाउन उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
- घरेलु हिंसामा परेको महिलाहरुका लागि पुनस्थापना केन्द्र निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

५. बालबालिका सम्बन्धी नीतिः

- बालबालिकाहरुलाई भविष्यको आधारको रुपमा मात्र हैन वर्तमानमा विकासको साझेदारको रुपमा लिइनेछ । बालबालिका हरुसँग सम्बन्धित नीति कार्यक्रम बनाउदा बालबालिका हरुको संस्थागत सहभागिता गर्ने गराउने व्यवस्था गरिनेछ ।
- बालमैत्री स्थानीय शासन रणनीति, २०६८ ले तोकेको सम्पुर्ण सूचकहरुलाई न्यूनतम सूचक मानी सो सूचकहरु पुरा गरी बालमैत्री नगरको रुपमा घोषणा गर्न यसै वर्षबाट क्रमशः वडाहरुलाई बालमैत्री वडाको रुपमा घोषणा गर्दै लगिनेछ ।
- नमोबुद्ध नगरपालिकालाई बालश्रम मुक्त नगर घोषणा गरिनेछ । साथै नगर क्षेत्र भित्रका बालबालिका हरुको चौतर्फी विकासकालागि बालबालिका को आचारसंहिता बनाई लागू गरिनेछ ।
- बालबालिकामा पर्नसक्ने मनोसामाजिक असर प्रभावलाई कम गर्न सामुदायिक विद्यालयका बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन साथै शिक्षक र बालविकास केन्द्रको सहजकर्तालाई मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- भिन्न क्षमता तथा तेस्रो लिंगी बालबालिका हरुकालागि विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- **बालबालिका सँग मेयरः उनीहरुका कुरा हुन्छन् पुरा** कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- अभिभावक विहीन बालबालिका को संरक्षण गर्न बालबालिका सुरक्षा कार्यक्रम संघीय सरकाररप्रदेश सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- **नमोबुद्ध नगरपालिकामा अब बालबालिकाको पालोः हुन्छ उनीहरुको भविष्य उज्यालो** भन्ने मूल नाराका साथ विविध बालबालिका सम्बन्धी कार्यक्रमकालागि बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- बालविवाह मूक्त नगर बनाउनकालागि बालविवाह विरुद्धको कार्यक्रमहरु अभियानको रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- किशोर किशोरीहरुकालागि जीवन उपयोगी सीप तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- महिला सस्था अन्तर्गत रहेका किशोरी समूहरुलाई व्यवस्थापन हुने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगर भित्र भएका अनाथ बालबालिकाको संरक्षणको लागि बाल गृह स्थापनाको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

६. आदिवासी जनजाती, दलित, अपाङ तथा जेष्ठ नागरिक सम्बन्धी नीति :

- नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गराइने सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण प्रणालीलाई अझै सहज र सरल बनाउन बैंकहरुको सहयोगमा पूर्ण अशक्त लाभग्राहीको घरमा नै भत्ता वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- पुरानो व्यक्तिगत घटनाका दर्ता किताब डिजिटाइज गरी नयाँ व्यक्तिगत घटना दर्ता पूर्ण रुपमा अनलाईन प्रणालीलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

- सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्तामा नागरिकको सहज पहुचँ पुऱ्याउनु तथा शत् प्रतिशत घटना दर्ता गराउन सूचना संचार तथा पहुचँ अभियान (दर्ता शिविर) संचालन गरिनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी गुनासो पूर्ण रुपमा व्यवस्थापन गरी अनलाईन प्रणालीमा समेत रेकर्ड गरिनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्तालाई प्रकृयालाई सबल र सहज बनाउन सम्बन्धित कर्मचारीहरुलाई आबश्यक पुनःताजगी तालिमको व्यबस्था गरिने छ ।
- आदिवासी जनजातिहरुको संविधान प्रदत्त अधिकारलाई सुनिश्चित गर्दै आर्थिक, सामाजिक एवं सांस्कृतिक विकासका साथै भाषा, संस्कृति, परम्परा र पूर्ख्यौली सीपको संरक्षण तथा प्रर्वद्धन गर्ने नीति रहनेछ ।
- जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत (कसुर र सजाय) ऐन, २०६८ को प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ।
- दलित समुदायका परम्परागत पेशा, कला र सीप संरक्षणरसम्वर्द्धनगर्दै तीनको क्रमशः आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- एक वडा एक जेष्ठ नागरिक मिलन चौतारी स्थापना गरिनेछ। जसमा ज्येष्ठ नागरिककालागि आवश्यक विभिन्न सुविधाहरु उपलब्ध गराइनेछ ।
- **जेष्ठ नागरिकसँगको भएको ज्ञान र अनुभवको पहिचानः समाज निर्माणमा परिचालन** भन्ने उदेश्यले जेष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मान गर्दै वहाँहरुसँग भएको ज्ञान तथा अनुभव नयाँ पुस्तालाई हस्तान्तरण गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरुको स्वास्थ्य जटिलतालाई ध्यानमा राखी नियमित स्वास्थ्य जाँच गर्न स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
- **सुसंस्कार हाम्रो पहिचानः जेष्ठ नागरिकलाई सम्मान** भन्ने नारालाई स्थापित गर्न आफ्नो बाबु आमालाई राम्रो पालनपोषण गर्ने प्रत्येक वडा बाट कम्तीमा दुई जनालाई पहिचान गरी असल सन्तान सम्मान पुरस्कारबाट सम्मानित गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- वडा नम्बर ०७ मा निर्मित जेष्ठ नागरिक प्रतिष्ठानको निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ साथै निर्मित प्रतिष्ठानलाई जिल्लास्तरीय जेष्ठ नागरिक प्रतिष्ठानको रुपमा विकसित गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्रको रुपमा विकास गर्नकालागि नगरस्तरीय जेष्ठ नागरिक भवन निर्माण आवश्यक लागि पहल गरिनेछ ।
- दलित वर्गको जीवनयापन सहज बनाउने, सचेतना तथा सीप विकास जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गराउने नीति लिइनेछ ।
- अपाङ्गहरुको चौतर्फी विकास गर्न अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सीप र कलालाई उच्च प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको परिचय पत्र कार्ड वितरणलाई निरन्तरता दिइनेछ। अपाङ्ग परिचयपत्र घुँम्ति शिविर सञ्चालन गरी वितरण गरिनेछ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरुलाई आवश्यक अपाङ्गमैत्री सामाग्रीहरु सहयोग गरिनेछ ।
- अपाङ्गता भएका महिलाहरुकालागि विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र बनेको भौतिक संरचनाहरु अपाङ्गमैत्री बनाइनेछ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुकालागि समुदायमा आधारित कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- लामो समय देखि अपाङ्गता भई घरमा रहेका विशेष व्यक्तिहरु पहिचान गरी आर्थिक सहायता तथा अपाङ्गतामैत्री सामाग्री वितरण गरिनेछ ।

(ग) पूर्वधार विकास

१. भौतिक तथा पूर्वाधार विकास नीतिः

- केही नेपाल ऐन संसोधन, २०६७ ले व्यवस्था गरे अनुरुप नगर विकास समिति गठन गरी समुन्नतिको सबैभन्दा ठूलो साधनको रुपमा रहेको भौतिक पूर्वाधार क्षेत्रको एकीकृत र व्यवस्थित विकासकालागि कम्तीमा पनि २० वर्षे दीर्घकालीन सोचका साथ एकीकृत नगर विकास योजना निर्माण गरी सोही आधारमा वार्षिक नगर विकास योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- स्थानीय स्रोतको प्रभावकारी प्रयोगकालागि जिल्ला समन्वय समिति, प्रदेश सरकार, नेपाल सरकार तथा स्थानीय समुदायसँग लागत साझेदारीमा योजना सञ्चालन गर्न समपुरक कोषमा आवश्यक रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- निर्मित पूर्वाधारहरुको नियमित मर्मतसम्भार, सञ्चालन, संरक्षण एवं सम्वर्द्धनगर्न निजी क्षेत्र तथा सामुदायिक, सहकारी क्षेत्र र उपभोक्ता समितिहरुलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ । पूर्वाधार प्रयोगकर्ताबाट उपयोग कर सङ्कलन गरिनेछ ।
- शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागबाट संचालित शहरी विकासको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- भौतिक पूर्वाधार निर्माणलाई स्थानीय नगरबासीहरुको दिनचर्यालाई सहज बनाउने तथा आर्थिक आय आर्जनसँग जोड्दै समृद्धि तर्फ उन्मुख गरिने नीति लिइनेछ ।
- अतिथि सत्कारको लागि अतिथि सत्कार गृह निर्माण गरिनेछ ।
- बढी भन्दा बढी जनसहभागिता जुट्ने योजनाहरुलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन हुने भौतिक पूर्वाधारका योजनाहरुमा वडा स्तरमा ५ लाख र नगर स्तरमा २५ लाख भन्दा कम लागतको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न निरुत्साहित गरिनेछ ।
- नमोबुद्ध नगरपालिका भवनलाई यस आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा पूर्ण गरी आगामी २ वर्षभित्र सवै वडा कार्यालयहरुको भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने नीति अनुरुप निर्माण भई रहेका वडा कार्यालयहरुलाई सम्पन्न गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- प्रत्येक वडामा बालमैत्री पार्क, स्मृती पार्क, पिकनिक स्पट, चौतारो, पोखरी, खेलमैदान, पुस्तकालय, संग्रहालय, योगकेन्द्र आदि स्थापना गर्दै लगिनेछ । यस्ता केन्द्रमा ऐतिहासिक व्यक्तित्वहरुको सालिक निर्माण गरिनेछ ।
- सवारी पार्किङ्गलाई व्यवस्थित गर्न सडकका दायाँबायाँ अव्यवस्थित रुपमा सवारी साधन पार्किङ्ग कार्यलाई निरुत्साहित गर्दै व्यवस्थित पार्किङ्ग क्षेत्रहरु निर्माण गरिने छ ।
- नमोबुद्ध न.पा. भित्र निर्माण हुने नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको आवसीय तालिम केन्द्र निर्माण कार्य प्रारम्भ गर्न आवश्यक वातावरण तयार गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको प्रवेश विन्दुमा कलात्मक प्रवेशद्वार निर्माण गरिनेछ ।
- नगरभित्र सञ्चालन हुने हरेक योजना तथा आयोजनाहरुको कुल लागतमा दुई प्रतिशत वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन अनूकुलन कार्यमा खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- वडा नं. ३ को दाहालचौरमा नमोबुद्ध नगर वातावरण तथा प्रविधिमैत्रि बसपार्क निर्माण कार्यलाई क्रमागत रुपमा अगाडि बढाइनेछ ।
- **नगर निर्माणको आधारः एक वडा एक ठुला भौतिक पूवाधार** भन्ने नाराका साथ पूर्वाधार अन्तर्गतका सबै निर्माण कार्य उत्पादनमुखी, वातावरणमैत्री, अपाङ्गमैत्री, महिला मैत्री, जेष्ठ नागरिकमैत्री र प्रकोप प्रतिरोधात्मक बनाइनेछ ।

- **समृद्ध नमोबुद्धको आधारः पूर्वाधार विकास र रोजगार विकास**को मूल ध्येय हुनेछ । श्रमको सम्मान गर्दै सिर्जनशिलता सहितको रोजगारीबाट पूर्वाधार निर्माण गरी समाजवाद उन्मुख समाज निर्माण गरिनेछ ।
- नमोबुद्ध नगरपालिकाको अधिकाँश नागरिकहरुको अन्तिम विश्राम स्थलको रुपमा प्रयोग भईरहेको जगबैजेश्वर मन्दिर र सोको परिसरलाई बहुउपयोगी पार्कको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- **नगरको समृद्धिको आधार, फराकिलो र व्यवस्थित सडक पूर्वाधार** भन्ने नारालाई आत्मसाथ गरी सडक निर्माण तथा बिस्तार गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । नगरपालिकाका गौरवका योजना अन्तर्गत विस्तृत सर्भे तथा डिजाइन इष्टिमेट भइसकेका सडक तथा पुलहरुको निर्माण कार्य आरम्भ गरिनेछ। नगर यातायात गुरु योजना संसोधन गरी गुरुयोजनाले तोकेको मापदण्ड र प्राथमिकताको आधारमा स्तरोन्नति भएका कच्ची सडकहरुलाई क्रमशः कालोपत्रे गर्ने र सो बाहेकका मुख्य मुख्य सडकहरु र गाउँ भित्रका परम्परागत सडकहरुको स्तरोन्नति गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सार्वजनिक निजी साझेदारी मार्फत नगर क्षेत्रभित्र स्विमिङ पुल सहितको आधुनिक वाटर फन पार्क, स्विमिङ पुल, पिकनिक स्थल, लघु उद्योग, व्यवसायिक मल लगाएतका पूर्वाधारको निर्माणको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ।सार्वजनिक निजी साझेदारी मार्फत विकासको मान्यतालाइ प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- वडा नम्बर ०८ को सल्लेडोल क्षेत्रमा नगरस्तरीय बालमैत्री पार्क निर्माण प्रारम्भ गरिनेछ ।

२. सडक तथा यातायात तर्फको विकास नीतिः

- तयार भएको वर्षमा नगरस्तरीय यातायात गुरुयोजना अनुरुप सडकको निर्माण तथा मर्मत गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- नौबिसे-भकुण्डे हुदै वि.पी. राजमार्गको उत्तरतर्फ वाईपास रोड निर्माणकालागि पहल गरिनेछ ।
- जिल्लास्तरीय तथा नगरस्तरीय यातायात गुरुयोजनामा परेका सडकहरु तथा वडा कार्यालयबाट नगरपालिकासम्म जोड्ने सडकलाई बाह्रै महिना सवारी साधन चल्न सक्ने बनाउन प्राथमिकता दिइनेछ।
- जिल्ला यातायात गुरु योजना र नगर यातायात गुरु योजनाको प्राथमिकतामा परेको सडक बाहेक नयाँ ट्र्याक खोल्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्दै भइरहेका सडकहरुलाई स्वीकृत मापदण्डका आधारमा स्तरोन्नतिमा जोड दिइनेछ ।
- सम्भावित सडक दुर्घटनालाई न्यूनिकरण गर्ने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न जिल्ला प्रहरी कार्यालयसँग सहजीकरण गरिनेछ ।
- सबै वडाहरुलाई समेट्ने गरी नगर चक्रपथको सम्भाव्यता अध्ययन सहित विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरिनेछ ।
- नौविसेदेखि मेथिनकोट हुँदै बुचाकोट सम्म वैकल्पिक सडक (सोती कोरिडोर) निर्माण प्रारम्भ गरिनेछ ।
- नेपाल सरकार सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागबाट संचालित सहरी विकासका योजना अन्तर्गत यस आर्थिक बर्षमा नगरबाट वडा केन्द्रसम्म जोड्ने सडकमा कालोपत्रेको काम सुरुवात गरिनेछ र आगामी आ.ब. मा क्रमागत रुपमा अन्य बाटोहरुलाई पनि कालोपत्रे गरीदै लगिनेछ ।

३. विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा सम्वन्धी नीतिः

- राष्ट्रिय प्रशारणको विद्युत बारम्बार अवरुद्ध हुने टोल, बस्तीहरुमा सरोकारवालाहरुको समेत सहभागितामा वैकल्पिक उर्जा (सौर्य उर्जा) को विस्तार गरिनेछ ।
- समुदायको लागत सहभागितामा दुई वर्ष भित्र काठका बिजुली पोललाई स्टीलको पोलले प्रतिस्थापन गरिनेछ ।

- सार्वजनिक महत्वका स्थान र मुख्य सडकमा समुदायको साझेदारीमा सौर्य बत्ती जडान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

४.बस्ती विकास तथा भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण नीतिः

- व्यवस्थित शहरी विकासकालागि राष्ट्रिय भवन संहिता र राष्ट्रिय शहरी विकास नीतिलाई अवलम्बन गरी व्यक्ति र समुदायको अग्रसरतामा बस्ती विकासको कार्यक्रम सञ्चालन गरे गराएमा, त्यस्तो कार्यलाई प्रोत्साहित गर्न प्राविधिक तथा भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग तथा लगानी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- जिल्ला स्तरीय यातायात गुरुयोजना र नगर स्तरीय सडक गुरुयोजनामा उल्लेख भएका जिल्ला स्तरीय सडक र नगरस्तरीय सडकमा जोडिएका जग्गा घरघडेरीकालागि कित्ताकाट गरी किनवेच गर्दा नगरपालिकाले तोकेको भन्दा घटी क्षेत्रफल जग्गा कित्ताकाट गरी किनवेच गर्न रोक लगाइनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्रमा निर्माण हुने सबै किसिमका भवन भूकम्प प्रतिरोधी बनाउने नीति लिइनेछ ।
- भवन निर्माण मापदण्ड लागु हुनुभन्दा अगाडि निर्माण भएका घरहरुलाई अभिलेखीकरण गरिनेछ ।
- तालिम प्राप्त सूचिकृत कालिगढहरुबाट मात्र घर निर्माण गर्ने कार्य गराइनेछ ।
- घरधुरीहरुलाई संकेत नम्बरको आधारमा पहिचान गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- नगरपालिका र विभिन्न संघसंस्थाहरुको सहयोगमा भुकम्प पिडितहरुकालागि निशुल्क रुपमा नक्सा बनाउने तथा प्राविधिक परामर्श उपलब्ध गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गाको सिमाना एकिन गरी संरक्षण र सदुपयोग गरिनेछ ।
- ऐतिहासिक एवं पुरात्वतिक सम्पदा तथा बस्तीहरु पुनःउत्थान कार्यक्रम सञ्चालनकालागि संघीय सरकाररप्रदेश सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ ।
- नमोबुद्ध क्षेत्रको सांस्कृतिक सम्पदालाई संरक्षण गर्न विशेष भवन निर्माण मापदण्ड तथा कार्यविधि तयार गरी तुरुन्त लागु गरिनेछ ।
- पुरातात्विक तथा सांस्कृतिक महत्वका मठ मन्दिर, पाटी पौवा, बिहार गुम्बा लगायतको संरक्षण गरिनेछ।
- राधास्वामी सत्संग जस्ता धार्मिक सँस्थाहरुसँग समन्वय र सहकार्य गरि विपद व्यवस्थापनको उद्धार कार्य Holding Centre को रुपमा समेतमा प्रयोग हुने गरी सामुदायिक भवनको निर्माण प्रारम्भ गरिनेछ ।
- रोशी वांगमय प्रतिष्ठानको नवनिर्मित भवनलाई पूर्णता दिई सम्पन्न गर्न पहल गरिनेछ।

(घ) वातावरण तथा विपद ब्यवस्थापन

१. वातावरण संरक्षण नीतिः

- नगर भित्रका मुख्य सडक र सहायक सडकहरुमा उपभोक्ता समिति तथा नगरबासीहरुको अपनत्व रहने गरी दायाँवायाँ वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ र आगामी वर्षलाई वृक्षारोपण वर्षको रुपमा मनाईनेछ ।
- जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा यसको असरलाई न्यूनिकरण गर्न सरोकारवालाहरुको सहयोगमा नगरस्तरीय नर्सरी तथा एक वडा एक पोखरी लगायत विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- विवाहित नवदम्पतीले विवाह दर्ता गर्नु पूर्व दुई वटा फलफूलका अनिवार्य रोपन गर्ने नीतिलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

- चौतारा, पोखरी, खानेपानीको मुल संरक्षण लगायतका वातावरणमैत्री स्थानीय शासन प्रारुपका सूचकहरु प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- **सफा घर, टोल र शहर नमोबुद्धवासीको एउटै रहर** भन्ने नारालाई सार्थक बनाउन वातावरणमैत्री घर, टोल, वडा तथा नगर तहका सूचकहरु निर्माण तथा परिमार्जन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। साथै मूल्याङ्कनका आधारमा पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- वन वातावरण संरक्षण सँगसँगै आय आर्जनसँग जोडेर सदुपयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- आफ्नो खेतवारीको एक रुख कटानी गरेबापत कटानी गर्नेले कम्तीमा दुई विरुवा हुर्काउनु पर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- कोटकालिका र रक्तकाली मन्दिर लगायतका धार्मिक स्थानको छेउमा रहेको सार्वजनिक जमिनमा जडिबुटी प्रजातिका बिरुवा लगाई क्रमशः बोटानिकल गार्डेनको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- आगामी २ वर्ष भित्र सम्पूर्ण टोल, वडा वातावरणमैत्री घोषणा गरी वातावरणमैत्री नगर घोषणा गरिनेछ।
- सडक छेउका उपयुक्त स्थलमा स-साना उद्यान (बगैंचा) निर्माण गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- भू-उपयोग नीति अनुसार नगरले तोकेको स्थानमा वातावरणमैत्री औद्योगिक ग्राम स्थापना गरिनेछ ।
- प्लास्टीकका झोलाहरुलाई निरुत्साहित तथा पूर्ण रुपमा निषेध गरी वायोडिग्रेडेवल तथा वातावरणमैत्री झोलाहरुको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्न वातावरणमैत्री झोला निर्माणकालागि महिला सहकारीहरुसँग सहकार्य गरी जनचेतना, तालिम तथा आवश्यक कार्यको प्रारम्भ गरिनेछ ।
- नगरभित्र हुने भू-स्खलन, बाढी, आगलागी, भूकम्प आदि जस्ता प्राकृतिक विपत्ति र अन्य कृतिम विपत्तिबाट राहतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नगरपालिका, नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना लगायत विभिन्न संघसंस्थाहरुसँग समन्वय गरिनेछ ।
- नगर भित्र रहेका दाप्चा खोला, सोती खोला लगायत अन्य खोलाहरुको मापदण्ड तोकी खोलाको दायाँवायाँ कोरिडोर निर्माण गरी दुवैतर्फ बृक्षारोपण गरिनेछ ।
- वायु प्रदुषण न्यूनीकरण गर्न बायोग्याँस तथा सुधारिएको चुलो निर्माणकालागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र निर्माण भएका सार्वजनिक शौचालयको स्तरोन्नति गर्ने साथै उपयुक्त स्थान छनोट गरी थप सार्वजनिक शौचालयको निर्माण गरिनेछ ।
- नक्शा पास गर्दा अनिवार्य २ वटा बहुवर्षीय रुख वा फलफूलको विरुवा रोप्ने तथा हुर्काउने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- नगरक्षेत्रमा रहेका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको क्षमता विकास गर्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- वातावरण क्षेत्रमा कार्य गर्ने विभिन्न संस्थाहरुसँगको साझेदारीमा विविध वातावरणमैत्री कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- ICIMOD सँग सहकार्य गरी परम्परागत पोखरी तथा मूल संरक्षण कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।
- **उत्पादन लागि वनमा लगानी** कार्यक्रम घोषणा गरी युवा र बेरोजगार जनशक्तिलाई लक्षित गरी स्थानीयहरुसँगको सहकार्यमा विपन्न परिवार लागि कबुलियती वन र सामुदायिक वनको खाली जमिन, सार्वजनिक, पर्ती, ऐलानी तथा नदिउकासको जग्गामा फलफुल, जडीबुटी तथा आयमा वृद्धि हुने विरुवाको उत्पादन तथा वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- काभ्रे सेवा समाजको सहकार्यमा कथाकार गुरु प्रसाद मैनालीको सालिक स्थापना गरी गुरुप्रसाद मैनाली पार्क निर्माण गरिनेछ ।
- स्वच्छ, सफा र सुन्दर वातावरण सिर्जना गर्न **नगर तथा गाउँको सरसफाईमा ध्यान, अनि बन्छ नमोबुद्ध नगर सुसंस्कृत र महान** कार्यक्रमलाई अभियानको रुपमा सञ्चालन गरी यस अभियानमा आम नगरबासीको सहभागितामा **जैविक प्रविधि सारा, प्लास्टिकदेखि टाढा** अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

२. विपद व्यवस्थापन नीतिः

- विपदहरुको रोकथाम, व्यवस्थापन तथा न्यूनीकरणकालागि पुर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनलाभका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नमोबुद्ध नगरपालिकाको प्रकोप व्यवस्थापन विशेष कोषमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- पूर्वाधार विकासका कृयाकलापहरु सञ्चालन गर्दा विपद जोखिम संवेदनशीलतालाई केन्द्रविन्दुमा राखी कार्यान्वयन गर्न सघाउ पुग्ने गरी डिजाइन र इष्टमेट गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- युवाहरुको नेतृत्वमा विभिन्न गैर सरकारी क्षेत्रसँग समन्वय गरी विपद व्यवस्थापन जोखिम न्यूनिकरणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- विपदबाट हुने क्षति कम गर्न आवश्यक पर्ने न्यूनतम यन्त्र, साधन तथा औजारहरुको उचित व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- आकस्मिक सेवाका सवारी साधनहरु जस्तै एम्बुलेन्स, दमकल आदि साधनलाई अन्तरपालिका साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन गरिनेछ ।
- गठन भएका सम्पूर्ण वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति र नगर स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई स्रोत साधनयुक्त बनाई तयारी अवस्थामा राखिनेछ। साथै आवश्यक तालिमको व्यवस्था समेत गरिनेछ।
- नगर भित्र संचालित व्यवसाय, पसल, कलकारखाना, संघ-संस्था तथा सहरी क्षेत्रका घरहरुमा अग्नि नियन्त्रक राख्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- विपद उद्धार तथा राहतमा सहजताकालागि यातायात सहज नपुगेका क्षेत्रमा थप हेलीप्याड निर्माण गर्दै लगिनेछ ।
- **विपद् न्यूनिकरणको लागि पूर्व तयारीमा जुटौं** भन्ने अभियानलाई साकार पार्न विपद् व्यवस्थापन समितिलाई अझै प्रभावकारी बनाइनेछ। नगर विपद् प्रतिकार्य योजना बनाई नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, टोल विकास संस्था स्थानीय क्लब र रेडक्रससँग सहकार्य गरी विपद न्यूनिकरण एवम् व्यवस्थापनको क्रियाकलापलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

३. फोहरमैला तथा सरसफाई सम्बन्धी नीतिः

- **फोहर जसले उत्पादन गर्दछ व्यवस्थापनको मूल्य उसैले तिर्नुपर्दछ, लिदैन म फोहोर, घरमै बनाउछु यसलाई मोहोर** भन्ने सिद्धान्त र फोहरबाट मोहर बनाउने नीतिलाई अवलम्बन गर्दै नगर क्षेत्रमा उत्सर्जन हुने फोहरमैलालाई व्यवस्थित ढंगले व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- फोहरमैला नै उत्पादन नगर्ने, गरेपनि न्यून गर्ने, त्यसलाई पूनः प्रयोग गर्ने कार्यलाई व्यवहारमा अवलम्बन गर्न सरोकारवालाहरुको सहयोग र सहभागितामा सीपमुलक र सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गराउने नीति लिइनेछ ।
- फोहरमैला उत्सर्जन स्थलमा नै कुहिने र नकुहिने फोहर छुट्याई कुहिने फोहरलाई मल बनाई करेसाबारीमा प्रयोग गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- वडास्तरमा उत्सर्जन हुने फोहर वडास्तरमा नै विसर्जन गर्ने तथा स्रोतमा नै प्रकृति अनुसार छुट्याउने व्यवस्था मिलाउन वडा समितिहरुलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- दिसाजन्य लेदो व्यवस्थापन तथा फोहोरमैला व्यवस्थापनकालागि आवश्यक औजारको खरिद गरी विसर्जनकालागि उपयुक्त स्थान छनौट गरी गैर सरकारी क्षेत्रको सहकार्यमा आवश्यक कार्य प्रारम्भ गरिनेछ र प्रविधिको प्रयोग गरी दिसाजन्य फोहोरहरुको उचित ठाउँमा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।

(ङ) संस्थागत विकास तथा सुशासनः

१. सूचना संचार तथा प्रविधि विकास सम्बन्धी नीतिः

- नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय तथा विषयगत शाखा वा इकाईको सेवा प्रवाहलाई सम्भव भएसम्म सूचना प्रविधि मैत्री बनाउन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- नगरका सवै वडा कार्यालयलाई इन्टरनेटको माध्यमबाट नगरपालिकाको कार्यालय र माध्यमिक विद्यालयहरु समेतलाई नेटवर्किङ गरिदै लगिनेछ । समग्र क्षेत्रको सूचनालाई अद्यावधिक र व्यवस्थित गरिनेछ ।
- नगरका मुख्य चोक, बजार, धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्र तथा सम्वेदनशील स्थलहरुमा सिसिटिभी जडान, निःशुल्क वाइफाइ सेवा विस्तार, सूचना केन्द्रहरुको व्यवस्थित सञ्चालन, नेटवर्किङ्ग विस्तार लगायतका कार्यहरु गरिनेछ ।
- नमोबुद्ध नगरपालिकालाई स्मार्ट तथा समृद्ध नगर विकासकालागि आवश्यकता पहिचान गरी चरणवद्ध रुपमा डिजिटल नमोबुद्ध, २०७८ अवधारणाको विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।
- विद्युतीय शासन प्रणाली मार्फत नगरका कार्यक्रम तथा सूचनालाई प्रर्वद्धन गर्ने नीति अनुरुप वेबसाइट अध्यावधिक गर्ने तथा सञ्चार माध्यमहरु मार्फत सूचना प्रकाशन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- सूचना संरक्षण प्रर्वद्धन र विकास गर्न आवश्यक कार्यहरु सञ्चालन गरिनुका साथै सम्बन्धित संघसंस्थासँग समन्वय गरी एफ. एम. सञ्चालन गर्न अनुमति दिने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र हुने विविध विकास निर्माण लगायतका नगरपालिकासँग सम्बन्धित सूचनाहरु प्रर्वद्धनको लागि मीटिंङ्ग पोइन्ट प्रा.लि. लगायतका संचारसंस्थाहरुसँग सहकार्य, समन्वय र सहयोगमा विविध सूचना संचार प्रर्वद्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई प्रविधिमैत्री बनाउन कम्प्युटर, इन्टरनेट तथा विभिन्न क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र हुने विविध विकास निर्माण लगायतका नगरपालिकासँग सम्बन्धित सूचनाहरु प्रर्वद्धन को लागि सुचना तथा प्रविधि संयोजक, प्रेस सहयोगी राखिने र विषय विज्ञ सल्लाहकार समितिहरु गठन गर्ने र सोको लागि आवश्यक पर्ने कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

२. संस्थागत विकास तथा मानव संसाधन सम्बन्धी नीतिः

- अनुत्पादक क्षेत्रमा खर्च कटौती गरिनेछ। तालिम, गोष्ठी, सेमिनार जस्ता कार्यक्रमहरु कम गरिनेछ। उत्पादन वृद्धि, आयआर्जन वृद्धि र थप रोजगारी सिर्जनामा सघाउ पुऱ्याउनु कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गर्ने गरि बजेट विनियोजन गर्ने नीति लिईएको छ ।
- नगर प्रोफाइल निरन्तर अध्यावधिक गरी नगरको तथ्याङ्कीय आधारलाई भर पर्दो बनाइनेछ ।
- नगरका सबै नागरिकको वैंकमा खाता खोली एक व्यक्ति एखातालाई अभियानका रुपमा सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- खानेपानी, सडक तथा फोहोर मैला व्यवस्थापन योजना निर्माण गर्दा छिमेकी स्थानीय तहसँग समन्वय गरिनेछ ।
- नगर विकासकालागि आगामी ५ बर्षे, १० बर्षे, १५ बर्षे गुरु योजना बनाई क्रमशः कार्यन्वयन गरिनेछ।
- नगरपालिका भित्रको स्रोत परिचालनकालागि कार्यविधि बनाई लागु गरिनेछ ।
- नीति कार्यान्वयको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनकालागि छुट्टै प्रणालीको विकास गरिनेछ ।

- नगरपालिकाका शाखा प्रमुखहरुसँग कार्य सम्पादन सम्झौता र कर्मचारी आचारसंहिता निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको व्यवस्थित विकासकालागि विषयविज्ञ, सल्लाहकार, परामर्शदाता र आवश्यक जनशक्तिको सेवा लिइनेछ ।
- कर्मचारीहरुलाई समय सापेक्षित विभिन्न सीपमूलक तथा क्षमता अभिबृद्धि तथा पुर्नरताजगी तालिम कार्यक्रममा सहभागी गराइनेछ ।
- नगरको मुहार परिवर्तन (Face Lifting), नगर उद्यम केन्द्र, समृद्ध नगर (City of Properity), कृषि पर्यटन (Agrotourism), खाद्य सुरक्षा (Food Security) लगायतका क्षेत्रलाई बिशेष प्राथमिकतामा राखी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- देश भित्रका अन्य नगरहरुसँग मित्रवत सम्बन्ध स्थापना गर्न पहल गरिनेछ। साथै यस नमोबुद्ध नगरपालिकालाई माया गर्ने विभिन्न सामाजिक व्यक्तित्वहरु तथा संस्थाहरुलाई यस कार्यकालागि सद्भावना दुतको रुपमा परिचालन गरिनेछ ।
- कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गरी उत्कृष्ट काम गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- अस्थायी र सेवा करारमा कार्य गरीरहेका कर्मचारीहरुलाई सेवाबाट अलग हुँदा खाली हात नपठाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ र सामाजिक सुरक्षा कोषको सुनिश्चिता गरिनेछ ।
- करार र अस्थायी रुपमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई लोकसेवा प्रतिस्पर्धाकालागि तयारी कक्षाको व्यवस्था गरिनेछ ।
- कर्मचारीहरुलाई कामको प्रकृति, कार्य सम्पादन र कार्यबोझको आधारमा प्रोत्साहन स्वरुप भत्ता तथा सुविधा उपलव्ध गराइनेछ ।
- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत अन्तरिम सँगठन संरचना तथा दरबन्दीको पूर्ण पालना गर्दै सो सँगठन संरचना तथा दरबन्दी भित्र नपर्ने साविक देखि निरन्तर सेवा गरी रहेका कर्मचारीहरुको वृत्ति विकासको सुनिश्चतताकालागि O&M गरी पद कायम गर्न संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
- वडा कार्यालयलाई अभिलेख केन्द्रको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- नगरका वडाहरुको क्षेत्रफल, जनसंख्या, भौगोलिक अवस्थितिको आधारमा धेरै असमान रहेको हुँदा सम्बन्धित वडाहरुको समन्वयमा वैज्ञानिक ढंगले सिमाना हेरफेर गर्न सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ।
- उपभोक्ता समितिलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरे पश्चात मात्र काममा लगाइनेछ ।
- हरेक वडामा कम्तिमा एक वटा योजना महिला मात्र सम्मिलित उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गरिनेछ र उत्कृष्ट कार्य गर्ने उपभोक्ता समिति र निर्माण व्यवसायीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
- नगर गौरवका योजनाहरुलाई सरकारी निजी साझेदारी प्रारुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- संघीय तथा प्रादेशिक मन्त्रालयहरुसँग समन्वय गरी विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगी निकाय मार्फत नगरपालिकाको सहरी विकास कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन स्वयंसेवक माग गरी परिचालन गरिनेछ।
- नापी कार्यालयको सहकार्यमा नगरभित्र बनेका लगतकट्टा गर्न बाँकी रहेका सडकहरुको लगतकट्टा गरी सार्वजनिक सडकमा रुपान्तरण गरिनेछ ।
- प्रहरीहरुको सहकार्यमा नगरपालिका भित्रका बजार क्षेत्र लगायत बस्तीहरुमा सवारी साधनहरुको गति सिमित, प्रेसर हर्न बजाउन निषेध गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- जनतासँग जनप्रतिनिधि कार्यक्रम, बालबालिकासँग मेयर, महिलासँग मेयर तथा उपमेयर, उपमेयरसँग आज र सार्वजनिक सुनुवाईलाई कार्यक्रम निरन्तर रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- जनप्रतिनिधि, कर्मचारी लगायत नगरबासीहरुलाई जीवन विमा गर्न प्रेरित नीति लिइनेछ ।

- विभिन्न तालिम तथा सफ्टवेयर खालका कार्यक्रमहरुको प्रभाव मूल्यांकन र गुणस्तर मापन मापदण्ड निर्धारण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३. <u>राजस्व परिचालन सम्बन्धी नीतिः</u>

- कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस)को कारण व्यापार व्यवसाय तथा सेवा क्षेत्रमा पर्न गएको नकारात्मक असरबाट राहत प्रदान गर्न व्यवसाय कर, घरबहाल कर जस्ता करका क्षेत्रमा परेको असरको मूल्याङ्कन गरी कर सहुलियत प्रदान गर्न आवश्यक कानुनी व्यवस्था गरिनेछ ।
- करदाताहरुको सेवाकालागि यसै आर्थिक वर्षको सुरुमा राजस्व सङ्कलनको सफ्टवेयर व्यवस्था गरी वडामा राजस्व स्ंकलनको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- नगरको आन्तरिक आय सबल बनाउन राजस्वमा सुधार गर्न राजस्वको दायरा फराकिलो बनाई कर असुलीलाई प्रभावकारी बनाईने तथा राजस्वका सम्भाव्य क्षेत्रहरुको पहिचान गरिनेछ ।
- नगरपालिकाले विभिन्न क्षेत्रबाट प्राप्त गर्ने कर, शुल्क तथा दस्तुरलाई प्रभावकारी रुपले सञ्चालन गर्नकालागि सम्बन्धित सरोकारवाला निकायसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी (पार्किङ स्थल, शौचालय, घरटहरा निर्माण गरी भाडामा दिने) गरी आयस्रोत बढाउने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- लेखा परिक्षणबाट औल्याइएका बेरुजु तथा सुझावहरुलाई आगामी दिनहरुमा कार्यान्वयन गर्दै बक्यौता, बेरुजु एवं पेश्की फर्छ्यौट गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- वन कार्यालयसँग समन्वय गरी नगरभित्र रहेका बुद्धचित्त रुखको अभिलेखीकरण गरी नगरको नीति अनुसार करको दायरामा ल्याइनेछ ।
- पेश्की शुन्य अभियानकालागि पेश्की दिने कार्यलाई निरुत्साहित गरी प्राविधिक मूल्याङ्कनका आधारमा रनिङ्ग बील भुक्तानी दिइने नीति अवलम्बन गरिने छ, तर स्वीकृत खरिद योजना बमोजिम निर्माण सामाग्री खरिद गर्नु पर्ने भई उपभोक्ताको लागत सहभागिता नगदै रकम नगरपालिकामा जम्मा गरेमा पेश्की उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

४. <u>सम्बन्ध सहकार्य तथा साझेदारी नीतिः</u>

- गैरसरकारी एवं निजि क्षेत्रसँग सहकार्यलाई गरी प्रविधि हस्तान्तरणको क्षेत्रमा आवश्यक सहकार्य र समन्वय गरिनेछ ।

५. <u>सामाजिक परिचालन तथा सामाजिक सशक्तिकरण नीतिः</u>

- सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट सामाजिक, आर्थिक रुपले पछि परेका समुदायहरुको सशक्तिकरण गरी विकासको मूल प्रवाहमा समाहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- वडा समितिहरुसँग समन्वय गरी टोल विकास संस्था निर्माण तथा परिचालन अभियानको रुपमा सञ्चालन गरिनेछ । सामाजिक परिचालनको माध्यमद्वारा टोल विकास संस्थाहरुलाई आफ्नो क्षेत्रमा हुन सक्ने आधारभूत विकास निर्माण संरचनाको संरक्षण र मर्मतको जिम्मेवारी प्रदान गरिनेछ ।
- समाजमा हुने फौजदारी बाहेकका सानातिना विवाद स्थानीय स्तरमा नै मेलमिलापकर्ताको माध्यमद्वारा मेलमिलाप गर्ने गराउन वडास्तरीय संयन्त्र परिचालन गरिनेछ ।
- सुशासन प्रर्वद्धन तथा भष्ट्राचार नियन्त्रणकालागि सरकारी, गैहसरकारी र निजी सबै क्षेत्रमा सदाचार प्रणाली विकास गरिनेछ । **म भष्टाचार गर्दिन, म भष्टाचार हुन दिन्न, म देश र जनताकालागि इमान्दार भएर काम गर्नेछु** भन्ने प्रतिज्ञा सहितको कार्य संस्कृतिको प्रर्वद्धन गरिनेछ ।

६. गैर सरकारी संस्था सम्वन्धी नीतिः

- गैर सरकारी क्षेत्रको समन्वयकालागि नगरपालिकामा स्थापित गै.स.स.समन्वय कक्ष मार्फत विकास तथा सामाजिक परिचालनकालागि सहकार्य गरिनेछ ।
- एकद्धार प्रणाली मार्फत नगरपालिकाको नीति कार्यक्रममा सहयोग पुऱ्याउनु खालका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गैरसरकारी संस्थालाई मात्र स्वीकृति दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ । गैर सरकारी संस्था नियमन सम्बन्धी कानून निर्माण गरिनेछ। गैर सरकारी संस्थालाई विकासका साझेदारको रुपमा सहकार्य गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- नगर भित्र सक्रिय रुपमा सञ्चालनमा रहेका भकुण्डेबेशी जेसीज, नमोबुद्ध उद्योग वाणिज्य संघ, नेपाल चम्बर अफ कमर्श लगायतका संघ संस्थाहरुलाई नगरमा स्थापित गर्न आवश्यकता हेरि जग्गा, भवन तथा आवश्यक सहयोग गर्दै लागिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

अन्त्यमा, हामो निमन्त्रणा स्वीकार गरी अमूल्य तथा व्यस्त समयको बाबजुद यस नगर सभामा पाल्नु भएका नगरपालिकाका सभा सदस्यज्यूहरु, कर्मचारीहरु, संचारकर्मीहरु लगायत सरोकारवाला सबैमा हामी आभारी छौँ। नगरपालिकाको नीति तर्जुमा तथा कार्यक्रम तर्जुमाका क्रममा सहभागितामुलक योजना प्रकृयाका सबै चरणमहरुमा सहभागी हुनु हुने र सहजीकरण गर्नुहुने सबैमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।साथै यस कार्यलाई सफल र प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्नकालागि सम्बद्ध सबै पक्षबाट सदाझैं सल्लाह, सहयोग र सुझावको अपेक्षा गर्दै वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्यमा सक्रिय एवं रचनात्मक सहयोग पुऱ्याउनु हुने सबैमा धन्यवाद दिन चाहन्छु र कार्यान्वयनकालागि पनि उचित साथ र सहयोगको अपेक्षा गर्दछु। नगरको अधिकार, स्रोत साधन, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता र जवाफदेहिता सहितको स्थानीय सरकारको रुपमा स्थापित नमोबुद्ध नगरपालिकाको आर्थिक समृद्धि र स्थानीय स्तरमा लोकतन्त्रको अभ्यासको क्रममा सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी, संचारकर्मी, प्रतिनिधि सभा सदस्य, प्रदेश सभा सदस्य, प्रदेश सरकार, संघीय सरकार लगायतमा समृद्ध नमोबुद्ध नगरपालिका निर्माणमा आवश्यक सहयोग गर्नु भएकोमा हार्दिक कृतज्ञता सहित धन्यवाद व्यक्त गर्दछौ ।

जय नमोबुद्ध !
धन्यवाद !
टी.पी. शर्मा, नगर प्रमुख
नमोबुद्ध नगरपालिका,
भकुण्डेबेशी, काभ्रेपलाञ्चोक ।

नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगर सभामा नगर प्रमुख श्री टी.पि. शर्माले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लागि मिति २०७७/०३/१० मा पेश गर्नुभएको योजना, कार्यक्रम तथा बजेट

हामी पौरखी नगरवासी, हामी बनाउछौ हाम्रो नगर ।
शिक्षा स्वास्थ्य सुशासन, हाम्रो चाहाना हो ॥
कला र धर्म संस्कृति, हाम्रो गहना हो ।
हामी बोल्छौ सत्य, हाम्रो मन छ सुद्ध ।
हाम्रो नगर नमोबुद्ध, हाम्रो नगर नमोबुद्ध ॥

सभाध्यक्ष महोदय,

नमोबुद्ध नगरपालिकाको यस गरिमामय सातौं नगरसभामा विद्यमान विषम परिस्थितिका बीच आगामी आर्थिक वर्ष २०७७र०७८ को बजेट प्रस्तुत गर्न उभिएको छु । यस घडीमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका लागि विभिन्न समयमा भएको अन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात माहान् शहिद तथा निरंकुशताको विरुद्ध जीवन पर्यन्त संघर्ष गर्नु हुने दिवंङ्गत पथ प्रदर्शक व्यक्तित्वहरु र मुलुकको स्वाभिमान, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय एकता, स्वाधीनता र स्वाभिमान रक्षा गर्दै लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्तिको आन्दोलनको कठिन परिस्थितिमा त्याग र नेतृत्व गर्नुहुने आदरणीय अग्रज नेतृत्वहरु प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस)को महामारीको यस त्रासदीपूर्ण परिस्थितिमा अग्रपंक्तिमा रहेर सेवा गर्ने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, जनप्रतिनिधि, सरसफाईकर्मी, कर्मचारी लगायत सम्पूर्ण सरोकारवाला निकाय र राष्ट्रसेवकको उच्च प्रशंसा गर्दछु । अत्यावश्यक वस्तुको आपूर्ति सहज बनाउन योगदान गर्ने सबै व्यक्ति तथा संघसंस्थालाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस)को संक्रमण रोकथाम र नियन्त्रणका लागि नमोबुद्ध नगरपालिकाले चालेको कदममा पूर्ण साथ दिई सहयोग गर्नुभएकोमा म सम्पूर्ण दिदीबहिनी तथा दाजुभाइप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु।महामारीको रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारको कार्यका लागि योगदान तथा विभिन्न राहत सामाग्रीहरु सहयोग तथा नमोबुद्ध नगरपालिकाको प्रकोप व्यवस्थापन विशेष कोषमा सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, राजनितिक दल, कर्मचारी, निजी तथा व्यवसायिक क्षेत्र, संचारकर्मी, सहकारी, गैरसरकारी सँस्था एवंम् सम्पूर्ण दाताहरुलाई हार्दिक कृतज्ञता सहित धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) ले नेपालको परम्परागत विकासप्रतिको दृष्टिकोणमा केहि परिवर्तन ल्याईदिएको छ । यस विपत्तिले हाम्रो समग्र विकास पद्धति, विकास अवधारणा र आर्थिक सामाजिक विकासको अभ्यासमा पुनविचार गर्नु पर्ने अवस्था सिर्जना गरिदिएको छ । विकासप्रतिको अभिमुखीकरणमा व्यापक रुपान्तरणको आवश्यकता देखिएको छ। नेपालको विकासको जग नेपाली युवा शक्तिले देश भित्र रहेर पौरख गरी आफनै श्रम र पुँजी परिचालनमा आधारित भई निर्माण गर्नु पर्दछ भन्ने पाठ सिकाएको छ । अबको नेपालको विकासको ढाँचा जैविक प्रणालीमा आधारित हुनुपर्दछ । विकाको जग स्वदेशी प्रविधिको अवलम्बन र सीपको परिचालनबाट मात्र दिगो हुने जैविक आर्थिक विकासको नमुनाले उजागर गर्दछ ।

लामो समयको राजनैतिक शुन्यता, समय समयमा आर्थिक समृद्धि र सामाजिक रुपान्तरणका लागि भएका आन्दोलनहरुबाट प्राप्त जन निर्वाचित संविधानसभा मार्फत नयाँ संविधानको निर्माण संगै शासकीय स्वरुपमा आमुल परिवर्तन भई विगतमा अभ्यासमा रहेको मुलुकको केन्द्रीकृत शासन व्यवस्था तिन तहको संघीय शासन प्रणालीमा रुपान्तरण भयो । साविकका स्थानीय निकायहरु स्थानीय सरकारमा परिणत भए। वर्तमान संविधानमा उल्लेख गरिएका एकल एवं साझा अधिकारका सूचिहरुमा सवैभन्दा बढी अधिकार स्थानीय तहले प्राप्त गर्‍यो । तिनै अधिकार र अवसरको उपयोग गर्दै चालु नगरसभाबाट स्वीकृत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा आधारित भएर नेपाल सरकार

तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण, राजश्व बाँडफाँड, सशर्त अनुदान, समपुरक अनुदान, विशेष अनुदान तथा अन्य स्रोत र हाम्रो आफ्नै प्रयासबाट संकलन हुन सक्ने आन्तरिक आयलाई समेत एकीकृत गरी आर्थिक ऐन, २०७७ र विनियोजन ऐन, २०७७ मा समावेश गरी आर्थिक वर्ष २०७७र७८ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरीएको छ ।

हाल विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) रोगका कारण समग्र विश्वले नै एकैपटक मानवीय र आर्थिक संकटको सामना गर्नु परेको छ । स्वास्थ्य संकटबाट उत्पादन, व्यापार तथा लगानीसम्मको शृंखला प्रभावित भई देशको अर्थतन्त्रमा संकुचन आउने स्पष्ट संकेत देखिएको छ । संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र विश्व अर्थतन्त्रका प्रमुख क्षेत्रहरुमा समेत गम्भीर प्रभाव पर्न थालेको छ । जसको प्रत्यक्ष प्राभाव यस नगरपालिकाको चालु आर्थिक वर्षमा संचालित कृयाकलापमा प्रष्टै देखिएको छ ।

मैले नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगरसभामा आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक विकास योजना प्रस्तुत गरिरहँदा कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस)बाट नागरिकको जीवन रक्षा गर्ने र आर्थिक क्षेत्रलाई गतिशील बनाउने गहन जिम्मेवारीको बोध महसुस गरेको छु। विगतका वर्षहरुको अथक प्रयासबाट हासिल भएको उपलब्धिको जगमा टेकेर विकास र समृद्धिको यात्रालाई तीव्रता दिने मार्गमा कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस)का कारण धक्का लागेको छ । शताव्दीकै यस विषम परिस्थितिमा सबै राजनीतिक दल, जनप्रतिनिधि, संघसंस्था, संचारकर्मी र आम नगरबासीको सहयोग र एक्यबद्धताले मात्र वर्तमान चुनौतिको सामना गर्न सकिन्छ भन्ने नमोबुद्ध नगरपालिकाको दृढ विश्वास लिएको छु ।

संघीयता मार्फत स्थानीय तहलाई साधन स्रोत तथा अधिकार सम्पन्न वनाउने क्रममा शासकीय स्वरूप फेरियो तर व्यवस्था उस्तै छ। संघीय सरकारबाट स्थानीय सरकारलाई प्राप्त हुनु पर्ने साधन स्रोत पूर्णरुपमा निक्षेपण हुन् सकेको छैन। स्थानीय सरकार आफै आत्मनिर्भर बन्नु पर्दछ भन्ने मान्यतालाई आत्मसात गर्दै कर तथा सेवा शुल्कका दरहरूलाई बढाउनुको सट्टा करको दायरा फराकिलो पारी उपलब्ध साधन स्रोतको उच्चतम उपयोग गर्दै उपलब्धिमूलक क्षेत्रमा खर्च गरी नगरवासीहरुलाई सहज र सरल ढंगबाट गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गराउदै आम नगरवासीहरुको जीवन स्तरमा सुधार ल्याउँदै समृद्धितर्फ उन्मुख गराउने गरी विकासका आधारशिलाहरु खडा गर्न सकियोस भन्ने अभिप्रायका साथ योजना तथा कार्यक्रममा रकम विनियोजन गरी विनियोजन विधेयक, २०७७ को अनुसूचीहरुमा संलग्न गरिएको छ ।

कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को विश्वव्यापी संक्रमणको कारणबाट उत्पन्न असहज परिस्थिति तत्काल सामान्य अवस्थामा आउन सक्ने अवस्था नदेखिएकोले यसको असरलाई न्यूनीकरण गर्दै जनजीवनलाई नियमित गर्ने विषय नै अहिलेको प्रमुख चुनौती हो । महामारीको अवस्थामा स्थानीय सरकारका आवश्यकता र प्राथमिकता पनि बदलिएका छन् यस परिस्थितिमा नमोबुद्ध नगरपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम सामान्य भन्दा फरक हुने निश्चित रहेको छ । कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को रोकथाम र नियन्त्रणका साथै आहातमा परेका नगरबासीलाई राहत हुने गरी राहत, रोजगारी, स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि र विपद व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिदै आर्थिक वर्ष २०७७र०७८ को वार्षिक विकास बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेको छु ।

नगरपालिकाको मौजुदा अवस्थाको आंकलन
सभाध्यक्ष महोदय,

पर्यटकीय, साँस्कृतिक तथा कृषिको हिसावले विकासका प्रचुर संभावना वोकेको यो नगरपालिका विकासको गतिमा सोचे अनुरुप अगाडी वढ्न सकिरहेको छैन । यहाँका वासिन्दाको आर्थिक, सामाजिक अवस्थाको आंकलन गर्दा छिमेकी नगरपालिकाहरु भन्दा उन्नत भएको अवस्था देखिदैन।अझै पनि यस क्षेत्रका धेरै वासिन्दाहरु स्वच्छ पिउने खानेपानीको पहुँचबाट टाढा छन् । सबै मौसममा चल्ने सडकको अभावमा बिरामीलाई अस्पताल र स्वास्थ्य केन्द्रसम्म पुऱ्याउनु कठिनाई छ । नगरको धेरै क्षेत्रमा गुणस्तरीय विधुत सेवा पुग्न सकेको छैन। आर्थिक रुपले सक्रीय जनशक्ति रोजगारीको अभावमा निश्क्रिय अवस्थामा छ भने धेरैजसो युवाहरु कामको खोजीमा विदेसिएका छन् जसका कारण

यस क्षेत्रका खेतीयोग्य जमिन बाँझो भएका छन् भने सवैखाले खाद्य वस्तुहरु र तरकारी अन्यत्रबाट आयात गर्नु परेको छ । हाल भई रहेको खेती प्रणाली परम्परागत र आत्मनिर्भर मात्र भएको कारण कृषि पेशामा संलग्न जीवन निर्वाहमा कठिनाई उत्पन्न भएको छ । कृषि पेशालाई व्यवसायिक र सम्मानजनक पेशाको रुपमा विकास गर्न नसकिएको कारण यस क्षेत्रमा जनशक्तिको अभाव हुन गई उत्पादन लागत पनि तुलनात्मक रुपमा बढ्दै गएको छ ।

त्यसैगरी अव्यवस्थित बसोबासको कारण आधारभूत सेवा प्रवाहमा कठिनाई त छदैछ त्यसको अलावा सहज आवागमनमा असहजताका साथै शहरी सुन्दरता दिनानुदिन खस्किदै गइरहेको छ । भू-उपयोग अवस्था उत्तिकै चिन्ताजनक रहेको छ । यस क्षेत्रमा भएका सार्वजनिक जग्गाहरु दिनानुदिन अतिक्रमित हुंदै गएका छन्। वातावरणमैत्री र व्यवस्थित शहरीकरणको अभावले यहाँका मानिसहरुको जीवन कष्टकर बनेको छ । विविध कारणले पछाडि पारिएको वर्ग र समुदायहरु लोकतन्त्रको प्रत्यक्ष प्रतिफल उपभोग गर्न असमर्थ र वञ्चित छन । विगतमा आफ्नै गाउँ विकास समितिबाट सेवा लिई रहेका नगरबासीहरुलाई साँच्चै नगरवासी भएको अनुभूत गराई सकारात्मक समाजिक परिवर्तन सहितको आर्थिक सम्बृद्धि दिलाउनु चुनौतिपूर्ण रहेको छ ।

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू,
नमोबुद्ध नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्षको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट निर्माणका क्रममा प्रमुख रुपमा लिईएका देहायका आधारहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।
आधारहरुः

- नेपालको संविधानमा व्यवस्था भएका राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरु र मौलिक हक,
- संविधानको अनुसूची ८ र ९ मा रहेका स्थानीय तहका एकल अधिकार र साझा अधिकारका सूचीहरुमा भएका व्यवस्था,
- पन्धौं योजनाको तर्जुमा गरेको आधारपत्र,
- दिगो विकासका लक्ष्यहरु,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा भएका व्यवस्था स्थानीय तहका काम, कर्तव्य र अधिकारहरु,
- अर्थ मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन,
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट समय समयमा जारी भएका परिपत्रहरु,
- स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७५,
- संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट,
- नगर कार्यपालिकाबाट गठित विभिन्न विषयगत समितिहरुबाट प्राप्त सुझावहरु,
- राजश्व परामर्श समितिबाट प्राप्त सुझावहरु समेतका आधारमा सम्भव भएसम्म जनचाहनालाई समेट्ने अभिप्राय लिई प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरीएको छ ।

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू,

विषयगत क्षेत्रले निर्दिष्ट गरेको लक्ष्य प्राप्तिको बाटोमा नगरपालिकालाई हामी सबै मिलेर डोहोऱ्याउनु पर्दछ । विभिन्न चुनौतिको सामना गर्दै समृद्ध नगर सुखी नगरबासीको नारालाई सार्थक बनाउन र विकासका क्षेत्रमा अब्बल सावित गर्दै वित्तीय अनुशासनको माध्यामबाट नमोबुद्ध नगरपालिकालाई अन्य पालिकाको तुलनामा आगामी दुई वर्ष भित्रमा मानव सूचकांकको सुचिमा अगाडी ल्याउनु पर्दछ । साथै कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को रोकथाम र नियन्त्रणका साथै पिडामा परेका नगरबासीलाई राहत हुने गरी स्वास्थ्य, शिक्षा, रोजगारी, कृषि, विपद व्यवस्थापन र पुराना योजनाहरुलाई संचालनमा विशेष जोड दिने खालका कार्यक्रमहरुलाई पनि लक्षित गर्दै बजेट विनियोजनमा प्राथमिकता दिएको छु ।
आदरणीय सभाध्यक्षज्यू तथा उपस्थित सम्पूर्ण नगरसभा सदस्यज्यूहरु,

अब म चालु आ.व. २०७६/०७७ मा यस नमोबुद्ध नगरपालिकाबाट सञ्चालन भएका योजना तथा कार्यक्रमको संक्षेपमा समिक्षा गर्दै यस अवधिमा भएका योजना तथा कार्यक्रमको प्रगति प्रस्तुत गर्दछु ।
चालु आ.व. २०७६/०७७ मा विभिन्न स्रोतहरुबाट कूल आम्दानी रु. ६८ करोड ९२ लाख २७ हजार ३०२ रुपया १२ पैसा भएकोमा यो दस्तावेज तयार गर्दासम्म रु.३८ करोड ६२ लाख ८१ हजार ५९४ रुपैया ६० पैसा अर्थात कुल बजेटको (६० प्रतिशत) खर्च भएको छ । नमोबुद्ध नगरपालिकाको कुल चालु खर्च तर्फ विनियोजन भएको रु. ३९ करोड, ५६ लाख, ८८ हजार, ७२२ रुपैया मध्ये रु. २६ करोड, ९० लाख, ८० हजार ५४८ रुपैया (६८ प्रतिशत) खर्च भएको, नमोबुद्ध नगरपालिकाको कुल पुँजीगत खर्च तर्फ विनियोजन भएको रु. २९ करोड, २५ लाख, ३८ हजार, ५८१ रुपैया मध्ये रु. ११ करोड, ६२ लाख, ७ हजार ८४ रुपैया (४० प्रतिशत) खर्च भएको, वित्तीय खर्च तर्फ विनियोजन भएको रकम रु. १० लाख मध्ये रकम रु. ९ लाख ९३ हजार ९६२ रुपैया (९९.४० प्रतिशत) खर्च भएको, नेपाल सरकारबाट प्राप्त शसर्त अनुदान २१ करोड २४ लाख ६० हजार मध्ये रु. १८ करोड ६५ लाख ५१ हजार ६९२ रुपैया (९० प्रतिशत) खर्च भएको, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त शसर्त अनुदान १ करोड २८ लाख ४२ हजार मध्ये रु. ७३ लाख ५२ हजार ८५६ रुपैया (६० प्रतिशत) खर्च भएको र बाँकी खर्च नभएको रकम संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारको संचित कोष खातामा फिर्ता पठाउने व्यवस्था मिलाइएको छ ।आन्तरिक स्रोत, वित्तीय समानिकरण अनुदान संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको राजश्व बाँडफाँड संघीय सरकार र प्रदेश सरकार तर्फको आर्थिक वर्षको लागि विनियोजित योजना तथा कार्यक्रमहरुमा यो योजना कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गरी रहदाँ ६० प्रतिशत रकम खर्च भएको र खर्च हुन बाँकी रकमलाई संचित कोषमा फिर्ता गरी यस आर्थिक वर्षमा विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छु । साथै भारित तथा भौतिक प्रगति सन्तोषजनक नै रहेको व्यहोरा यस सम्मानित सभालाई जानकारी गराउन चाहन्छु ।

सभाध्यक्षज्यू,
अब म नमोबुद्ध नगरपालिकाको आगामी आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु । बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नु पूर्व यस नगरपालिकाको दिर्घकालिन सोच (Vision), लक्ष (Mission), उद्देश्य (Objective) र बजेटका प्राथमिकताको बारेमा संक्षिप्त प्रस्तुति गर्न अनुमति चाहन्छु ।

दिर्घकालिन सोचः "कृषि, वातावरण व्यापार, पर्यटन र उद्योगको विकासः सुन्दर र समृद्ध नगरपालिका निर्माण हाम्रो सशक्त अभियान" ।

लक्ष्यः जैविक कृषि उत्पादन, पर्यटन, स्वास्थ्य, शिक्षा, रोजगारी, वातावरण संरक्षण र व्यापारबाट नागरिकको आयस्तरमा उल्लेखनीय रुपमा वृद्धि गर्दै पाँच बर्ष भित्रमा नगरबासीहरुलाई मध्यम आय भएका नागरिकमा रुपान्तरण गर्ने ।

उद्देश्यहरुः

१. कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को रोकथाम र नियन्त्रणका साथै आहातमा परेका नगरबासीलाई राहत हुने गरी कृषि, स्वास्थ्य, रोजगारी, शिक्षा र विपद व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिने खालका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।
२. आधारभूत स्वास्थ्य, रोजगारी, शिक्षा, कृषि र पशु साथै पुराना अधुरा योजना पुरा गर्ने उदेश्य अनुरुपले कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
३. नमोबुद्ध नगर रिङ्गरोड, वैकल्पिक कोरिडोर, सबै वडाहरुमा सधै यातायात संचालन हुने गरी सडक मार्गको स्तरोन्नति गर्ने ।
४. सडक तथा खानेपानी पूर्वाधारको विकास गरी नगरवासीको जीवन यापन सहज बनाउने ।
५. नगरलाई पूर्ण सरसफाई युक्त, वातावरणमैत्री नगरको रुपमा विकास गर्दै व्यवसायिक तथा जैविक कृषि उत्पादनमा जोड दिने तथा स्थानीय उत्पादन सहज रुपमा बजार पहुँचको व्यवस्था गरी नगरवासीहरुको आर्थिक सामाजिक अवस्थामा सुधार गर्ने ।

६. गुणस्तरीय शिक्षाको लागि विद्यालयहरुलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउने तथा आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउने ।
७. सुशासनको प्रत्याभूति गराउन संस्थागत सुधार, सेवा प्राप्तिमा सर्वसुलभता, शिघ्रता र गुणस्तरीयता कायम गरी नगरपालिका प्रति आम नागरिकहरुको आस्थालाई वृद्धि गर्ने ।
८. सेवा सुविधाको सन्तुलित वितरण मार्फत लक्षित वर्गको सशक्तिकरण गर्ने ।
९. भू-उपयोग नीति तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
१०.सबै वडामा संचालित विद्यालयहरुमा गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूति गर्ने ।
११.बालमैत्री नगर घोषणा गर्ने ।

यी उद्देश्य पूरा गर्न आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रमका प्राथमिकताहरु:

१. स्वास्थ्य क्षेत्रको भौतिक सुधार गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको प्रत्याभुत गर्ने,
२. शिक्षा क्षेत्रमा समसामयिक प्रविधिको विकास गर्ने,
३. कृषिमा आधुनिकीकरण, यान्त्रिकीकरण र व्यवसायिकरण एवं प्राङ्गारिक कृषि उत्पादनमा जोड दिने,
४. राहत र रोजगारी गर्ने,
५. सडक पूर्वाधार स्तरोन्नती गर्ने,
६. गुणस्तरीय खानेपानी सेवाको विस्तार,
७. पर्यटन प्रवर्द्धन तथा वातावरण संरक्षण,
८. वातावरणमैत्री उद्योग,
९. प्रविधमैत्री विद्यालय निर्माण,
१०. संस्थागत क्षमतामा वृद्धि तथा सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता,
११. सुशासनमा जोड दिने ।

कार्य नीति :

१. मापदण्ड विपरित र प्रदुषणजन्य उद्योग विस्तापित क्षेत्रमा अर्गानिक कृषि उत्पादन तथा हरित क्षेत्र घोषणा गरी नमुना कृषिका पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने ।
२. स्वास्थ्य, शिक्षा, रोजगारी, कृषि लगायतका क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकता राखी विविध कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
३. कृषि, व्यवसाय, पर्यटन, उद्योग तथा व्यापारलाई सहयोग पुग्ने गरी नमोबुद्ध नगरका सबै वडा केन्द्रहरु जोड्ने गरी रिङरोडको अवधारणा अनुसार सबै वडा कार्यालयहरुलाई सधैं यातायात संचालन हुने गरी सडक सञ्जालले जोड्ने र क्रमशः सडकहरु कालो पत्रे गर्दै जाने ।
४. राष्ट्रिय भू-उपयोग नीति तयार गरी सोही अनुसार जोखिम संवेदनशिल भू-उपयोग योजना निर्माण गरी बस्ती क्षेत्र, पर्यटकीय क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र तथा कृषि क्षेत्र लगायतमा जमिनको वर्गिकरण गरी एक स्थानीय तह एक औद्योगिक क्षेत्रको अवधारणा अनुरुप औद्योगिक क्षेत्रको घोषणा गरी कार्यान्वयन गर्ने।
५. भूकम्प पश्चातको पुनः निर्माणलाई प्रभावकारी बनाई निजी आवास निर्माण यसै आर्थिक वर्षभित्रमा सम्पन्न गर्ने ।
६. स्वास्थ्य प्रति जिम्मेवार समृद्धिको आधार भन्ने नारालाई आत्मसात गर्दै जीवन शैलीमा सुधार ल्याउन नागरिकहरुमा सचेतना फैलाउने तथा नगरपालिकामा रहेका अस्पताल र स्वास्थ्य केन्द्रहरुलाई स्तरोन्नती गरी सुविधा सम्पन्न बनाउने तथा गुणस्तरीय सेवा उपलव्ध गराउने ।
७. सामूदायिक विद्यालयहरुमा Virtual Education, MGML लगायतका प्रविधि र सिकाई विधिलाई निरन्तरता दिई गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभुति गर्ने ।
८. सबैलाई स्वच्छ पिउने पानी पुर्‍याउनु अवधारणा अनुरुप सबै स्थानमा खानेपानी विस्तार गर्दै लैजाने ।
९. महिला बालबालिका आदिवासी जनजाति दलित ज्येष्ठ नागरिक अपांग अत विपन्नता भएका परिवार र लगायतका लक्षित क्षेत्रको क्षमता विकासको लागि शिक्षा स्वास्थ्य लगायत आवश्यक सिप विकास तालिम कार्यक्रम विस्तार गर्ने ।

१०.बालमैत्री, वातावरणमैत्री, पूर्ण सरसफाईयुक्त, बालश्रम मुक्त, नगर निर्माण गर्न अभियानहरु सञ्चालन गर्ने ।

बजेटले समेटेका प्रमुख विषयहरुः

आदरणीय सभाध्यक्ष एवं सदस्यज्यूहरु,

१. स्वास्थ्य क्षेत्रको भौतिक सुधार गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको प्रत्याभुत गर्ने ।
२. रोजगारी सृजना हुने कार्यक्रमहरु ।
३. नगरापालिकाको प्रशासकीय भवन तथा वडा कार्यालयहरुको भवन निर्माण जस्ता अघिल्लो आर्थिक वर्षमा सुरु गरिएका अधुरा योजनालाई प्राथमिकता दिने ।
४. नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट सशर्त अनुदानबाट सञ्चालन गरीने कार्यक्रमहरु तथा त्यसको लागि लाग्ने लागत समेत एकिन गरी विविध कार्यक्रमहरु निक्षेपित भै आएको सन्दर्भमा उक्त कार्यक्रमहरुलाई हुबहु स्वीकृत गरीएको छ ।
५. नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट सम्पुरक अनुदानबाट सञ्चालन गरीने कार्यक्रमहरु तथा त्यसको लागि लाग्ने लागत समेत एकिन गरी उक्त कार्यक्रमहरुलाई हुबहु स्वीकृत गरीएको छ ।
६. प्रदेश सरकारबाट विशेष अनुदानबाट सञ्चालन गरीने कार्यक्रमहरु तथा त्यसको लागि लाग्ने लागत समेत यकिन गरी उक्त कार्यक्रमहरुलाई हुबहु स्वीकृत गरीएको छ ।
७. ऐतिहासिक, धार्मिक एवं पर्यटकीय महत्वको विश्व प्रसिद्ध नमोबुद्ध क्षेत्रमा गुरुयोजना अनुसार पूर्वाधार विकासको लागि बजेट विनियोजन गरीएको छ ।
८. नमोबुद्ध नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा स्वच्छ खानेपानी पुऱ्याउनु यस नगरपालिकालाई प्राप्त अनुदान समेतको उपयोग गरी नेपाल सरकारका केन्द्रीय निकाय तथा विभिन्न विकास साझेदारहरुसँगको सहकार्यलाई अगाडि बढाउन पहल गर्न बजेट विनियोजन गरीएको छ ।
९. समावेसी तथा दीगो विकासका माध्यमद्धारा समुदायको रुपान्तरण गर्दै उक्त क्षेत्रमा क्षमता विकास गर्ने नीति अनुरुप लक्षित क्षेत्र तथा विषयगत क्षेत्रका प्रर्वद्धनात्मक कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेट विनियोजन गरीएको छ ।
१०.नमोबुद्ध नगरपालिकाको पार्श्वचित्र निर्माण भईसकेको हुँदा आवधिक नगर विकास योजना तथा रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्न बजेट विनियोजन गरीएको छ । उक्त दस्तावेजले आर्थिक विकास, भू(उपयोग योजना, पूर्वाधार विकास योजना, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन लगायतका क्षेत्रमा योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न सहजता दिने तथा समग्र नगरको विकासलाई अगाडि बढाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ ।
११.वातावरणमैत्री, जलवायु अनुकुल तथा दीगो विकासलाई टेवा पुऱ्याउनु विभिन्न स्थानमा वातावरण मैत्री पार्क चौतारा तथा उद्यानको निर्माण, पानीको मुहान संरक्षण रिचार्ज पोखरी निर्माणजस्ता कार्य गर्न रकमको विनियोजन गरीएको छ ।
१२.बालमैत्री स्थानीय शासन तथा वातावरणमैत्री स्थानीय शाससनलाई टेवा पुऱ्याउनु विविध कार्यक्रमहरुको लागि बजेट विनियोजन गरीएको छ।
१३.नगरका परम्परागत सांस्कृतिक महत्वका स्थानहरु जात्रा, महोत्सव, पर्व तथा उत्सवको संरक्षण तथा प्रर्वद्धन को लागि बजेट विनियोजन गरीएको छ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आ.व. २०७७०७८ का लागि अनुमानित गरीएको बजेट प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

नगरपालिका नाम नमोबुद्ध नगरपालिका :							सभामा बजेट पेश भएको मिति २०७७/०३/१०		
विवरण	अन्तरिक स्रोत (रु.) (आन्तरिक आय, मालपोत रजिस्ट्रेसन आर्थिक वर्ष २०७७र०७८ को अ.ल्या. रकम र जी.स.स. अनुदान समेत)	राजश्व बांडफांडबाट प्राप्त हुने रकम (रु.)	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु.)	सशर्त अनुदान	विशेष अनुदान	समपुरक अनुदान	कुल बजेट	खर्च प्रस्ताव	
								चालु (सशर्त अनुदान बाहेक)	पुँजीगत (सबै प्रकार अनुदान)
संघ		७६१११५४०	१०७९०००००	२६४४०००००		८५०००००	६९४७३४५४०	११५७८७६७४.६०	५७८९४६८६६.४०
प्रदेश		२२९०००००	१०१२००००	३३००३०००	५००००००	३००००००			
स्थानीय तह	१३६८०००००								
जम्मा	१३६८०००००	९९०११५४०	११८०२००००	२९७४०३०००	५००००००	३८५०००००			

अन्त्यमा,
नेपालको राजनीतिक तथा प्रशासनिक ऐतिहासिक नक्सा अद्यावधिक गर्ने पुनित कार्यको नेतृत्वदायी भूमिकाका लागि सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू, मन्त्रिपरिषद्, प्रतिनिधिसभा सदस्य लगायत सबै सरोकारवालाहरुमा उच्च सम्मान गर्दै कृतज्ञता प्रकट गर्दछु । साथै सक्रीयतापूर्वक कार्य सम्पन्न गरेकोमा नेपाल सरकारलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा त्यसको सफल र गुणस्तरीय ढंगले समयमा कार्यान्वयन गर्नु हाम्रो लागि चूनौतिको विषय भएकोले आगामी दिनमा सफल योजना कार्यान्वयन का लागि सवै पक्षबाट सकारात्मक सहयोगको अपेक्षा गर्दछु । विगतमा संचालित आयोजनाहरुले समाज रुपान्तरणमा कति प्रभावकारी रहे विषय महत्वपूर्ण हो । यस तर्फ पनि सबै निर्वाचित पदाधिकारीले ध्यान दिनु हुनेछ भन्दै भावी दिनमा समृद्ध र सु-संस्कृत नमोबुद्ध नगर बनाउन सबै राजनैतिक दल, नागरिक समाज, निजी क्षेत्र, विभिन्न पेशागत संघसस्थाका महानुभावहरु, शिक्षक, पत्रकार लगायत सबै नमोबुद्धबासीमा हार्दिक अपिल गर्दछु ।

मैले आज प्रस्तुत गरेको बजेटको कार्यान्वयनले समाजवाद उन्मुख लोककल्याणकारी राज्य व्यवस्थालाई प्रर्वद्धन गर्न, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले लिएको आर्थिक वृद्धिको लक्ष्य हासिल गर्न तथा समृद्ध नेपाल र सुखी नेपाली को दीर्घकालीन राष्ट्रिय सोचलाई सार्थक बनाउन सहयोग पुग्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु । नमोबुद्धको सन्तुलित एवंम् समावेशी विकासमा टेवा पुऱ्याउनु तथा सबै नगरबासीले सकारात्मक परिवर्तनको अनुभूति गर्ने दिशातर्फ उन्मुख गराउन यो बजेटले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगरसभा सम्पन्न गर्ने क्रममा योजना तर्जुमाका विभिन्न चरणमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने यस नगरका निर्वाचित सवै जनप्रतिनिधिहरु, कर्मचारी, राजनैतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरु, उद्योगी व्यवसायीहरु, प्राज्ञिक व्यक्तित्वहरु, नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरु, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकार मित्रहरु लगायत सम्पूर्ण शुभेच्छुक महानुभावहरु तथा सम्पूर्ण नगरवासी दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु । उल्लेखित नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको सफल कार्यान्वयनमा सम्बद्ध सबै पक्षको सदासयता रहने छ भन्ने विश्वास सहित हामी सबैको सहकार्य, सहयोग र सदभावले मात्र यस नगरको सामाजिक रुपान्तरण सहितको आर्थिक समृद्धि तर्फको यात्रा सफल हुने सत्यलाई आत्मसात गर्दै आगामी दिनहरुमा पनि यहाँहरुको निरन्तर सकृय सहभागिता, सुझाव र सहयोगको अपेक्षा समेत गर्दछु ।

भर्खर गति लिन लागेको हाम्रो नगरपालिकाको समृद्धिको यात्रामा कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस)को संक्रमणको कारण केहि अवरोध सिर्जना भएको छ । देश बन्दाबन्दिको अवस्थामा रहँदा बन्द प्रायः रहेका आर्थिक गतिविधिहरुलाई अब पुनजीवन दिन र यथास्थानमा ल्याउन थप प्रयास गर्नु भएको छ । नमोबुद्ध नगरपालिकाको समग्र आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा निरन्तर सहयोग पुऱ्याउनेु सबैप्रति आभार प्रकट गर्दै यो बजेट कार्यान्वयनमा सबै पक्षको सार्थक साथ. सहयोग र समन्वय रहने विश्वास लिएको छु ।
अन्त्यमा, मुलक भित्र र बाहिर रहनुभएका सबै नेपाली दिदीबहिनी तथा दाजुभाईलाई कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को जोखिमबाट सुरक्षित रहन हार्दिक अनुरोध गर्दै सबल, समृद्ध र न्यायपूर्ण राष्ट्र निर्माणमा आ-आफ्नो ठाउँबाट योगदान गर्न आव्हान गर्दछु ।
मष्तिस्कमा समझदारी, काँधमा जिम्मेवारी, हृदयमा इमान्दारी ॥

जय नमोबुद्ध !
धन्यवाद !
टी.पी. शर्मा ,नगर प्रमुख
नमोबुद्ध नगरपालिका,
भकुण्डेबेशी, काभ्रेपलाञ्चोक ।

मितिः २०७७ असार १० गते ।

सातौं नगर सभामा स्वीकृतिको लागि पेश भएका प्रस्ताव तथा निर्णयहरु :

खण्ड (क): प्रस्तावहरु

१. लोकतन्त्र र प्रजातन्त्र प्राप्तिका लागि जीवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति श्रद्धाञ्जली तथा श्रद्धासुमन अर्पण गर्ने ।

२. नगर प्रमुख श्री टी.पि. शर्माबाट नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगर सभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृतका लागि पेश गर्ने ।

३. सार्वजनिक लेखा समितिका संयोजक तथा वडा अध्यक्ष श्री राम कृष्ण उपाध्यायबाट नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगर सभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न बनेको आर्थिक विधेयक,२०७७ स्वीकृतका लागि पेश गर्ने ।

४. विद्यायन समितिका संयोजक तथा वडा अध्यक्ष श्री संजिव ढकालबाट नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगर सभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को सेवा र कार्यहरुको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न बनेको विनियोजन विधेयक, २०७७ स्वीकृतका लागि पेश गर्ने ।

५. नगर प्रमुख श्री टी.पि. शर्माबाट नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगर सभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको चालु आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को यर्थाथ र आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को अनुमानित आय व्यय विवरण सहितको वार्षिक विकास योजना (नीति, कार्यक्रम तथा बजेट) स्वीकृतका लागि पेश गर्ने ।

६. मिति २०७७/०२/२८ गते नगर कार्यपालिकाको ७३ (तिरहत्तरऔं) बैठकको निर्णय साविक फुलबारी गा.वि.स. वडा नम्बर ०५ (हाल नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नम्बर ०२) को कित्ता नम्बर ९०६ को जग्गा मध्ये उक्त सँस्थाले प्रस्तावित भवनको ड्रईङ डिजाईन बमोजिम वडा नम्बर ०२ सँग समन्वय गरी सामुदायिक राधास्वामी सत्संग भवन नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहने र जग्गा भोगाधिकार सो सँस्थाको रहने गरी प्रचलित कानुनको अधिनमा रही निर्माण गर्न अनुमति दिने निर्णय अनुमोदनका लागि पेश गर्ने ।

७. मिति २०७७/०३/२९ गतेको नगर कार्यपालिकाको ७६ (छहत्तरऔं) बैठकको निर्णय नेपाल सरकार, युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय, राष्ट्रिय युवा परिषद्को प.सं.२०७६/०७७, च.नं. ९२१, मिति २०७७/०३/१७ को जग्गा भोगाधिकार पाउँ भन्ने विषयको पत्र प्राप्त भएकोले यस नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नम्बर ०८ स्थित हाल बन्द अवस्थामा रहेको कालिका प्रा.वि. अवस्थित साविक दाप्चा (०७ को कित्ता नम्बर २०६ मा रहेको ५३ रोपनी ६ आना १ पैसा ३ दाम क्षेत्रफलको जग्गा नगरपालिकाको स्वामित्व रहने गरी राष्ट्रिय युवा नवप्रवर्तन केन्द्र स्थापनाको लागि प्रचलित नियम र कानुनको अधिनमा रही नियमानुसार राष्ट्रिय युवा परिषद्लाई जग्गा भोगाधिकार गर्न दिने निर्णय अनुमोदनका लागि पेश गर्ने ।

८. मिति २०७७/०३/२९ गतेको नगर कार्यपालिकाको ७६ (छहत्तरऔं) बैठकको मिति २०७७/०३/२४ गते नगर प्रमुख श्री टी.पि. शर्माज्यूको अध्यक्षता उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष सहित कर्मचारी व्यवस्थापनका सम्बन्धमा बसेको बैठकबाट पारित निर्णयहरु, नेपाल सरकारले स्वीकृत गरेको संगठन संरचना र दरबन्दी, कार्यबोझ तथा नगरपालिकालाई प्राप्त हुने आर्थिक स्रोतलाई समेत मध्यनजर गरी आगामी दिनमा नगरपालिका र वडाहरुबाट प्रवाह हुने सेवाहरुलाई चुस्त हुने गरी कर्मचारी व्यवस्थापनको लागि पूर्ण व्यहोरा सहितको विवरण यथाशीघ्र कार्यपालिकामा पेश गर्न नगरप्रमुखलाई अधिकार दिने र नगरप्रमुखबाट पेश भएको पूर्ण व्यहोरा सहितको विवरण कार्यपालिकाले अनुमोदन गरी कार्यपालिका, नगर सभा, सबै पदाधिकारीहरुले सामूहिक र संस्थागत स्वामित्व लिने निर्णय अनुमोदनका लागि पेश गर्ने ।

९. छैटौं नगरसभा पश्चात नगर कार्यपालिकाबाट मिति २०७६ फाल्गुन २९ गते देखि २०७७ असार मसान्त सम्म सम्पन्न बैठकका निर्णयहरु, न्यायिक समितिबाट भएका निर्णयहरु तथा सम्पूर्ण प्रशासनिक निर्णयहरु अनुमोदनका लागि पेश गर्ने ।

१०.सातौं नगरसभाबाट स्वीकृत (वार्षिक नगर विकास योजना) आ.व. २०७७/०७८ को प्रस्तावित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन गर्ने गराउने अधिकार नगर कार्यपालिकालाई प्रदान गर्ने ।

११.नेपाल सरकारबाट स्वीकृत (२५ हजार देखि ५० हजारसम्म जनसंख्या भएका नगरपालिकाको) संगठन संरचना र दरवन्दी अनुसार संलग्न अनुसूचि बमोजिम संगठन संरचना र दरवन्दीमा नसमेटिएका तर यस नगरपालिकालाई अतिआवश्यक देखिएका प्रथम नगरसभाबाट स्वीकृत भई निरन्तरता पाएका तपशिल बमोजिमका नगरपालिकाको आन्तरिक दरबन्दी र पदहरुलाई कायम गरि निरन्तरता दिने ।

क्र.सं.	यस अघि कायम भई निरन्तरता भएको दरबन्दीरपद	हाल कायम गरि निरन्तरता दिएको पद	आवश्यक संख्या
१	कानून अधिकृत	न्याय सेवा (कानून समूह)	१
२	वातावरण अधिकृत	वातावरण अधिकृत (वातावरण सेवा, प्राविधिक, अधिकृत स्तर)	१
३	सुचना प्रविधि अधिकृत	सुचना प्रविधि आधिकृत (कम्प्युटर सेवा, प्राविधिक, अधिकृत स्तर)	१

१२.नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ बाट अ.ल्या. भई चालु आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा खर्च भएका र आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएका विभिन्न शीर्षक तथा नगरपालिकाको आफ्नै स्रोतबाट प्राप्त रकमहरु तथा विभिन्न शीर्षकहरुमा २०७७ असार मसान्त सम्म खर्च भएको खर्चको फाँटबारी अनुसारका खर्च तथा खर्च प्रकृया र आर्थिक प्रगति विवरण अनुमोदन गर्ने ।

१३.कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यक्रम अन्तर्गत नगरसभा तयारी तथा व्यवस्थापन गर्न प्रत्यक्ष संलग्न कर्मचारीहरुको कार्यबोझलाई मध्यनजर गरी हाजिरीका आधारमा अर्थ मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड अनुसार खाजा र खाना वापतको सुविधा उपलब्ध गराउने ।

१४.यस नगरपालिकाको अन्तरिक लेखा परिक्षण शाखा कायम भई कर्मचारी पदपूर्ति भई सकेको हुँदा चालु आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को अन्तरिक लेखा परिक्षण सो शाखाबाट गराउने र सो शाखामा पर्याप्त कर्मचारी रहेका कारण लेखा परिक्षण गर्न आवश्यक सहयोग चाहिएमा जिल्ला समन्वय समिति र कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने ।

१५.नगर सभाबाट निर्णय गर्नुपर्ने विषय तर कुनै वखत तत्कालै निर्णय गरी निकास लिनुपर्ने अवस्था भएमा र तत्काल नगर सभाको बैठक नबसेको वा बस्न नसक्ने अवस्था भएमा नगर प्रमुखको समन्वयमा कार्यपालिकाबाट निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्ने र यसरी निर्णय गरिएका सम्पूर्ण विषय अनुमोदनको लागि तत्पश्चात वस्ने नगर सभाबाट अनुमोदन गर्ने गरी कार्यपालिकालाई अख्तियारी दिने ।

१६.नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को महालेखा नियन्त्रकको विभागबाट प्राप्त अन्तिम लेखा परिक्षण प्रतिवेदन र जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन स्वीकृत गरी सो प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने ।

१७.विगत लामो समय देखि नमोबुद्ध नगरपालिकाको वडा नम्बर ०९ मा कार्यरत तत्कालीन वडा सचिव श्रीराम सत्यालको मिति २०७६/१०/०४ गते ५० बर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएकोमा शोकाकुल परिवार तथा आफन्त जनमा धैर्यधारणको शक्ति तथा दिवंगत आत्माको चिर शान्तिको कामना सहित हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै निजको परिवारलाई नगरपालिकाको कर्मचारी कल्याण कोषबाट निजले खाईपाई आएको सुरु स्केल बराबरको तलव रकम रु.२२०१० को प्रतिवर्ष आधा महिनाको हिसाबले १७ वर्षको हिसाब गरी हुन आउने रकम (११००५८१७) रु.१८७०८५।- (अक्षेरुपी एक लाख सतासी हजार पचासी रुपीया) सहयोग स्वरूप निजको परिवारलाई उपलब्ध गराउने ।

१८.आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को लागि साँतौं नगर सभाबाट कुनै शीर्षकमा एकमुष्ट रकम विनियोजन भएको भए गठित विषयगत समितिबाट बजेट बांडफांड गरी स्वीकृत गर्ने अधिकार नगर प्रमुखलाई प्रत्यायोजन गर्ने ।

१९.आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को भित्र कुनै निकायबाट एकमुष्ट बजेट तथा कार्यक्रम प्राप्त भएमा त्यो बजेट बांडफांड तथा योजना छनोट गर्ने अधिकार कार्यपालिकालाई प्रदान गर्ने ।

२०.कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस) को जोखिमपूर्ण परिस्थितिमा अग्रपंक्तिमा रहेर सेवा गर्ने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, जनप्रतिनिधि, सरसफाईकर्मी, कर्मचारी लगायत सम्पूर्ण सरोकारवाला निकाय र राष्ट्रसेवकको उच्च प्रशंसा गर्दै अत्यावश्यक वस्तुको आपूर्ति सहज बनाउन योगदान गर्ने सबै व्यक्ति तथा संघसंस्थालाई धन्यवाद दिने। कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस)को संक्रमण रोकथाम र नियन्त्रणका लागि नमोबुद्ध नगरपालिकाले चालेको कदममा पूर्ण साथ दिई सहयोग गर्नुभएकोमा सम्पूर्ण दिदीबहिनी तथा दाजुभाइप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्ने र महामारीको रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार कार्यकोलागि योगदान तथा विभिन्न राहत सामाग्रीहरु सहयोग तथा नमोबुद्ध नगरपालिकाको प्रकोप व्यवस्थापन विशेष कोषमा सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, कर्मचारी, शिक्षक, निजी तथा व्यवसायिक क्षेत्र, संचारकर्मी, सहकारी, गैरसरकारी सँस्था एवं सम्पूर्ण दाताहरुलाई हार्दिक कृतज्ञता सहित धन्यवाद दिने। साथै कोभिड-१९ (कोरोना भाईरस)को संक्रमणबाट उपचाररत सम्पूर्णमा स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दै सो संक्रमणबाट देश भित्र र बाहिर दिवंगत हुनु भएका नेपालीहरुको आत्माको चिर शान्तिको कामना सहित शोकाकुल परिवारहरुमा धैर्यधारणको शक्ति प्राप्तिको कामना सहित हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्ने ।

२१.स्थानीय सरकारको रुपमा स्थापित नमोबुद्ध नगरपालिकाको आर्थिक समृद्धि र स्थानीय स्तरमा लोकतन्त्रको अभ्यासमा सकारात्मक सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी, संचारकर्मी, प्रतिनिधि सभाका माननीय सदस्यहरु, प्रदेश सभाका माननीय सदस्यहरु, प्रदेश सरकार, संघीय सरकार लगायतमा समृद्ध नमोबुद्ध नगरपालिका निर्माणमा निरन्तर सहयोग गर्नु हुँने सबैमा हार्दिक कृतज्ञता सहित धन्यवाद ज्ञापन गर्ने ।

२२.नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगरसभा सम्पन्न गर्ने क्रममा योजना तर्जुमाका विभिन्न चरणमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने नगर सभाका सदस्य, कार्यपालिकाका सदस्य, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी, राजनैतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरु, उद्योगी व्यवसायीहरु, प्राज्ञिक व्यक्तित्वहरु, नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरु, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरु, संचारकर्मी लगायत सम्पूर्ण शुभेच्छुक महानुभावहरु तथा सम्पूर्ण नगरवासी दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्ने ।

खण्ड (ख) : निर्णयहरु

१. माथि पेश भएका प्रस्ताव नम्बर १ देखि २२ मा उल्लेखित विषयहरु सर्वसम्मतिले स्वीकृत गर्ने र स्वीकृत निर्णयहरु कार्यन्वयन गर्ने ।

कुल आयको प्रक्षेपण

आय अनुमान			
क्र.म.	शिर्षक नम्बर	शिर्षक	आ.व. २०७७/०७८ को अनुमानित रकम (रु.)
अन्तरिक आय			
१	११३१३	सम्पत्ति कर	४०,००,०००.००
२	११३४	भुमि कर (मालपोत)	७,००,०००.००
३	११३२१	घर बहाल कर	५,००,०००.००
४	११४७९	अन्य मनोरञ्जन कर	४०,०००.००
५	१४१५१	सरकारी सम्पत्तिको बहालबाट प्राप्त आय	५०,०००.००
६	१४२१३	अन्य विक्रीबाट प्राप्त आय	१०,००,०००.००
७	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क तथा विक्री	४,५०,००,०००.००
८	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१,४५,०००.००
९	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	२०,००,०००.००
१०	१४२४३	सिफारिस दस्तुर	२०,००,०००.००
११	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२,००,०००.००
१२	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	२,००,०००.००
१३	१४२४९	अन्य दस्तुर	८,००,०००.००
१४	१४२५३	व्यवसाय रजिस्ट्रेसन दस्तुर	१५,००,०००.००
१५	१४२५४	रेडियो एफ.एम संचालन दस्तुर	५,०००.००
१६	१४२६५	अन्य क्षेत्रको आय	२०,००,०००.००
१७	१४३११	न्यायिक दण्ड जरिवाना र जफत	१०,०००.००
१८	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	५०,०००.००
१९		अन्य	
२०	१४६११	व्यवसाय कर	२६,००,०००.००
जम्मा			**६,२८,००,०००.००**
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान			

१		वित्तीय समानीकरण अनुदान	१,०१,२०,०००.००
२		राजश्व बाँडफाँड (सवारी साधन कर)	२,२९,००,०००.००
३		सशर्त अनुदान	३,३०,०३,०००.००
४		विशेष अनुदान	५०,००,०००.००
५		समपुरक अनुदान (पुँजीगत)	३,००,००,०००.००
जम्मा			**१०,१०,२३,०००.००**
सङ्घीय सरकार / नेपाल सरकार			
१		वित्तीय समानीकरण अनुदान	१०,७९,००,०००.००
२		राजश्व बाँडफाँड (मूल्य अभिबृद्धि कर लगायत)	७,६१,११,५४०.००
३		समपुरक अनुदान (पुँजीगत)	८५,००,०००.००
४		सशर्त अनुदान	२६,४४,००,०००.००
जम्मा			**४५,६९,११,५४०.००**
अन्य आय			
१		मालपोत रजिस्ट्रेसन	२,१०,००,०००.००
२		अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को अ.ल्या. रकम	५,३०,००,०००.००
जम्मा			**७,४०,००,०००.००**
आ.व. २०७७/०७८ को कुल आय जम्मा रकम			**६९,४७,३४,५४०.००**

कुल व्ययको प्रक्षेपण

व्यय अनुमान

क्र.म.	शिर्षक	आ.व. २०७७/०७८ को अनुमानित रकम (रु.)
१	कुल चालु व्यय	११,५७,८७,६७४.००
२	कुल पुँजीगत व्यय (विभिन्न कोषहरु, म्याचीङ्ग फण्ड, समपुरक अनुदानको लागि विनियोजन लगायतका रकम)	११,८५,५१,१२६.००
३	विषयगत क्षेत्र तर्फ	४,९२,९२,७४०.००
४	सम्पूर्ण वडा तर्फ विनियोजन भएको बजेटको सिलिङ्ग	७,०२,००,०००.००
५	सङ्घीय सरकारको समपुरक अनुदान पुँजीगत	८५,००,०००.००
६	सङ्घीय सरकारको सशर्त अनुदान	२६,४४,००,०००.००
७	प्रदेश सरकारको समपुरक अनुदान पुँजीगत	३,००,००,०००.००
८	प्रदेश सरकारको सशर्त अनुदान	३,३०,०३,०००.००
९	प्रदेश सरकार विशेष अनुदान	५०,००,०००.००
आ.व. २०७७/०७८ को कुल व्यय जम्मा रकम		**६९,४७,३४,५४०.००**

वडाको लागि बाँडफाँड गरिएको कुल वडागत सिलिङ्ग

वडागत सिलिङ्ग								
कुल वडागत वजेट	६,५०,००,०००							
बाँडफाँडका आधारहरु	जनसंख्या	क्षेत्रफल	मानव विकास	पुर्वाधार	राजस्व	विकास लागत	लागत सहभागिता	जम्मा
प्रतिशत	८०	१०	०	०	१०	०	०	१००
रकम	५२०,००,०००	६५,००,०००	०	०	६५,००,०००	०	०	६,५०,००,०००

वडा नं	जनसंख्या	क्षेत्रफल	मानव विकास	पुर्वाधार	राजस्व	विकास लागत	लागत सहभागिता
१	२,०६२	५.७४	१	१	२,१९,८३३	१	१
२	३,४२२	१२.३६	१	१	३,७१,९८०	१	१
३	२,६०९	७.७४	१	१	२,२३,१५५	१	१
४	२,११२	१३.६६	१	१	१,१७,१२५	१	१
५	४,३७६	१८.७६	१	१	२,०५,२६०	१	१
६	१,५१४	५.२२	१	१	१,२०,६८०	१	१
७	३,१९३	७.६	१	१	२,९१,७२०	१	१

८	२,६८४	८.६४	१	१	२,३३,३६०	१	१
९	२,७६६	९.२३	१	१	१,९०,२९५	१	१
१०	१,९८८	४.३८	१	१	३,३३,५१५	१	१
११	२,७९३	९.०५	१	१	२,१८,२१८	१	१
जम्मा	**२९,५१९**	**१०२.३८**	**११**	**११**	**२५,२५,१४१**	**११**	**११**

वडा नं	जनसंख्या	क्षेत्रफल	राजस्व	वडाले प्राप्त गर्ने जम्मा रकम	क्षतिपूर्ति वापतको रकम	कुल बजेट
१	३६,३२,३७२.४	३,६४,४२६.६	५,६५,८७५.१	४५,६२,६७४.१	१०,००,०००	५५,६२,६७४
२	६०,२८,११७.५	७,८४,७२३.५	९,५७,५१८.८	७७,७०,३५९.९		७७,७०,३६०
३	४५,९५,९५५.१	४,९१,४०४.६	५,७४,४२६.३	५६,६१,७८६.१		५६,६१,७८६
४	३७,२०,४५१.२	८,६७,२५९.२	३,०१,४९३.१	४८,८९,२०३.५	८,००,०००	५६,८९,२०४
५	७७,०८,६६२.२	११,९१,०५२.९	५,२८,३६२.६	९४,२८,०७७.७	८,००,०००	१,०२,२८,०७८
६	२६,६७,०२८.१	३,३१,४१२.४	३,१०,६४४.१	३३,०९,०८४.४	७,००,०००	४०,०९,०८४
७	५६,२४,७१६.३	४,८२,५१६.२	७,५०,९२०.४	६८,५८,१५२.८		६८,५८,१५३
८	४७,२८,०७३.४	५,४८,५४४.६	६,००,६९५.२	५८,७७,३१३.३		५८,७७,३१३

९	४८,७२,५२२.८	५,८६,००३.१	४,८९,८४०.९	५९,४८,३६६.९		५९,४८,३६७
१०	३५,०२,०१५.७	२,७८,०८१.७	८,५८,५०५.६	४६,३८,६०२.८	१७,००,०००	६३,३८,६०२३
११	४९,२०,०८५.३	५,७४,५७५.२	५,६१,७१७.९	६०,५६,३७८.५	२,००,०००	६२,५६,३७८
जम्मा	**५२०,००,०००**	**६५,००,०००**	**६५,००,०००**	**६,५०,००,०००**	**५२,००,०००**	**७,०२,००,०००**

नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगरसभाबाट स्वीकृत विनियोजन ऐन, २०७७ अनुसारको अनुसूचीहरु :

अनुसूची -१
आय तथा व्ययको प्रक्षेपण

रु. हजारमा

शीर्षक	आ.व. २०७७/७८ को अनुमान
राजस्व	६,४१,७३४
आन्तरिक श्रोत	१,१५,८००
११३१३ एकीकृत सम्पती कर	४,०००
११३१४ भुमिकर/मालपोत	७००
११३२१ घरवहाल कर	५००
११४७९ अन्य मनोरञ्जन कर	४०
१४१५१ सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय	५०
१४२१३ अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१,०००
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	४५,०००
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१४५
१४२४२ नक्सापास दस्तुर	२,०००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर	२,०००
१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२००
१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	२००
१४२४९ अन्य दस्तुर	८००
१४२५३ व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१,५००
१४२५४ रेडियो/ एफ.एम.सञ्चालन दस्तुर	५
१४२६५ अन्य क्षेत्रको आय	२,०००

१४३११ न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१०
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	५०
१४६११ व्यवसाय कर	२,६००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	१,२०,०११
११३१५ घरजग्गा रजिष्टेशन दस्तुर [राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार]	२१,०००
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिबृद्धि कर [राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार]	७६,१११
११४५६ बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर [राजस्व बाँडफाँड -प्रदेश सरकार]	२२,९००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	४,५८,९२३
संघीय सरकार	३,८०,८००
१३३११ समानिकरण अनुदान	१,०७,९००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	२,६४,४००
१३३१६ समपुरक अनुदान चालु	८,५००
प्रदेश सरकार	७८,१२३
१३३११ समानिकरण अनुदान	१०,१२०
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	३३,००३
१३३१४ विषेश अनुदान चालु	५,०००
१३३१६ समपुरक अनुदान चालु	३०,०००
वित्तीय व्यवस्था (प्राप्ति)	०
अन्य आय	०
जनसहभागिता	०

अनुसूची -२

राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान

रकम रू. हजारमा

शीर्षक	आ.व. २०७७/७८ को अनुमान
आय	६९४७३४.५४
राजस्व	२३५८११.५४
आन्तरिक श्रोत	११५८००
एकीकृत सम्पती कर	४०००
भुमिकर/मालपोत	७००
घरवहाल कर	५००
अन्य मनोरञ्जन कर	४०
सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय	५०
अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१०००
अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	४५०००
अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१४५
नक्सापास दस्तुर	२०००
सिफारिश दस्तुर	२०००
व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२००
नाता प्रमाणित दस्तुर	२००
अन्य दस्तुर	८००
व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१५००
रेडियो/ एफ.एम.सञ्चालन दस्तुर	५
अन्य क्षेत्रको आय	२०००
न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१०
प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	५०
व्यवसाय कर	२६००
बैंक मौज्दात	५३०००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	१२००११.५४

घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर [राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार]	२१०००
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिबृद्धि कर [राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार]	७६१११.५४
बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर [राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार]	२२९००
अन्य आय	**०**
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	**४५८९२३**
संघीय सरकार	**३८०८००**
शसर्त अनुदान चालु	२६४४००
समपुरक अनुदान चालु	८५००
समानिकरण अनुदान	१०७९००
प्रदेश सरकार	**७८१२३**
विषेश अनुदान चालु	५०००
शसर्त अनुदान चालु	३३००३
समपुरक अनुदान चालु	३००००
समानिकरण अनुदान	१०१२०
बैदेशिक	०
जनसहभागिता	०

अनुसूची - ३

व्यय अनुमान

रु. हजारमा

सि.नं.	संकेत / शीर्षक	आ.व. २०७७/७८को अनुमान	स्रोत			
			आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण		
				नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह
चालु खर्च		३९५६९०.६७३	११५७८७.६७३	२६४४००	१५५०३	०
१	२१११०/नगदमा दिइने पारिश्रमिक र सुविधा	२०८१६५.६०३	२७७७४.६०३	१८०३९१	०	०
२	२११२०/जिन्सीवा जिन्सी वापत कर्मचारी दिइने पारिश्रमिक सुविधा	६३८९	१३६०	२९	५०००	०
३	२११३०/कर्मचारी भत्ता	४५६४	४५६४	०	०	०
४	२११४०/पदाधिकारी भत्ता तथा अन्य सुविधा	१२६०४.८	१२६०४.८	०	०	०
५	२१२१०/कर्मचारीको सामाजिक सुरक्षा खर्च	१३४४	१३४४	०	०	०
६	२२११०/सेवामहसुल	२९१०	२७००	५	२०५	०
७	२२२१०/सवारी साधनको संचालन तथा सम्भार खर्च	६४५०	६४५०	०	०	०
८	२२२२०/मेशिनरी तथा औजार संचालन तथा सम्भार खर्च	१४२	१००	४२	०	०
९	२२२९०/अन्य सम्पत्तिहरूको संचालन तथा सम्भार खर्च	८००	८००	०	०	०
१०	२२३१०/कार्यालय सामान तथा सेवाहरू	१५९९५	६९५५	९०४०	०	०
११	२२४१०/परामर्श तथा अन्य सेवा शुल्क	२८७९७.२७	२३६०५.२७	५१९२	०	०

१२	२२५१०/तालिम तथा गोष्ठी	२६४०	१३००	१३४०	०	०
१३	२२५२०/उत्पादन सामग्री, सेवा तथा अन्य कार्यक्रम खर्च	४१४०५	४९००	३६५०५	०	०
१४	२२६१०/अनुगमन, मूल्यांकन र भ्रमण खर्च	३१९०	३०००	१९०	०	०
१५	२२७१०/विविध खर्च	२६३०	२६३०	०	०	०
१६	२२७२०/सभा सञ्चालन खर्च	७००	७००	०	०	०
१७	२५३१०/अन्य सामाजिक संस्थालाई सहायता	२८९४८	३००	२८०११	६३७	०
१८	२६३१०/स्थानीय तहलाइ चालु अनुदान	११८११	०	२५००	९३११	०
१९	२६३२०/स्थानीय तह पुँजीगत अनुदान	३५०	०	०	३५०	०
२०	२७२१०/सामाजिक सहायता	१९५५	८००	११५५	०	०
२१	२८१४०/भाडा	९००	९००	०	०	०
२२	२८२१०/फिर्ता खर्च	१३०००	१३०००	०	०	०

अनुसूची - ४

वित्तीय व्यवस्था अनुमान

रु. हजारमा

शीर्षक	आ.व. २०७२/७३ को यथार्थ	आ.व. २०७३/७४ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७४/७५ को अनुमान
वित्तीय व्यवस्थाः			
खुद ऋण लगानी			
ऋण लगानी (-)			
ऋण लगानीको सावाँ फिर्ता प्राप्ती (+)			
खुद शेयर लगानी			
शेयर लगानी (-)			
शेयर बिक्रीबाट लगानी फिर्ता प्राप्ती (+)			
खुद ऋण प्राप्ती			०
ऋणको साँवा भुक्तानी (-)			०
ऋण प्राप्ती (+)			०

अनुसूची ५
क्षेत्रगत व्यय अनुमान

रु. हजारमा

सि.नं.	संकेत	शीर्षक	आ.व. २०७७/७८को अनुमान	स्रोत			
				आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण		
					नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह
१	१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	११९८७५.६७३	११८९३७.६७३	३५०	५८८	०
२	१०१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	११९८७५.६७३	११८९३७.६७३	३५०	५८८	०
३	२	आर्थिक विकास	३८१२५	९३७५	२२०००	६७५०	०
४	२०१	कृषि	१५३२५	५१७५	८४००	१७५०	०
५	२०२	उद्योग	२९००	०	२९००	०	०
६	२०४	सहकारी	३००	३००	०	०	०
७	२०५	वित्तीय क्षेत्र	८५००	०	८५००	०	०
८	२०६	जलश्रोत तथा सिंचाई	७७००	६००	२१००	५०००	०
९	२०८	पशुपन्छी विकास	३३००	३३००	०	०	०

१०	२०९	भूमि व्यवस्था	१००	०	१००	०	०
११	३	पूर्वाधार विकास	१९२२९३.५९६	७०३७६.७८७	७८७८४.८०८	४३१३२.००१	०
१२	३०१	यातयात पूर्वाधार	१२७७८३.९६९	१८१४२.६६	६७५०९.३०८	४२१३२.००१	०
१३	३०२	भवन, आवास तथा सहरी विकास	५६७६९.६२७	४९१८४.१२७	६५८५.५	१०००	०
१४	३०३	उर्जा	८००	५००	३००	०	०
१५	३०४	संचार तथा सूचना प्रबिधि	१५०	१५०	०	०	०
१६	३०५	बिज्ञान तथा प्रबिधि	१८९०	१५००	३९०	०	०
१७	३०६	पुननिर्माण	४००	०	४००	०	०
१८	३०७	सम्पदा पूर्वाधार	४५००	९००	३६००	०	०
१९	४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	३०७५३.२४	६२५३.२४	२४१५०.००१	३४९.९९९	०
२०	४०५	कानुन तथा न्याय	५००	०	५००	०	०
२१	४०६	शान्ति तथा सुव्यवस्था	३३००	०	३३००	०	०
२२	४१२	योजना तर्जुमा र कार्यन्वयन	५५५३.२४	५५३.२४	५०००	०	०
२३	४१५	वातावरण तथा जलवायु	५१००	३००	४४५०.००१	३४९.९९९	०
२४	४१६	मानब संशाधन विकास	९००	४००	५००	०	०

२५	४१७	विपद व्यवस्थापन	५४००	५०००	४००	०	०
२६	७	सामाजिक विकास	३१३६८७.०३१	३०८६८.८४	२५५५१५.१९१	२७३०३	०
२७	७०२	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	७१९६	५००	६३००	३९६	०
२८	७०३	युवा तथा खेलकुद	४६२०	२४००	२२२०	०	०
२९	७०४	खानेपानी तथा सरसफाई	१४९७०.८२७	३८००	३६७०.८२७	७५००	०
३०	७०५	भाषा तथा संस्कृति	१२१९०	५८००	४४९०	१९००	०
३१	७०६	शिक्षा	१८४९५२	७३०५.५	१७५४४४.५	२२०२	०
३२	७०७	स्वास्थ्य	८१५६९	१०२३४	६०२८०	११०५५	०
३३	७०८	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	८१८९.२०४	८२९.३४	३१०९.८६४	४२५०	०
कुल जम्मा			६९४७३४.५४	२३५८११.५४	३८०८००	७८१२३	०

अनुसूची ६
क्रियाकलापगत व्यय अनुमान

रु. हजारमा

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन रु.	स्रोत			
				आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण		
					नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह
नमोबुद्ध नगरपालिका - ८०३२६४०२१०१							
१	पारिश्रमिक कर्मचारी	२११११	२७,७७४	२७,७७४			
२	पोशाक	२११२१	१,३६०	१,३६०			
३	महंगी भत्ता	२११३२	३,२६४	३,२६४			
४	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	२११३५	५००	५००			
५	अन्य भत्ता	२११३९	८००	८००			
६	नगर कार्यपालिकाको बैठक भत्ता	२११४१	६००	६००			

७	न्यायिक समिति बैठक भत्ता	२११४१	१७२	१७२			
८	वडा समिति बैठक भत्ता	२११४१	१,५८४	१,५८४			
९	पदाधिकारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको सेवा तथा सुबिधा	२११४२	१०,२४८	१०,२४८			
१०	कर्मचारीको योगदानमा आधारित निवृतभरण तथा उपदान कोष खर्च	२१२१२	१,००८	१,००८			
११	कर्मचारीको योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च	२१२१३	३३६	३३६			
१२	पानी तथा बिजुली	२२१११	१,२५०	१,२५०			
१३	संचार महसुल	२२११२	१,४५०	१,४५०			
१४	इन्धन (पदाधिकारी)	२२२११	७५०	७५०			
१५	इन्धन (एम्बुलेन्स)	२२२१२	६००	६००			
१६	इन्धन (कार्यालयको सवारी साधन तथा मो.सा. न.पा. तर्फको)	२२२१२	१,२००	१,२००			
१७	इन्धन (टिपर, रोलर, दमकल, व्याकहु लोडर लगायत हेभी सवारी साधन)	२२२१२	५००	५००			

१८	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	३,०००	३,०००			
१९	सवारी साधन बिमा तथा नवीकरण खर्च	२२२१४	४००	४००			
२०	जेनेरेटर लगायत मेशिनरी तथा औजार भाडा, मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२२२२१	१००	१००			
२१	मेशिनरी औजार, कार्यालय भवन, रङ्गरोगन अन्य मर्मत	२२२९१	८००	८००			
२२	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२२३११	२,०००	२,०००			
२३	इन्धन - अन्य प्रयोजन	२२३१४	१५०	१५०			
२४	पत्रपत्रिका, छपाई, विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	२,६००	२,६००			
२५	अन्य खरिद, फुटकर खरिद, व्यानर, भिजिटिङ कार्ड	२२३१९	२००	२००			
२६	वडा कार्यालय संचालन तथा मसलन्द खर्च	२२३१९	१,९८०	१,९८०			
२७	हुलाक महशुल	२२३१९	२५	२५			
२८	अन्य आवश्यक सेवा तथा परामर्श, प्रोफायल अद्यावधिक	२२४११	५००	५००			

२९	कानुन कार्यविधि नियमावली निर्माण/परामर्श	२२४११	२००	२००			
३०	कानुनी सल्लाहकारको सेवा, पारिश्रमिक तथा परामर्श	२२४११	१,०००	१,०००			
३१	नगर उपप्रमुखको सचिवालय सञ्चालन सम्बन्धी खर्च	२२४११	१८०	१८०			
३२	नगर प्रमुखको सचिवालय सञ्चालन सम्बन्धी खर्च	२२४११	२४०	२४०			
३३	बालमैत्री अभियान परामर्शदाता/विज्ञको सेवा तथा पारिश्रमिक	२२४११	१८०	१८०			
३४	सुचना तथा संचार परामर्श खर्च	२२४११	३९०	३९०			
३५	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन तथा नवीकरण खर्च	२२४१२	६५०	६५०			
३६	अन्य सेवा शुल्क (सेवा करार तथा ज्यालादारी कर्मचारीहरू)	२२४१९	२०,२६५	२०,२६५			
३७	कर संकलन तथा जनचेतना सम्बन्धी कार्यक्रम	२२५१२	३००	३००			
३८	कर्मचारीहरूलाइ लेखा जिन्सी, कम्प्युटर, कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम तथा अन्य विभिन्न तालिम तथा गोष्ठी	२२५१२	१,०००	१,०००			

३९	खेलकुद प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	१,५००	१,५००			
४०	पत्रपत्रिका, रेडियो, टेलिभिजन, सुचना तथा सञ्चार कार्यक्रम उत्पादन तथा प्रशारण	२२५२२	१,२००	१,२००			
४१	विभिन्न जात्रा तथा संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	८००	८००			
४२	विभिन्न दिवस, समारोह, महोत्सव, शिविर सञ्चालन खर्च	२२५२२	५००	५००			
४३	विभिन्न संघ सँस्थालाइ सहयोग कार्यक्रम	२२५२२	५००	५००			
४४	सार्वजनिक सुनुवाइ, जनतासँग जनप्रतिनिधि तथा समिक्षा बैठक	२२५२२	४००	४००			
४५	अध्ययन अवलोकन तथा अनुभव आदान-प्रदान भ्रमण खर्च	२२६११	४००	४००			
४६	योजना अनुगमन	२२६११	६००	६००			
४७	दैनिक भ्रमण भत्ता	२२६१२	१,५००	१,५००			
४८	सरूवा भ्रमण भत्ता	२२६१२	५००	५००			
४९	अतिथि सत्कार तथा विविध खर्च	२२७११	५००	५००			

५०	कुनैपनि शीर्षकमा नसमेटिएका अन्य फुटकर खर्चहरू	२२७११	४००	४००			
५१	गत आ.व.को भूक्तानी बाँकी	२२७११	५००	५००			
५२	नगरपालिकाका सहिद नवराज पाठकको सन्ततिलाइ पठन पाठन खर्च (वार्षिक एकमुष्ठ)	२२७११	३०	३०			
५३	विभिन्न बैठक खाजा तथा खाना खर्च	२२७११	१,२००	१,२००			
५४	नगर सभा सञ्चालन खर्च	२२७२१	७००	७००			
५५	विभिन्न संघ सँस्थालाइ सहयोग/ सामाग्री खरिद गरी हस्तान्तरण	२५३१५	३००	३००			
५६	नगपालिका भित्रका गम्भिर विरामी नागरिक(कार्यपालिकाबाट निर्णय भएका) लाइ आर्थिक सहयोग	२७२१३	८००	८००			
५७	वडा कार्यालय/अस्पताल तथा अन्य कार्यालयको घरभाडा	२८१४२	५००	५००			
५८	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	२८१४३	४००	४००			
५९	राजस्व विभाज्य कोष	२८२११	१३,०००	१३,०००			

६०	मेथिनकोट अस्पतालको स्टाफ आवासीय घरमा ट्रष्ट निर्माण	३११११	१,०००		१,०००		
६१	वडा कार्यालय भवन निर्माण (३ वटा क्रमागत) (वडा नम्बर ०३, ०६, ११)	३११११	१२,३००	१२,३००			
६२	वडा नम्बर ०४ स्थित गैरापिप्ले समाजको सामुदायिक भवन निर्माण	३११११	१००		१००		
६३	वडा नम्बर ११ स्थित एकल महिला भवन घेराबार तथा पूर्वाधार निर्माण	३११११	३००		३००		
६४	नगरपालिकाको भवन निर्माण क्रमागत	३१११२	२८,१००	२८,१००			
६५	वडा नम्बर ०२,०३,०६,११ मा निर्माणाधीन आधारभूत स्वास्थ्य चौकी निर्माण क्रमागत	३१११२	६,६००	६,६००			
६६	वडा नम्बर ०४ स्थित सिद्धि विनायक बस्ति सामुदायिक भवन निर्माण	३१११२	२५०		२५०		
६७	वडा नम्बर ०५ को वडा कार्यालय भवनमा ट्रस निर्माण	३१११२	१,०००		१,०००		
६८	जेष्ठ नागरिक प्रतिष्ठानको भवन निर्माणको पुरानो भुक्तानी	३१११३	५००		५००		

६९	रोशी वांगमय प्रतिष्ठानको पूर्वाधार निर्माण	३१११३	५००		५००		
७०	वडा नम्बर ०१ मा अवस्थित श्यामपाटि प्रहरी चौकी मर्मत तथा सम्भार खर्च	३१११३	३००		३००		
७१	वडा नम्बर १० को पुराना गाउँ स्वास्थ्य चौकी निर्माण क्रमागत	३१११३	१,०००		१,०००		
७२	प्रहरी कार्यालय भवन निर्माणका लागि जग्गा खरिद	३१११४	३,०००	३,०००			
७३	टाईप- B एम्बुलेन्स खरिद	३११२१	१,५००	१,५००			
७४	सम्पूर्ण प्रहरी चौकीलाई अनुदानमा मोटरसाइकल खरिद	३११२१	५००	५००			
७५	न.पा.मेशिनरी औजार, उपकरण खरिद	३११२२	१,५००	१,५००			
७६	नगरपालिका भवन फर्निचर/फिक्चर्स	३११२३	२,०००	२,०००			
७७	वडा कार्यालय व्यवस्थापन (फर्निचर, मेशिनरी औजार, भवन मर्मत तथा अन्य)	३११२३	१,६५०	१,६५०			
७८	पशु विकास शाखा सम्वन्धित कार्यक्रम	३११३१	२,२००	२,२००			
७९	पशु विमा कार्यक्रम सबै वडामा	३११३१	१,१००	१,१००			

८०	मोतिविन्दु र कमजोर श्रवण शक्ति भएका व्यक्तिलाई उपचार तथा सामाग्री वितरण	३११३२	५००	५००			
८१	५ बर्षे, १० वर्षे र १५ वर्षे रणनीति नगर विकास योजना निर्माण	३११३५	५००		५००		
८२	अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रम	३११३५	३००		३००		
८३	आदिवासी, जनजाती, अल्पसंख्यक जाति विशेष कार्यक्रम	३११३५	५५०	२३०	३२०		
८४	आवधिक योजना निर्माण	३११३५	१,५००		१,५००		
८५	एकल महिला लक्षित क्षमता विकास कार्यक्रम	३११३५	३००		३००		
८६	डिजिटल नापी, लगत कट्टा, सार्वजनिक जग्गा संरक्षण तथा भू-उपयोग नीति निर्माण	३११३५	१,०००		१,०००		
८७	नगर भित्रका सम्पूर्ण कलेजहरुलाई अनुदान	३११३५	१,५००	१,५००			
८८	नगरपालिका स्तरीय विभिन्न डी.पि.आर निर्माण	३११३५	२,५५३	५५३	२,०००		
८९	न्यायिक समिति तथा मेलमिलापकर्ता व्यवस्थापन खर्च	३११३५	५००		५००		
९०	प्रति विधार्थी लागत अनुदान	३११३५	१,३००	१,३००			

९१	बाल विकास केन्द्रका सहयोगी कार्यकर्तालाई थप पारिश्रमिक	३११३५	९५५	९५५			
९२	बालबालिकासँग सम्बन्धित कार्यक्रम	३११३५	५५०			५५०	
९३	बालमैत्री/वातावारणमैत्री/पूर्ण सरसफाई टोल, वडा घोषणा कार्यक्रम	३११३५	३००		३००		
९४	महिला स्वयंसेविका प्रोत्साहन कार्यक्रम	३११३५	९८४	९८४			
९५	युवा उद्यमशीलता विकास सम्बन्धी विविध कार्यक्रम	३११३५	१,१००	१,१००			
९६	वातावरण दिवस विशेष कार्यक्रम	३११३५	२००		२००		
९७	स्वास्थ्य विमा प्रवर्धन कार्यक्रम	३११३५	२००	२००			
९८	कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) रोकथाम तथा नियन्त्रण विशेष कार्यक्रम	३११४१	५००			५००	
९९	भकुण्डेचोक लभनेपाल दारिमटार हुँदै लामा जक्सन सडक कालोपत्रे	३११५१	१०,०००			१०,०००	
१००	वडा नं. २ स्थित जनकल्याण माध्यमिक विद्यालय हुँदै सुविधा बस्ती खावा सडक निर्माण	३११५१	५००		५००		

१०१	वडा नं. ४ स्थित सेती पिपलबोटबाट चिमौरियाडाँडा सडक निर्माण	३११५१	२००		२००		
१०२	वडा नम्बर ०२ स्थित विरुवा पँधेरो, बीस किलो देखि नगरपालिका र माथिल्लो बस्तिमा जाने ठाडो बाटो निर्माण	३११५१	५००		५००		
१०३	वडा नम्बर ०७ मा वि.पि. राजमार्गको पुलबाट जग्बैजेश्वोर पहुँच मार्ग स्तरोन्नति	३११५१	५००		५००		
१०४	श्यामपाटी काउसे दारेगौँडा आरुवारीचौर पुजारि टापु नौविसे सडक	३११५१	१०,०००			१०,०००	
१०५	सडक बोर्ड म्याचिङ	३११५१	१,२००	१,२००			
१०६	सडक सौर्य बत्ती म्याचिङ / मर्मत	३११५३	५००	५००			
१०७	दाप्चाखोला जलाशय व्यवस्थापन कार्यक्रम	३११५४	५,०००			५,०००	
१०८	टटलेटार खानेपानी डिपबोरिङ्ग तथा पँहुच मार्ग निर्माण	३११५६	५,०००			५,०००	
१०९	वडा नम्बर ०१ स्थित फलाटे खानेपानी योजना	३११५६	३००		३००		
११०	वडा नम्बर ०६ स्थित चरंगे बैरेनी खानेपानी मूल संरक्षण	३११५६	१००		१००		

१११	वडा नम्बर २ स्थित दाहालडाँडा पात्लेखेत खानेपानी निर्माण	३११५६	१५०		१५०		
११२	जेष्ठ नागरिक मिलन चौतारी निर्माण कार्यक्रम	३११५७	१,१००		१,१००		
११३	वडा नम्बर ०३ स्थित माख्लो भैरव कुण्ड पोखरी निर्माण तथा संरक्षण	३११५७	१००			१००	
११४	ल्याण्डफिल्ड साईटको पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	३११५८	१,५००		१,५००		
११५	एक वडा एक पोखरी कार्यक्रम	३११५९	१,१००		१,१००		
११६	एकल महिला सुरक्षा कोष	३११५९	२००	२००			
११७	कर्मचारी कल्याण कोष	३११५९	५००	५००			
११८	कृषि विकास शाखा सम्वन्धित कार्यक्रम	३११५९	४,४००	४,४००			
११९	घरेलु हिंसा पिडित महिलाहरुको लागि पुनःस्थापना केन्द्र संचालन खर्च	३११५९	३००		३००		
१२०	जि स स अनुदान म्याचिङ	३११५९	७,९४०	७,९४०			
१२१	डिजिटल नमोबुद्ध	३११५९	१,५००	१,५००			
१२२	दलित आय आर्जन कार्यक्रम	३११५९	१,१००			१,१००	
१२३	दाप्चा पुनःउत्थान कार्यक्रम	३११५९	१,०००		१,०००		

१२४	नमोबुद्ध क्षेत्र विविध पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	३११५९	१,५००		१,५००		
१२५	प्रकोप व्यवस्थापन विशेष कोष	३११५९	५,०००	५,०००			
१२६	भकुण्डे कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र पूर्वाधार निर्माण	३११५९	५००		५००		
१२७	मर्मत सम्भार कोष	३११५९	१,८११	१,८११			
१२८	महिला विकास शाखासँग सम्बन्धित कार्यक्रम	३११५९	२,०००			२,०००	
१२९	लैगिक हिंसा निवारण कोष	३११५९	२००	२००			
१३०	वडा नं. १ स्थित कोसेली घर निर्माणको लागि घरेडी खार्ने	३११५९	३००	३००			
१३१	वडा नम्बर ०१ को सिमानामा निर्माणाधीन पर्यटनद्वार निर्माण क्रमागत	३११५९	३००		३००		
१३२	वडा नम्बर ०२ स्थित हरिहर मन्दिर निर्माण बाँसखर्क	३११५९	३००		३००		
१३३	वडा नम्बर ०३ स्थित ओमशान्ति भवन पूर्वाधार निर्माण	३११५९	१००		१००		
१३४	वडा नम्बर ०५ स्थित सेतीदेवि मन्दिर क्षेत्रमा पूर्वाधार निर्माण	३११५९	२००		२००		

१३५	वातावरण व्यवस्थापन विशेष कोष	३११५९	३००	३००			
१३६	वातावरणमैत्री विशेष कार्यक्रम	३११५९	५००		२५०	२४९	
१३७	विविध सम्मान कार्यक्रम	३११५९	५००		५००		
१३८	शिक्षा शाखासँग सम्बन्धित कार्यक्रम	३११५९	२,२००	२,२००			
१३९	समपुरक कोष	३११५९	४२,७५०		४२,७५०		
१४०	स्वास्थ्य शाखासँग सम्बन्धित कार्यक्रम	३११५९	२,२००		२,२००		
१४१	सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्र प्रवर्धन कार्यक्रम	३११५९	३००	३००			
१४२	नगरपालिका भवन पार्टेशन तथा व्यवस्थापन	३११६१	१,०००	१,०००			
१४३	कर्मचारी सामाजिक सुरक्षा कोष	३११७१	५००		५००		
नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं.१ - ८०३२६४०२२०१							
१४४	कानाकोट मोटर बाटो ग्राभेल	३११५१	१००		१००		
१४५	चापाबोट मोटर बाटो निर्माण	३११५१	१००		१००		
१४६	देउबुजे मोटरबाटो निर्माण	३११५१	४००		४००		
१४७	नचली डाँडा मोटरबाटो निर्माण	३११५१	१००		१००		
१४८	मानेगाउँ जाने बाटो ढलान	३११५१	१००		१००		
१४९	लकाईने सुनुवार टोल मोटर बाटो निर्माण	३११५१	१००		१००		

१५०	डिलमुनि खानेपानी आयोजना	३११५६	१००		१००		
१५१	पर्यौंबोट खानेपानी योजना	३११५६	२००		२००		
१५२	फलाटे धारा खानेपानी आयोजना	३११५६	७६२		७६२		
१५३	आचार्यगाउँ पार्क तथा मोटरबाटो निर्माण	३११५९	७००		७००		
१५४	कार्तिके शिव मन्दिर निर्माण	३११५९	४००		४००		
१५५	खड्का,भण्डारी,खकुरेल,नाराल,कडेल र गोदार कुल देवता मन्दिर निर्माण	३११५९	६००		६००		
१५६	भैपरी खर्च	३११५९	१५०		१५०		
१५७	मथुरेश्वरी पार्क निर्माण	३११५९	१००		१००		
१५८	मथुरापाटि माध्यामिक विद्यालय घेराबार	३११५९	१५०		१५०		
१५९	मानेगाउँ खेल मैदान निर्माण	३११५९	४००		४००		
१६०	विभिन्न सार्वजनिक निर्माणको मर्मत तथा सम्भार/विपद् व्यवस्थापन	३११५९	२००		२००		
१६१	श्यामपाटी शिवालय मन्दिर निर्माण	३११५९	४००		४००		
१६२	स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन खर्च (श्यामपाटी/मथुरापाटि)	३११५९	१००		१००		

१६३	सिमलचौर गुम्बा घेराबार	३११५९	४००		४००		
नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं.२ - ८०३२६४०२२०२							
१६४	सिकाई उपलब्धिमा आधारित विद्यालय शिक्षण अनुदान	३११३५	५५०		५५०		
१६५	दलसिङ्गे बटुली सडक निर्माण	३११५१	५००		५००		
१६६	दाप्चेखोला ढल/कजवे निर्माण	३११५१	३००		३००		
१६७	पिपलचौर सालथुम्की तिमिल्सिनाटार सडक निर्माण	३११५१	५००		५००		
१६८	बाँसखर्क सल्लेनी जबदी सडक निर्माण	३११५१	९००		९००		
१६९	रातोमाटे जनकल्याण सडक निर्माण	३११५१	३००		३००		
१७०	लकाईने अर्गानिक फर्म सडक निर्माण	३११५१	३००		३००		
१७१	वि.पि. हाईवे जनकल्याण कोटदेवी सडक	३११५१	५००		५००		
१७२	वि.पि. हाईवे ठकुरीगाउँ सडक निर्माण	३११५१	२००		२००		
१७३	वि.पि. हाईवे पुच्छारगाउँ सडक निर्माण	३११५१	५००		५००		
१७४	टोल वस्ती स्तरको खानेपानी व्यवस्थापन	३११५६	२५०		२५०		
१७५	इन्द्रेश्वर महादेव मन्दिर संरक्षण कार्यक्रम	३११५९	२००		२००		

१७६	एक गाउँ नमुना बनाऔं कार्यक्रम	३११५९	३००		३००		
१७७	कृषिसँग सम्बन्धित कार्यक्रम (वडा समितिको निर्णयबाट गरिने कार्यक्रम)	३११५९	५००		५००		
१७८	खेलकुद तथा खेल मैदान व्यवस्थापन	३११५९	१५०		१५०		
१७९	गोल्मादेवी मन्दिर निर्माण	३११५९	३००		३००		
१८०	जात्रा तथा संस्कृति संरक्षण कार्यक्रम	३११५९	१००		१००		
१८१	ठुली पोखरी खेल मैदान निर्माण	३११५९	२००		२००		
१८२	लाँकुरीबोट दाहालडाँडा सिंढी निर्माण	३११५९	२००		२००		
१८३	विपद् व्यवस्थापन कार्यक्रम	३११५९	२००		२००		
१८४	विविध खर्च	३११५९	१५०		१५०		
१८५	सार्वजनिक निर्माण तथा मर्मत	३११५९	५२०		५२०		
१८६	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र भवन व्यवस्थापन	३११६१	१५०		१५०		
नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं.३ - ८०३२६४०२२०३							
१८७	सुचनापाटी निर्माण	३१११३	१०५		१०५		
१८८	इलेक्ट्रोनिक्स मेशिनरी औजार खरिद	३११२२	३९०		३९०		
१८९	वडा कार्यालय फर्निचर व्यवस्थापन	३११२३	१५०		१५०		

१९०	चेतना विकास तथा नृत्य संगीत प्रवर्द्धन कार्यक्रम (युवा, महिला, बालबालिका तथा लक्षित वर्गसँग सम्बन्धित कार्यक्रम)	३११३२	३००		३००		
१९१	खेलकुद मैदान निर्माण तथा खेलकुद सामाग्री खरिद	३११३५	३७०		३७०		
१९२	योग विद्यालय तथा विकल्प प्राकृतिक अस्पताल व्यवस्थापन र सञ्चालन खर्च	३११३५	४९०		४९०		
१९३	वडा कार्यालय सहयोगी पारिश्रमिक (१३५०० x ७)	३११३५	९४		९४		
१९४	वडा कार्यालयमा इन्टरनेट तथा सिसिटिभि जडान	३११३५	१००		१००		
१९५	अस्पतालचोक, तामाङटोल, मगरटोल देउराली झाक्री खोला मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३५०		३५०		
१९६	काभ्रेपानी बाघाखोर र ओझाथोक मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३००		३००		
१९७	चरुवा मैदान भन्ज्याङ, नँयाबारी मोटर बाटो स्तरोन्नति	३११५१	५००		५००		

१९८	ठुलो पँधेरो राधाकृष्णचोक, वरपिपल बोहोरेडी मोटरबाटो निर्माण	३११५१	४००		४००		
१९९	श्रीकृष्ण आधारभूत विद्यालय देखि महांकाल प्राथमिक विद्यालयसम्मको सडक ग्राभेल	३११५१	३००		३००		
२००	गत वर्ष २०७६/०७७ मा वडा कार्यालय घडेरी खारेको बाँकि भुक्तानी	३११५९	३०		३०		
२०१	बुद्ध स्तुपा देउराली निर्माण	३११५९	४९०		४९०		
२०२	विभिन्न सार्वजनिक निर्माणको मर्मत तथा सम्भार, विपद् व्यवस्थापन	३११५९	४००		४००		
२०३	विविध/भैपरी खर्च	३११५९	४०१		४०१		
२०४	शहरी स्वास्थ्य केन्द्रमा फर्निचर लगायत आवश्यक व्यवस्थापन	३११५९	४९०		४९०		
नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं.४ - ८०३२६४०२२०४							
२०५	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	३११३५	८९		८९		
२०६	खानीडाँडा बतासे हुदै कामि टोल मोटरबाटो निर्माण क्रमागत	३११५१	२५०		२५०		

२०७	चिलिम थुम्का चिसापानी सार्कीटोल जोरसल्ला मोटरबाटो निर्माण क्रमागत	३११५१	२००		२००		
२०८	जनक माध्यामिक विद्यालय देखि चुवाने मोटरबाटो निर्माण क्रमागत	३११५१	७००		७००		
२०९	जनक माध्यामिक विद्यालय लामीडाँडा टिमुरे सानोसोती मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३००		३००		
२१०	पौडेलचौर कनिके दह मोटरबाटो निर्माण	३११५१	१५०		१५०		
२११	पौडेलचौर नेवारबस्ति मोटरबाटो मर्मत	३११५१	१५०		१५०		
२१२	बेशीथुम्का नयाँ बाटो निर्माण	३११५१	१५०		१५०		
२१३	श्रीराम बस्ति देवीडाँडा हुँदै फुस्रेडाँडा मोटरबाटो निर्माण क्रमागत	३११५१	१५०		१५०		
२१४	श्रीराम बस्ति भदौरे हुदै कामिटोल जोड्ने मोटरबाटो निर्माण क्रमागत	३११५१	१५०		१५०		
२१५	हरेराम मन्दिर कामिटोल हुदै जोरसल्ला मोटरबाटो निर्माण क्रमागत	३११५१	४००		४००		
२१६	हुलाकी पिपलबोट घोरासाईनिटोल माथ्लोबस्ति मोटरबाटो निर्माण	३११५१	१५०		१५०		

२१७	चुवाने खानेपानी भवन निर्माण	३११५६	२००		२००		
२१८	मेथिनकोट खानेपानी योजना (ख) खानेपानी महशुल अनुदान	३११५६	१५०		१५०		
२१९	अमर प्राथमिक विद्यालयको लागि अनुदान	३११५९	५०		५०		
२२०	कृषि तर्फका विभिन्न कार्यक्रम	३११५९	३००		३००		
२२१	जगबैजेश्वर त्रिवेणीधाम संरचना निर्माण	३११५९	५००		५००		
२२२	जनक बहुमुखी क्याम्पसको लागि अनुदान	३११५९	२००		२००		
२२३	जनक माध्यामिक विद्यालयको लागि अनुदान	३११५९	१५०		१५०		
२२४	भैपरी/विविध	३११५९	१००		१००		
२२५	लालदेवी खानेपानी योजनामा खानेपानी महसुल अनुदान	३११५९	३००		३००		
२२६	विभिन्न सार्वजनिक निर्माणको मर्मत तथा सम्भार/विपद् व्यवस्थापन	३११५९	६००		६००		
२२७	श्रीराम बस्ति सामुदायिक भवन निर्माण क्रमागत	३११५९	२००		२००		
२२८	संसारीदेवी आधारभूत विद्यालयको लागि अनुदान	३११५९	१००		१००		
नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं.५ - ८०३२६४०२२०५							

२२९	खोप केन्द्र भवन निर्माण क्रमागत (बोहोरे)	३१११२	२००		२००		
२३०	कानपुर स्वास्थ्य चौकी भवन मर्मत	३१११३	१००		१००		
२३१	वडा कार्यालयलाई फर्निचर व्यवस्थापन	३११२३	५०		५०		
२३२	कमेरे मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३००		३००		
२३३	कानपुर थुम्का मोटरबाटो निर्माण	३११५१	४५०		४५०		
२३४	कानपुर बजार देखि पल्लाबारी मुखियाटोल मोटरबाटो निर्माण	३११५१	६५०		६५०		
२३५	कानपुर लास्कोट मोटरबाटो निर्माण	३११५१	४००		४००		
२३६	कानपुर सातमुल मोटरबाटो निर्माण	३११५१	४५०		४५०		
२३७	कालिका मन्दिर तल्लोगाउँ मोटरबाटो निर्माण	३११५१	२००		२००		
२३८	कोटतिमाल कृषि सडक निर्माण	३११५१	६००		६००		
२३९	खरदारपाटि सेतीदेवी साहुटोल भद्रेभन्ज्याङ मोटरबाटो निर्माण	३११५१	१५०		१५०		
२४०	जनशक्ति प्रा.वि. सुमरा मोटरबाटो निर्माण	३११५१	२००		२००		
२४१	डाँडाटोल हुँदै हारबोट मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३००		३००		

२४२	तल्लो नेवारीटोल चुवाने जोड्ने मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३००		३००		
२४३	पौवा गोगानपानि भद्रेभन्ज्याङ मोटरबाटो निर्माण	३११५१	२००		२००		
२४४	बँदेलडाँडा धाप कामिडाँडा मोटरबाटो निर्माण	३११५१	६००		६००		
२४५	बोडिङ डाँडा हुँदै ठोती मोटरबाटो निर्माण	३११५१	४००		४००		
२४६	माख्लो टोल हुँदै माझ चौतारो मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३००		३००		
२४७	स्योङतानटोल मोटरबाटो निर्माण डाँडागाउँ	३११५१	२००		२००		
२४८	सालघारी दारेगौंडा मोटरबाटो निर्माण	३११५१	४००		४००		
२४९	गिनेरी सिँचाई पोखरी (घेराबार)	३११५५	२००		२००		
२५०	कोटतिमाल खानेपानी योजना	३११५६	४००		४००		
२५१	खानेपानी ट्यांकी निर्माण दारेगौंडा	३११५६	४००		४००		
२५२	कृषिसँग सम्बन्धित विविध कार्यक्रम	३११५९	७००		७००		
२५३	कानपुर स्वास्थ्य चौकीलाई औषधि व्यवस्थापन	३११५९	१००		१००		
२५४	खानेपानी साविक वडा नम्बर १, २, ३, ४ र ५ को विधुत महसुल	३११५९	५००		५००		

२५५	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	३११५९	१५०		१५०		
२५६	बालबालिका सम्बन्धित कार्यक्रम	३११५९	२००		२००		
२५७	विभिन्न संस्कृतिक समुहहरुलाई सामान खरिद तथा वितरण	३११५९	१००		१००		
२५८	विभिन्न सार्वजनिक निर्माणको मर्मत तथा सम्भार/विपद् व्यवस्थापन	३११५९	१,०२८		१,०२८		
नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं.६ - ८०३२६४०२२०६							
२५९	वडा कार्यालयको लागि फर्निचर व्यवस्थापन	३११२३	२००		२००		
२६०	आधारभूत स्वास्थ्य चौकी फेदी मोटरबाटो निर्माण	३११५१	१५०		१५०		
२६१	कालीमाटी टेकनटार जोड्ने मोटरबाटो निर्माण	३११५१	२००		२००		
२६२	खहरेखोला भांगेडाँडा सडक स्तरोन्नति	३११५१	५०		५०		
२६३	टेकनटार जम्दारटोल मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३००		३००		
२६४	भुतेखोला वि.पि. राजमार्ग मोटरबाटोको नँया ट्र्याक निर्माण	३११५१	१००		१००		

२६५	महेन्द्रचौर देखि काक्रे भिमशेनस्थान सम्म मोटरबाटोको नँया ट्र्याक निर्माण	३११५१	१००		१००		
२६६	माझगाउँ चौतारा भांगेडाँडा मोटरबाटो स्तरोन्नति	३११५१	२००		२००		
२६७	सिमखोल्सो अर्खौलो नँया मोटरबाटो निर्माण	३११५१	१५०		१५०		
२६८	अर्खौले माथ्लो सिंचाई कुलो मर्मत चरंगेफेदी	३११५५	१००		१००		
२६९	खस्रे कुलो मर्मत (चरंगेफेदी)	३११५५	१००		१००		
२७०	तार्केटार देखि ज्यामिरेसम्मको सिंचाई कुलो निर्माण	३११५५	८००		८००		
२७१	भण्डारे देवीस्थान सिंचाई कुलो मर्मत	३११५५	१००		१००		
२७२	भण्डारे लिफ्ट सिंचाई निर्माण	३११५५	२००		२००		
२७३	सिस्ने सिंचाई कुलो मर्मत	३११५५	१००		१००		
२७४	कालीगङ्गा प्रा वि पर्खाल सिढी निर्माण	३११५९	१००		१००		
२७५	कालीगङ्गा प्राथमिक विद्यालयलाई शिक्षकको तलब भत्ता अनुदान	३११५९	५०		५०		
२७६	घाटेपाटि निर्माण (खाक्सी)	३११५९	१००		१००		
२७७	घाटेपाटि निर्माण (धुवाकोट)	३११५९	१००		१००		

२७८	जगवैजेश्वर त्रिवेणीधाम संरचना निर्माण	३११५९	१००		१००		
२७९	देविस्थान शौचालय व्यवस्थापन	३११५९	३००		३००		
२८०	विभिन्न सार्वजनिक निर्माणको मर्मत तथा सम्भार/विपद् व्यवस्थापन	३११५९	१५०		१५०		
२८१	विविध (वडा स्तरीय विविध कार्यक्रम खर्च)	३११५९	२०९		२०९		
२८२	स्वास्थ्य चौकी कार्यालय व्यवस्थापन खर्च	३११५९	५०		५०		
नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं.७ - ८०३२६४०२२०७							
२८३	फुर्के सल्ला चौतारो सामुदायिक भवन मर्मत	३१११२	२५०		२५०		
२८४	सोती खोला कजवे निर्माण	३११५१	२५०	२५०			
२८५	ठुलो धारा कुवा संरक्षण	३११५६	५८		५८		
२८६	दाप्चे खोला देउराली डिप बोरिङ खानेपानी योजना	३११५६	१,४००	१,४००			
२८७	कुवापानि च्यानडाँडा ट्रष्ट निर्माण	३११५९	२५०	२५०			
२८८	खनालथोक स्वास्थ्य चौकीमा भैपरी आउने विविध खर्च अनुदान	३११५९	५०	५०			
२८९	जग्बैजेश्वर त्रिवेणीधाम संरचना निर्माण	३११५९	५००	५००			

२९०	जनहित माध्यमिक विद्यालयको गेट निर्माणको लागि अनुदान	३११५९	३५०	३५०			
२९१	जेष्ठ नागरिक प्रतिष्ठानको भवन निर्माणको पुरानो भुक्तानी	३११५९	५००	२४९	२५०		
२९२	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	३११५९	५०	५०			
२९३	धर्मशाला चौतारो पर्खाल निर्माण क्रमागत	३११५९	५००	५००			
२९४	भैपरी/विविध खर्च	३११५९	१००	१००			
२९५	रजवम पोखरी स्तुपा संरक्षण तथा पर्खाल निर्माण क्रमागत	३११५९	१,०००	१,०००			
२९६	ल्होछार कार्यक्रम	३११५९	१००	१००			
२९७	विभिन्न सार्वजनिक निर्माणको मर्मत तथा सम्भार/विपद् व्यवस्थापन	३११५९	९५०	९५०			
२९८	सरस्वती प्राथामिक विद्यालयको कम्पाउण्ड घेराबार निर्माण अनुदान	३११५९	१००	१००			
२९९	हर्कपुर च्यानडाँडा काक्रे ट्रष्ट तथा सिढी निर्माण	३११५९	२००		२००		
३००	हर्कपुर सिढी निर्माण (स्वरोजगार कार्यक्रम)	३११५९	२५०	२५०			

नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं.८ - ८०३२६४०२२०८							
३०१	गैरापाटि सन्तानेश्वर मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३००	३००			
३०२	ठुल्धारा गैरापाटि मोटरबाटो निर्माण	३११५१	२००	२००			
३०३	तल्लो हटिया वरबोट पिपलटार मोटरबाटो निर्माण	३११५१	४००	४००			
३०४	दिहीटार मोटरबाटो निर्माण	३११५१	२००	२००			
३०५	भकुण्डे आरुबारीचौर तल्लो हटिया मोटर बाटो निर्माण	३११५१	४००	४००			
३०६	वरबोट समुन्द्रे भालहे मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३००	३००			
३०७	देउबुजे खानेपानी योजना	३११५६	२००	२००			
३०८	खेलकुद मैदान निर्माण (साविक वडा नम्बर ०८)	३११५९	२००	२००			
३०९	गणेश प्राथामिक विद्यालयलाई अनुदान	३११५९	१००	१००			
३१०	जगवैजेश्वर त्रिवेणीधाम संरचना निर्माण	३११५९	१५०	१५०			
३११	डराउने पोखरी स्वास्थ्य चौकीलाई अनुदान	३११५९	१५०	१५०			
३१२	डाँडाटोल देविस्थान मन्दिर मर्मत (पिपलटार)	३११५९	२००	२००			

३१३	देउबुजे नाटेपाटि काभ्रे डाँडा मोटरबाटो निर्माण	३११५९	२००	२००			
३१४	दाप्चा माध्यमिक विद्यालयलाई अनुदान	३११५९	१००	१००			
३१५	दारिमबोट मामडाँडा ट्रस्ट निर्माण	३११५९	४००	४००			
३१६	भुपाले वन देवीस्थान मन्दिर निर्माण	३११५९	२५०	२५०			
३१७	रोशी क्लव (पिपलतार) मर्मत	३११५९	३००	३००			
३१८	वरबोट बुद्ध स्तुपा निर्माण	३११५९	६००	६००			
३१९	विन्दबासिनी मोटरबाटो निर्माण तथा मन्दिर मर्मत सुधार (साबिक डराउने पोखरी-०९)	३११५९	४००	४००			
३२०	विभिन्न सार्वजनिक निर्माणको मर्मत तथा सम्भार/विपद् व्यवस्थापन	३११५९	७२७	७२७			
३२१	सेतीदेवी आधारभूत विद्यालयलाई अनुदान	३११५९	१००	१००			
नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं.९ - ८०३२६४०२२०९							
३२२	दाप्चा स्वास्थ्य चौकी छोरी प्रोत्साहन खर्च	३११३५	१५०	१५०			
३२३	डाँडागाउँ खानेपानी योजना क्रमागत	३११५६	४००	४००			
३२४	नेपाने बुद्ध मन्दिर पिकनिक स्थल खानेपानी तथा विधुत व्यवस्थापन	३११५६	४००	४००			

३२५	गहते बुद्ध मन्दिर क्रमागत	३११५९	१,५००	१,५००			
३२६	चिँहानडाँडा ट्रस निर्माण	३११५९	२२३	२२३			
३२७	डिही लिफ्ट सिँचाई	३११५९	४००	४००			
३२८	दाप्चा बजार सिसिटिभि व्यवस्थापन	३११५९	१५०	१५०			
३२९	दाप्चा श्रीकृष्ण जात्रा भोजघर ट्रस निर्माण	३११५९	३००	३००			
३३०	बागमारा चितापाटी ट्रष्ट २ वटा निर्माण	३११५९	४००	४००			
३३१	भैपरी विविध खर्च	३११५९	४००	४००			
३३२	योञ्जनटोल सिंढी निर्माण क्रमागत	३११५९	२००	२००			
३३३	वडास्तरीय विविध कृषि सम्बन्धी कार्यक्रम	३११५९	४७५	४७५			
३३४	विभिन्न सार्वजनिक निर्माणको मर्मत तथा सम्भार/ विपद् व्यवस्थापन	३११५९	७५०	७५०			
३३५	साविक ७ नम्बर ओपी पोखरी ट्रष्ट निर्माण	३११५९	२००	२००			
नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं.१० - ८०३२६४०२२१०							
३३६	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	३११३५	२००	२००			
३३७	बाल उज्ज्वल माध्यामिक विद्यालयको शिक्षकहरुलाई तलवभत्ता अनुदान	३११३५	३००	३००			

३३८	खर्कचौर स्यालसिङ्गे मोटरबाटो मर्मत	३११५१	२००	२००			
३३९	गङ्गाघाट बसेरी मोटरबाटो निर्माण	३११५१	५००	५००			
३४०	पुरानोगाउँ स्वास्थ्यचौकी मोटरबाटो मर्मत र गङ्गाघाट मोटरबाटो निर्माण	३११५१	५००	५००			
३४१	सिम्ले भन्ज्याङ चिहान डाँडा मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३००	३००			
३४२	सिम्ले लहरे मोटरबाटो स्तरोन्नति	३११५१	६००	७४		५२५	
३४३	कोईराले बाँधकुलो मर्मत	३११५५	२००	२००			
३४४	दाप्चा खोला सुँगुरे सिँचाई मर्मत	३११५५	२५०	२५०			
३४५	सुँगुरे फाँट सिँचाई मर्मत	३११५५	१५०	१५०			
३४६	खर्कधारा मर्मत सम्भार	३११५६	२००	२००			
३४७	लहरे रुम्टी खानेपानी मर्मत	३११५६	१५०	१५०			
३४८	सल्लेरीटार खानेपानी तथा काशिखण्ड घाटेपाटि निर्माण (अधुरो क्रमागत)	३११५६	१५०	१५०			
३४९	सिम्पानीछाँप खानेपानी योजना निर्माण	३११५६	२००	२००			
३५०	सिम्ले तल्लोबस्ति खानेपानी योजना	३११५६	१५०	१५०			
३५१	कमलेश्वर घाटेपाटि निर्माण	३११५९	१५०	१५०			

३५२	कृषि उपकरण तथा विउ विजन खरिद कार्यक्रम	३११५९	३००	३००			
३५३	ठुलढुङ्गा ठाडोबाटो सिंढी निर्माण	३११५९	२००	२००			
३५४	पन्चकन्या प्राथामिक विद्यालयको पर्खाल निर्माण	३११५९	३००	३००			
३५५	भैपरी विविध खर्च	३११५९	१३८			१३८	
३५६	वडा स्तरीय खेल मैदान निर्माण	३११५९	२००	२००			
३५७	विभिन्न सार्वजनिक निर्माणको मर्मत तथा सम्भार, विपद् व्यवस्थापन	३११५९	७००			७००	
३५८	श्री राम घाट निर्माण	३११५९	२००	२००			
३५९	स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	३११५९	१००	१००			
नमोबुद्ध नगरपालिका वडा नं.११ - ८०३२६४०२२११							
३६०	जनकल्याण सामुदायिक भवन निर्माण	३१११२	३००	३००			
३६१	वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य चौकी फर्निचर खरिद	३११२३	४५०			४५०	
३६२	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	३११३५	१००	१००			
३६३	कुरूगाउँ भालुखर्क रोशीटार मोटरबाटो मर्मत ग्राभेल	३११५१	५००			५००	

३६४	कुरूगाउँ स्वारा विमिरे मोटरबाटो ग्राभेल	३११५१	५००			५००	
३६५	कागदोङ्ग र ढिप्सेडाँडा मोटरबाटो निर्माण	३११५१	२००			२००	
३६६	चेगेनडाँडा तल्लो स्वारा मोटरबाटो स्तरोन्नति	३११५१	१५०			१५०	
३६७	चिण्डेगाउँ पानि ट्यांकी पिपलबोट लड्केश्वरी मोटरबाटो मर्मत तथा ग्राभेल	३११५१	२००			२००	
३६८	डाँडाकटेरी भट्टराईटोल खोला जोड्ने मोटरबाटो निर्माण	३११५१	१५०			१५०	
३६९	ढोडारीगाउँ डाँडाकटेरी चिम्लेडाँडा मोटरबाटो ग्राभेल	३११५१	५००			५००	
३७०	पाटिगाउँ थलमले मोटरबाटो निर्माण	३११५१	२००	२००			
३७१	भ्लोनटोल पानीको मुहान जाने मोटरबाटो निर्माण	३११५१	१००			१००	
३७२	भालुखर्क गाउँ जाने मोटरबाटो स्तरोन्नति	३११५१	१००	१००			
३७३	वडा कार्यालय भवन च्यानडाँडा भालुखर्क पधेराटोल मोटरबाटो निर्माण	३११५१	३५०	३५०			
३७४	वि.क.टोल मोटरबाटो निर्माण	३११५१	५०	५०			

३७५	एकल महिला खानेपानीको भ्याट खरिद	३११५६	५०	५०			
३७६	घट्टेपाखा खानेपानी योजना	३११५६	१००	१००			
३७७	कपुरेढुङ्गा खेल मैदान निर्माण	३११५९	४००	४००			
३७८	चिण्डेगाउँ च्यानडाँडा पाटि निर्माण	३११५९	३००			३००	
३७९	डाँडा कटेरी खेल मैदान निर्माण	३११५९	२००	२००			
३८०	त्रिपुरेश्वर घाटेपाटि चिता निर्माण नेवारटोल	३११५९	१५०	१५०			
३८१	भैपरी/विविध खर्च	३११५९	२५६			२५६	
३८२	भालुखर्क च्यानपाटि निर्माण	३११५९	३००			३००	
३८३	विभिन्न सार्वजनिक निर्माणको मर्मत तथा सम्भार/विपद् व्यवस्थापन	३११५९	३५०			३५०	
३८४	विमिरेगाउँ च्यानपाटि निर्माण	३११५९	३००			३००	
संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान) - ८०३२६४०२५११							
३८५	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	२११११	९४,६००		९४,६००		

३८६	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्त तथा पोशाक खर्च	२११११	८१९		८१९		
३८७	गरिब पहिचान तथा परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम पारिश्रमिक (गणक/सुपरीवेक्षक/गुनासो सुनुवाई अधिकारी/अतिरिक्त कार्य प्रोत्साहन भत्ता))	२११११	१००		१००		
३८८	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	२११११	९,६१७		९,६१७		
३८९	प्राविधिक सहायकको तलव	२११११	३६७		३६७		
३९०	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी,प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	२११११	३०,३००		३०,३००		

३९१	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	२११११	१,२००		१,२००		
३९२	रोजगार संयोजकको तलव	२११११	४६८		४६८		
३९३	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव, महगी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	२११११	४२,६००		४२,६००		
३९४	सामाजिक परिचालक (पशुसेवा प्रा.)	२११११	३२०		३२०		
३९५	प्राविधिक सहायकको पोसाक	२११२१	१०		१०		
३९६	रोजगार संयोजकको पोसाक	२११२१	१०		१०		
३९७	आर्थिक स्थिति कमजोर रहेका पुनःउपचारमा रहेका पी.बि.सी. बिरामीहरुलाई उपचार अवधिभर पोषण खर्च तथा सम्पर्क परीक्षण	२११२३	९		९		
३९८	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायकको लागि सञ्चार खर्च	२२११२	५		५		

३९९	मेशिनरी आजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	२२२२१	४२		४२		
४००	बाह्य खोप केन्द्र बाट गुणस्तरिय खोप सेवा प्रदान गर्न खोप केन्द्रमा ब्यवस्थापनको लागि फर्निचर ब्यवस्था, सम्बन्धित वडा खोप समन्वय समिति मार्फत तयारी एवं खरिद, ३००० खोप केन्द्रमा प्रति खोप केन्द्र रु १०००० दरले, कम्तिमा टेवल १, कुर्सी १ र सानो बेञ्च १ र हात	२२३११	३०		३०		
४०१	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	२२३११	६०		६०		
४०२	बाख्राको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम संचालन	२२३१२	१,५००		१,५००		
४०३	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	२२३१३	२,३७५		२,३७५		
४०४	दर्ता सिविर सञ्चालानार्थ सेवा प्रदायक छनौटको लागि विज्ञापन/सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	२५		२५		

४०५	विरामीको लागि ओ.पि.डि.टिकट (कार्वन कपी सहितको) छपाई	२२३१५	७५		७५		
४०६	सञ्चार सामाग्री प्रसारण तथा छपाई (सञ्चार र पँहुच अभियान सञ्चालान)	२२३१५	१११		१११		
४०७	कृषक दर्ता व्यवस्थापन कार्यक्रम	२२३१९	३००		३००		
४०८	रोजगार सेवा केन्द्रको सँचालन खर्च	२२३१९	६४		६४		
४०९	स्थानीय निकाय अन्तर्गतको प्राथमिक अस्पतालहरुको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम संचालन तथा सुद्रिधिकरण अनुदान	२२३१९	२,५००		२,५००		
४१०	स्वास्थ्य संस्था नभएका वडाहरूमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरुको संचालन खर्च	२२३१९	२,०००		२,०००		
४११	विपन्न श्रमिकको ज्याला (दैनिक रु. 517 * संख्या 100 * दिन 100)	२२४११	५,१९२		५,१९२		
४१२	बिद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा, आमा समूह तथा स्थानीय तहमा स्वास्थ्यका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन प्रवर्ध्दन अभियान	२२५१२	१००		१००		
४१३	युवा उद्यम कार्यक्रम	२२५१२	५००		५००		

४१४	युवा क्लब गठन तथा नमुना युवा संसद अभ्यास कार्यक्रम	२२५१२	१००		१००		
४१५	युवा प्रतिभा पहिचान र प्रोत्साहन कार्यक्रम	२२५१२	५०		५०		
४१६	युवा परामर्श कार्यक्रम	२२५१२	१५०		१५०		
४१७	स्थानीय तह भित्रका स्वास्थ्यकर्मीहरु,म.स्वा.स्वय.से. का लागि आधारभूत तथा आकस्मिक सेवा अन्तर्गत आँखा, नाक, कान, घाटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्वन्धि प्राथमिक उपचार बारे अभिमुखिकरण / तालिम	२२५१२	१००		१००		
४१८	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	२२५१२	१४०		१४०		
४१९	सामाजिक जागरण, रुपान्तरण र समृद्धिका लागि युवा परिचालन कार्यक्रम	२२५१२	२००		२००		

४२०	प्रतिष्पर्धामा छनौट भएका व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाहरु मार्फत लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	२२५२१	२,२८०		२,२८०		
४२१	बायोग्यास जडान	२२५२१	२००		२००		
४२२	लागत साझेदारीमा मध्य पहाडी लोकमार्ग दुध उत्पादन कार्यक्रम	२२५२१	२,१३३		२,१३३		
४२३	सुधारिएको चुलो (बायोमास) प्रबिधि जडान	२२५२१	२००		२००		
४२४	कृषि तथा पशुपन्छी सम्वन्धि तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम	२२५२२	१००		१००		
४२५	घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता सिविर सञ्चालन	२२५२२	८७६		८७६		
४२६	डेंगु लगायतका किटजन्य रोगहरूको नियन्त्रणका लागि लामखुट्टेको वासस्थान खोजी गरी लार्भा नष्ट गर्ने अभियान संचालन गर्ने तथा सरोकारवालाहरूसंग अभिमुखिकरण गर्ने	२२५२२	१८०		१८०		
४२७	निशुल्क नवजात शिशु सोधभर्ना कार्यक्रम	२२५२२	३००		३००		
४२८	नीतिगत,प्रशासनिक तथा व्यबस्थापन खर्च	२२५२२	१००		१००		

४२९	पूर्ण घटना दर्ता सुनिश्चित गर्न दर्ता सिविर पश्चात पुरक दर्ता सिविर (Post Registration Camp) सञ्चालन	२२५२२	४८४		४८४		
४३०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	२२५२२	२,४७१		२,४७१		
४३१	पशुपंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लु, AMR, सिष्टिसर्कोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	२२५२२	२०		२०		
४३२	पालिका स्तरमा स्वा आर्थिक स्थ्य संस्थाहरुको मासिक सूचना संकलन, भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै चौमासिक एवं बार्षिक समिक्षा	२२५२२	२००		२००		

४३३	पालिकास्तरमा खोप र सरसफाई प्रवद्र्धन कार्यक्रमको समिक्षा, सूक्ष्मयोजना अध्यावधिक र पालिका खोप समन्वय समितिको अभिमुखिकरण समेत पालिका स्तरमा २ दिन, वडा खोप समन्वय समितिको स्वास्थ्य संस्था, वडा सतरमा अभिमुखिकरण १ दिन तथा पूर्ण खोप सुनिश्चतताको लागी घरधुरी सर	२२५२२	२३२		२३२		
४३४	पोषण कार्यक्रम	२२५२२	५३८		५३८		
४३५	बिद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा तथा विद्यालय नर्स परिचालन	२२५२२	१८		१८		
४३६	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	२२५२२	७१०		७१०		
४३७	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढीकरण	२२५२२	१८९		१८९		

४३८	(१) आयोजना सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन (२) दर्ता सिविर सञ्चालन सम्बन्धी अभिमुखिकरण/कार्यशाला/तालिम कार्यक्रम सञ्चालन (३) गुनासो सुनुवाइ सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन । सहभागीहरुः हरेक वडाका प्रतिनिधी, स्थानीय CSO, स्थानीय निकायका अन्य क	२२५२९	२९५		२९५		
४३९	१) समाजमा रहेका कुरीति, कुप्रथा, लैङ्गिक हिंसा, मानव वेचविखन तथा ओसारपसार विरुद्ध सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा अभियान संचालन 2) महिला विकास कार्यक्रमद्धारा प्रर्वदित महिला सहकारी संस्थाहरुको सुदृढीकरण एवं स्थानीय तहको महिला उद्यमी संजाल स्थापनाको लागि सहजीक	२२५२९	१००		१००		
४४०	Artificial Insemination सम्बन्धी कार्यक्रम	२२५२९	१४७		१४७		

४४१	अन्य विविध खर्च-Mobilization of CSOs, Civic Groups, NGOs for increased social accountability	२२५२९	२४		२४		
४४२	अन्य विविध खर्च-Periodic meeting costs of LGPCC	२२५२९	२२		२२		
४४३	आयुर्वेद औषधालयको चालु तथा कार्यक्रम बजेट	२२५२९	३,०००		३,०००		
४४४	उपचार केन्द्रहरुमा आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी, कार्यक्रमका लागि आवश्यक स्टेशनरी, ट्याली सीट लगायतका फर्म फरमेट फोटोकपी, कार्यक्रमको नियमित अनुगमन तथा मुल्यांकन,स्थलगत अनुशिक्षण, क्षयरोगका बिरामीको चौमासिक कोहर्ट विश्लेषण र ई-टि.बि रज	२२५२९	१६३		१६३		
४४५	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२२५२९	६,६२६		६,६२६		

४४६	नेपाल जलवायु नमुना कार्यक्रम	२२५२९	१०,०००		१०,०००		
४४७	प्रतिष्पर्धामा छनौट भएका व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाहरु मार्फत उद्यमीको स्तरोन्नति (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	२२५२९	४८०		४८०		
४४८	प्रयोगशालामा क्षयरोग संक्रमण नियन्त्रण (भेन्टिलेसन,एक्जहस्ट फयान, फर्निचर,अटोक्लेभ, मर्मत-सम्भार तथा परिवर्तन) सम्बन्धी क्रियाकलाप	२२५२९	१०		१०		
४४९	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको कार्य क्षेत्र (महिला, बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक तथा यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक) का तथ्यांक संकलन तथा अद्यावधिक गरि महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयमा पठाउनका लागि	२२५२९	१००		१००		

४५०	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	२२५२९	१,०९०		१,०९०		
४५१	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	२२५२९	१००		१००		
४५२	राष्ट्रिय र स्थानीय महत्वका खाद्य तथा पोषण सुरक्षाममा टेवा पुर्याउने वाली वस्तको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम संचालन	२२५२९	२,४००		२,४००		
४५३	व्यक्तिगत घटना दर्ताका दर्ता किताब डिजीटाईजेशनका लागि परामर्श सेवा	२२५२९	३४७		३४७		

४५४	विभिन्न सरुवारोग, नसर्ने रोग, जुनोटिक, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा दिवसहरु (Hypertension, Diabetes, COPD, Cancer Days, आत्महत्या रोकथाम दिवस, मानसिक स्वास्थ्य दिवस, अल्जाईमर दिवस, रेबिज दिवस, विश्व औलो दिवस) मनाउने	२२५२९	१२०		१२०		
४५५	स्वास्थ्य चौकीको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यन्वयन, सुद्रिढीकरण तथा समिक्षा (स्वास्थ्य चौकीको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रमको समिक्षा)	२२५२९	२५०		२५०		
४५६	स्थानीय तहका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुको लागि अनुगमन तथा मुल्याकन खर्च	२२६११	८८		८८		
४५७	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक देनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायत खर्च	२२६१२	१०२		१०२		
४५८	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२५३११	५,५५८		५,५५८		

४५९	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२५३११	१,१२३		१,१२३		
४६०	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	२५३११	१,६५५		१,६५५		
४६१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२५३११	८२०		८२०		
४६२	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	२५३१५	१६,३९३		१६,३९३		
४६३	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२५३१५	२,४६२		२,४६२		
४६४	स्थानीय तहको लैगिक हिंसा निवारण कोषमा रकम	२६३१२	१००		१००		
४६५	सपाङग्रे खोला पुल, जागेशश्वरी कुँडार गिद्देश्वर, नमोबुद्ध न.पा.-२	२६३१२	२,०००		२,०००		

४६६	समुदायमा आधारित नवजात शिशु तथा बाल रोगको एकीकृत व्यवस्थापन (IMNCI) कार्यक्रम समिक्षा तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा onsite coaching	२६३१२	१००		१००		
४६७	सौर्य उर्जा प्रबिधि जडान	२६३१२	३००		३००		
४६८	आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको लागि औषधि र स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री (PPE बाहेक) खरिद तथा औषधि लगायतका सामग्रीको ढुवानी तथा रिप्याकिंग र वितरण समेत	२७२१३	९००		९००		
४६९	आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको सुनिश्चततका लागि औषधीको आपूर्ति र उपयोग, सम्वन्धि कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मूल्याङकन (अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२७२१३	७५		७५		

४७०	औलो तथा कालाजार माहामारी हुने क्षेत्रको छनौट गरी बिषादि छर्कने (रेस्पोन्सीभ स्प्रेइङ समेत), किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन तथा किटजन्य रोग नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया गर्ने	२७२१३	३०		३०		
४७१	क्षयरोगका जोखिमयुक्त जनसंख्यामा (दूर्गम वस्ती, पिछडिएको वर्ग बसोवास स्थल, कार्यक्रम स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेका बस्ती तथा स्वास्थ्य सेवामा पहूच कम भएका, कारागार, गुम्बा, स्कुल, बृधाश्रम,औद्योगिक क्षेत्र)सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम	२७२१३	१००		१००		
४७२	कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	२७२१३	५०		५०		
संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान) - ८०३२६४०२५१३							
४७३	वडा नं.३,६,११ वडा कार्यालय भवन निर्माण	३१११२	८,५००		८,५००		

प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम - ८०३२६४०२५०२							
४७४	दाप्चा हेल्थपोष्ट स्तरोन्नती तथा स्वास्थ्य उपकरण खरिद	२११२३	५,०००			५,०००	
४७५	महिला स्वास्थ्य स्वंय सेविकाहरुको लागि सञ्चार खर्च	२२११२	२०५			२०५	
४७६	प्रारम्भिक बाल विकास कक्षाका शिक्षकहरुलाई प्रोत्साहन खर्च	२५३११	६३७			६३७	
४७७	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना कार्यक्रम	२६३१२	३००			३००	
४७८	एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम सञ्चालन निरन्तरता तथा विस्तार	२६३१२	१,५६५			१,५६५	
४७९	बाबुआमा विहिन बालवालिका संरक्षण कार्यक्रम	२६३१२	९६			९६	
४८०	बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा प्रोत्साहन कार्यक्रम	२६३१२	३००			३००	
४८१	मध्य पहाडी लोक मार्ग दुग्ध उत्पादन कार्यक्रम(स्थानीय तह)	२६३१२	१,२५०			१,२५०	

४८२	वाल बिवाह अन्त्यका लागि समुदाय परिचालन कार्यक्रम	२६३१२	३००			३००	
४८३	स्थानीय तहमा मिनि/डिजिटल मोबाइल माटो ल्याब स्थापना तथा परिक्षण कार्य सञ्चालनको लागि सशर्त अनुदान	२६३१२	५००			५००	
४८४	स्थानीय तहमा रहेका सरकारी अस्पताललाई सञ्चालन सहयोग अनुदान/ मेथिनकोट अस्पताल	२६३१२	५,०००			५,०००	
४८५	न्युनतम सेवा मापदण्ड (Minimum Service Standard - MSS) सुधारका लागि स्वास्थ्य संस्था (प्रा.स्वा.के/ हे.पोलाई सशर्त अनुदान)	२६३२२	३५०			३५०	
४८६	२५ किलो देवीथान काँक्रि सडक नमोबुद्ध ६ र ७	३११५१	३,०००			३,०००	
४८७	कानपुर डाँडागाउँ बी.पी. राजमार्ग जोड्ने सडक - नमोबुद्ध ५ काभ्रे	३११५१	३,०००			३,०००	
४८८	दाप्चा - नेपाने भञ्याङ्ग - गहते - फलामेसाँघु सडक नमोबुद्ध ९	३११५१	४,०००			४,०००	
४८९	दाप्चा बसेरी सडक	३११५१	३,०००			३,०००	

४९०	बी.पी. राजमार्ग देखी देउराली हुँदै कानपुर कमेरे सडक नमोबुद्ध ३ देखि ५ जोड्ने काभ्रे	३११५१	५,०००			५,०००	
४९१	लिफ्ट सिंचाइ आयोजना	३११५६	२,५००			२,५००	
४९२	श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर भवन निर्माण नमोबुद्ध ३ भेडाबारी काभ्रे	३११५९	१,०००			१,०००	
४९३	सामुदायिक भवन निर्माण नमोबुद्ध ४ काभ्रे	३११५९	१,०००			१,०००	
		कुल जम्मा	६,९४,७३४	२,३५,८११	३,८०,८००	७८,१२३	

सशर्त,समपूरक र विशेष अनुदान तर्फका योजनाहरु (बजेटको श्रोत सहित)

सशर्त अनुदान - संघीय सरकार

सि.नं.	अनुदान प्राप्त क्रियाकलाप	सब प्रोजेक्ट	उप क्षेत्र	प्राथमिक स्रोत	बजेटको स्रोत	विनियोजन रु.
१	नीतिगत,प्रशासनिक तथा व्यवस्थापन खर्च	०	जलस्रोत तथा सिंचाई	नेपाल सरकार	आन्तरिक ऋण- नगद ऋण	१००,०००.००
२	औलो तथा कालाजार महामारी हुने क्षेत्रको छनौट गरी बिषादी छर्कने (रेस्पोन्सीभ स्प्रेइङ समेत), किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन तथा किटजन्य रोग नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया गर्ने	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३०,०००.००
३	दर्ता सिविर सञ्चालानार्थ सेवा प्रदायक छनौटको लागि विज्ञापन र सूचना प्रकाशन खर्च	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२५,०००.००
४	विपन्न श्रमिकको ज्याला (दैनिक रु. ५१७ X संख्या १०० X दिन १००)	०	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	५,१७०,०००.००
५	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,०९०,०००.००
६	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७१०,०००.००
७	विरामीको लागि ओ.पि.डि.टिकट (कार्वन कपी सहितको) छपाई	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७५,०००.००

८	लागत साझेदारीमा मध्य पहाडी लोकमार्ग दुध उत्पादन कार्यक्रम	०	कृषि	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,१३३,०००.००
९	स्थानीय निकाय अन्तर्गतको प्राथमिक अस्पतालहरुको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम संचालन तथा सुदृढीकरण अनुदान	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५००,०००.००
१०	विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा तथा विद्यालय नर्स परिचालन	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१८,०००.००
११	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक र कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३०,३००,०००.००
१२	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्त तथा पोशाक खर्च	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	८१९,०००.००
१३	रोजगार सेवा केन्द्रको सँचालन खर्च	०	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	६४,०००.००
१४	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक देनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायत खर्च	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१०२,०००.००
१५	रोजगार संयोजकको पोसाक	०	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१०,०००.००
१६	निशुल्क नवजात शिशु सोधभर्ना कार्यक्रम	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३००,०००.००
१७	बाखाको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम संचालन	०	कृषि	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५००,०००.००
१८	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	२९१,०००.००

१९	रोजगार संयोजकको तलव	०	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४६८,०००.००
२०	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,६१०,०००.००
२१	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१,१३८,०००.००
२२	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको कार्य क्षेत्र (महिला, बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक तथा यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक) का तथ्यांक संकलन तथा अद्यावधिक गरि महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयमा पठाउनका लागि	०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१००,०००.००
२३	पशुपंक्षी आदिबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लु, AMR, सिष्टिसर्कोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धी रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२०,०००.००
२४	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव, महगी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४२,६००,०००.००
२५	प्रतिस्पर्धामा छनौट भएका व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाहरु मार्फत उद्यमीको स्तरोन्नति (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र	०	उद्योग	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४८०,०००.००

	एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)					
२६	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	११,७०८,०००.००
२७	सञ्चार सामाग्री प्रसारण तथा छपाई (सञ्चार र पँहुच अभियान सञ्चालान)	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१११,०००.००
२८	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१८८,०००.००
२९	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	७८४,०००.००
३०	सामाजिक जागरण, रुपान्तरण र समृद्धिका लागि युवा परिचालन कार्यक्रम	०	युवा तथा खेलकुद	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२००,०००.००
३१	स्वास्थ्य संस्था नभएका वडाहरूमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरुको संचालन खर्च	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,०००,०००.००
३२	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	२८१,०००.००
३३	प्राविधिक सहायकको तलव	०	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	३६७,०००.००
३४	स्थानीय तह भित्रका स्वास्थ्यकर्मीहरु,म.स्वा.स्वय.से. का लागि आधारभूत तथा आकस्मिक सेवा अन्तर्गत आँखा, नाक, कान, घाटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्वन्धि प्राथमिक उपचार बारे अभिमुखिकरण र तालिम	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१००,०००.००

३५	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायको लागि सञ्चार खर्च	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	५,०००.००
३६	पालिकास्तरमा खोप र सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रमको समिक्षा, सूक्ष्मयोजना अध्यावधिक र पालिका खोप समन्वय समितिको अभिमुखिकरण समेत पालिका स्तरमा २ दिन, वडा खोप समन्वय समितिको स्वास्थ्य संस्था, वडा सतरमा अभिमुखिकरण १ दिन तथा पूर्ण खोप सुनिश्चतताको लागी घरधुरी सर	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२३२,०००.००
३७	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,२००,०००.००
३८	कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५०,०००.००
३९	स्वास्थ्य चौकीको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यन्वयन, सुदृढीकरण तथा समिक्षा (स्वास्थ्य चौकीको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रमको समिक्षा)	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२५०,०००.००
४०	व्यक्तिगत घटना दर्ताका दर्ता किताब डिजीटाईजेशनका लागि परामर्श सेवा	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	३४७,०००.००
४१	मेशिनरी आजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	४२,०००.००
४२	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम्	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना	६५८,०००.००

	कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान				अनुदान (बैदेशिक)	
४३	युवा परामर्श कार्यक्रम	०	युवा तथा खेलकुद	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१५०,०००.००
४४	विपन्न श्रमिकको ज्याला (दैनिक रु. ५१७ X संख्या १०० X दिन १००)	०	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२२,०००.००
४५	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	०	उद्योग	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१४०,०००.००
४६	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	३९८,०००.००
४७	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,१८२,०००.००
४८	Artificial Insemination सम्बन्धी कार्यक्रम	०	कृषि	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१४७,०००.००
४९	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	११७,०००.००
५०	राष्ट्रिय र स्थानीय महत्वका खाद्य तथा पोषण सुरक्षाममा टेवा पुर्याउने वाली वस्तको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम संचालन	०	कृषि	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,४००,०००.००
५१	स्थानीय तहको लैगिक हिंसा निवारण कोषमा रकम	०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१००,०००.००
५२	आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको लागि औषधि र स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री (PPE बाहेक) खरिद तथा औषधि लगायतका सामग्रीको ढुवानी	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	९००,०००.००

	तथा रिप्याकिंङ र वितरण समेत					
५३	सामाजिक परिचालक (पशु सेवा प्रा.)	०	कृषि	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३२०,०००.००
५४	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	९३०,०००.००
५५	विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा, आमा समूह तथा स्थानीय तहमा स्वास्थ्यका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन प्रवर्धदन अभियान	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१००,०००.००
५६	समुदायमा आधारित नवजात शिशु तथा बाल रोगको एकीकृत व्यवस्थापन (IMNCI) कार्यक्रम समिक्षा तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा onsite coaching	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१००,०००.००
५७	नेपाल जलवायु नमुना कार्यक्रम	०	बन	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१०,०००,०००.००
५८	विभिन्न सरुवारोग, नसर्ने रोग, जुनोटिक, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा दिवसहरु (Hypertension, Diabetes, COPD, Cancer Days, आत्महत्या रोकथाम दिवस, मानसिक स्वास्थ्य दिवस, अल्जाईमर दिवस, रेबिज दिवस, विश्व औलो दिवस) मनाउने	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१२०,०००.००
५९	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,७५९,०००.००
६०	१) समाजमा रहेका कुरीति, कुप्रथा, लैङ्गिक हिंसा, मानव वेचविखन तथा ओसारपसार विरुद्ध सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा अभियान संचालन २)	०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१००,०००.००

	महिला विकास कार्यक्रमद्धारा प्रर्वदित महिला सहकारी संस्थाहरुको सुदृढीकरण एवं स्थानीय तहको महिला उद्यमी संजाल स्थापनाको लागि सहजीक					
६१	सुधारिएको चुलो (बायोमास) प्रबिधि जडान	०	जलस्रोत तथा सिंचाई	नेपाल सरकार	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२००,०००.००
६२	अन्य विविध खर्च(Periodic meeting costs या LGPCC	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२२,०००.००
६३	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	२९२,०००.००
६४	प्रतिष्पर्धामा छनौट भएका व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाहरु मार्फत लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	०	उद्योग	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,२८०,०००.००
६५	अन्य विविध खर्च (Mobilization या CSOs, Civic Groups, NGOs for increased social accountability	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२४,०००.००
६६	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२,७४५,०००.००
६७	कृषक दर्ता व्यवस्थापन कार्यक्रम	०	कृषि	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३००,०००.००
६८	प्राविधिक सहायकको पोसाक	०	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१०,०००.००
६९	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१३३,०००.००

७०	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	८०२,०००.००
७१	पोषण कार्यक्रम	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५३८,०००.००
७२	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,९७०,०००.००
७३	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	८७,०००.००
७४	युवा उद्यम कार्यक्रम	०	युवा तथा खेलकुद	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५००,०००.००
७५	सपाङ्ग्रे खोला पुल, जागेशश्वरी कुँडार गिद्देश्वर, नमोबुद्ध न.पा.-२	०	प्रशासकीय सुशासन	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,०००,०००.००
७६	पूर्ण घटना दर्ता सुनिश्चित गर्न दर्ता सिविर पश्चात पुरक दर्ता सिविर (Post Registration Camp) सञ्चालन	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	४८४,०००.००
७७	आयुर्वेद औषधालयको चालु तथा कार्यक्रम बजेट	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,०००,०००.००
७८	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	०	युवा तथा खेलकुद	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१००,०००.००
७९	स्थानीय तहका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुको लागि अनुगमन तथा मुल्याकन खर्च	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	८८,०००.००
८०	घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर सञ्चालन	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	८७६,०००.००
८१	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२७७,०००.००

८२	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,१०९,०००.००
८३	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,६९६,०००.००
८४	आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको सुनिश्चततका लागि औषधीको आपूर्ति र उपयोग, सम्वन्धि कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मूल्याङकन (अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७५,०००.००
८५	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक र कर्मचारीहरु समेत)	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	९४,६००,०००.००
८६	युवा प्रतिभा पहिचान र प्रोत्साहन कार्यक्रम	०	युवा तथा खेलकुद	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५०,०००.००
८७	गरिब पहिचान तथा परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम पारिश्रमिक (गणक/सुपरीवेक्षक/गुनासो सुनुवाई अधिकारी/अतिरिक्त कार्य प्रोत्साहन भत्ता)	०	भूमि व्यवस्था	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१००,०००.००
८८	(१) आयोजना सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन (२) दर्ता शिविर सञ्चालन सम्बन्धी अभिमुखिकरण रकार्यशाला/तालिम/कार्यक्रम सञ्चालन (३) गुनासो सुनुवाइ सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन। सहभागीहरु: हरेक वडाका प्रतिनिधी, स्थानीय CSO, स्थानीय निकायका अन्य क	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२९५,०००.००

८९	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६,८६९,०००.००
९०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	४१४,०००.००
९१	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१९६,०००.००
९२	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६१६,०००.००
९३	बायोग्यास जडान	०	जलस्रोत तथा सिंचाई	नेपाल सरकार	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२००,०००.००
९४	सौर्य उर्जा प्रबिधि जडान	०	जलस्रोत तथा सिंचाई	नेपाल सरकार	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३००,०००.००
९५	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	०	शान्ति तथा सुव्यवस्था	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	६०,०००.००
९६	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१,९४०,०००.००
९७	डेंगु लगायतका किटजन्य रोगहरूको नियन्त्रणका लागि लामखुट्टेको वासस्थान खोजी गरी लार्भा नष्ट गर्ने अभियान संचालन गर्ने तथा सरोकारवालाहरूसंग अभिमुखिकरण गर्ने	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१८०,०००.००
९८	उपचार केन्द्रहरुमा आकस्मिक अवस्थामा औषधी एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी, कार्यक्रमका लागि आवश्यक स्टेशनरी, ट्याली सीट लगायतका फर्म फरमेट फोटोकपी, कार्यक्रमको नियमित	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१६३,०००.००

	अनुगमन तथा मुल्यांकन,स्थलगत अनुशिक्षण, क्षयरोगका बिरामीको चौमासिक कोहर्ट विश्लेषण र ई-टि.बि रज					
९९	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	४१२,०००.००
१००	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,७६५,०००.००
१०१	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक सूचना संकलन, भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै चौमासिक एवं बार्षिक समिक्षा	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२००,०००.००
१०२	युवा क्लब गठन तथा नमुना युवा संसद अभ्यास कार्यक्रम	०	युवा तथा खेलकुद	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१००,०००.००
१०३	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	०	शिक्षा	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,७३३,०००.००
१०४	क्षयरोगका जोखिमयुक्त जनसंख्यामा (दूर्गम वस्ती, पिछडिएको वर्ग बसोवास स्थल, कार्यक्रम स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेका बस्ती तथा स्वास्थ्य सेवामा पहूच कम भएका, कारागार, गुम्बा, स्कुल, बृद्धाश्रम, औद्योगिक क्षेत्र)सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१००,०००.००
१०५	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढीकरण	०	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	नेपाल सरकार	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१८९,०००.००
१०६	प्रयोगशालामा क्षयरोग संक्रमण नियन्त्रण (भेन्टिलेसन,एक्जहस्ट फ्यान, फर्निचर,अटोक्लेभ, मर्मत(	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१०,०००.००

	सम्भार तथा परिवर्तन) सम्बन्धी क्रियाकलाप					
१०७	आर्थिक स्थिति कमजोर रहेका पुनःउपचारमा रहेका पी.बि.सी. बिरामीहरुलाई उपचार अवधिभर पोषण खर्च तथा सम्पर्क परीक्षण	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	९,०००.००
१०८	बाह्य खोप केन्द्र बाट गुणस्तरिय खोप सेवा प्रदान गर्न खोप केन्द्रमा व्यवस्थापनको लागि फर्निचर व्यवस्था, सम्बन्धित वडा खोप समन्वय समिति मार्फत तयारी एवं खरिद, ३००० खोप केन्द्रमा प्रति खोप केन्द्र रु १०००० दरले, कम्तिमा टेवल १, कुर्सी १ र सानो बेञ्च १ र हात	०	स्वास्थ्य	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३०,०००.००
१०९	कृषि तथा पशुपन्छी सम्वन्धि तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम	०	कृषि	नेपाल सरकार	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१००,०००.००
कुल जम्मा						**२६४,४००,०००.००**

संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित समपुरक अनुदान कार्यक्रम

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन रु.
१	वडा नं.३, ६, ११ वडा कार्यालय भवन निर्माण	३१११२	नेपाल सरकार - समपुरक अनुदान चालु - नगद अनुदान	१	N/A	८,५००,०००.००
कुल जम्मा						८,५००,०००.००

सशर्त अनुदान - प्रदेश सरकार

सि. नं.	अनुदान प्राप्त क्रियाकलाप	उप क्षेत्र	प्राथमिक स्रोत	बजेटको स्रोत	विनियोजन रु.
१	मध्य पहाडी लोक मार्ग दुग्ध उत्पादन कार्यक्रम(स्थानीय तह)	कृषि	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	१,२५०,०००.००
२	स्थानीय तहमा मिनिरडिजिटल मोबाइल माटो ल्याब स्थापना तथा परिक्षण कार्य सञ्चालनको लागि सशर्त अनुदान	कृषि	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	५००,०००.००
३	एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम सञ्चालन निरन्तरता तथा विस्तार	शिक्षा	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	१,५६५,०००.००
४	प्रारम्भिक बाल विकास कक्षाका शिक्षकहरुलाई प्रोत्साहन खर्च	शिक्षा	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	६३७,०००.००
५	न्युनतम सेवा मापदण्ड (Minimum Service Standard - MSS) सुधारका लागि स्वास्थ्य संस्था (प्रा.स्वा.केर हे.पो.लाई सशर्त अनुदान)	स्वास्थ्य	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	३५०,०००.००
६	महिला स्वास्थ्य स्वंय सेविकाहरुको लागि सञ्चार खर्च	स्वास्थ्य	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	२०५,०००.००
७	स्थानीय तहमा रहेका सरकारी अस्पताललाई सञ्चालन सहयोग अनुदान/ मेथिनकोट अस्पताल	स्वास्थ्य	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	५,०००,०००.००
८	लिफ्ट सिंचाइ आयोजना	खानेपानी तथा सरसफाई	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	२,५००,०००.००
९	श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर भवन निर्माण नमोबुद्ध ३ भेडाबारी काभ्रे	भाषा तथा संस्कृति	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	१,०००,०००.००
१०	बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा प्रोत्साहन कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	३००,०००.००
११	वाल बिवाह अन्त्यका लागि समुदाय परिचालन कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	३००,०००.००

१२	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि समुदायमा आधारित पुनःस्थापना कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	३००,०००.००
१३	बाबुआमा विहिन बालवालिका संरक्षण कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	९६,०००.००
१४	२५ किलो देवीथान काँक्रे सडक नमोबुद्ध ६ र ७	यातयात पूर्वाधार	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	३,०००,०००.००
१५	कानपुर डाँडागाउँ बी.पी. राजमार्ग जोड्ने सडक - नमोबुद्ध ५ काभ्रे	यातयात पूर्वाधार	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	३,०००,०००.००
१६	दाप्चा - नेपाने भञ्ज्याङ्ग - गहते - फलामेसाँघु सडक नमोबुद्ध ९	यातयात पूर्वाधार	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	४,०००,०००.००
१७	दाप्चा बसेरी सडक	यातयात पूर्वाधार	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	३,०००,०००.००
१८	वी.पी. राजमार्ग देखी देउराली हुँदै कानपुर कमेरे सडक नमोबुद्ध ३ देखि ५ जोड्ने काभ्रे	यातयात पूर्वाधार	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	५,०००,०००.००
१९	सामुदायिक भवन निर्माण नमोबुद्ध ४ काभ्रे	भवन, आवास तथा सहरी विकास	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	१,०००,०००.००
कुल जम्मा					**३३,००३,०००.००**

प्रदेश समपुरक अनुदान तर्फका योजना/कार्यक्रमहरु

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	जम्मा रकम
१	टटलेटार खानेपानी डिपबोरिङ्ग तथा पँहुच मार्ग निर्माण	३११५६	वाग्मती प्रदेश - समपुरक अनुदान चालु - नगद अनुदान	४	N/A	५,000,000.00
२	दाप्चाखोला जलाशय व्यवस्थापन कार्यक्रम	३११५४	वाग्मती प्रदेश - समपुरक अनुदान चालु - नगद अनुदान	४	N/A	५,000,000.00
३	भकुण्डेचोक लभ नेपाल दारिमटार हुँदै लामा जक्सन सडक कालोपत्रे	३११५१	वाग्मती प्रदेश - समपुरक अनुदान चालु - नगद अनुदान	४	N/A	१0,000,000.00
४	श्यामपाटी काउसे दारेगौंडा आरुवारीचौर पुजारी टापु नौविसे सडक	३११५१	वाग्मती प्रदेश - समपुरक अनुदान चालु - नगद अनुदान	४	N/A	१0,000,000.00

विशेष अनुदान - प्रदेश सरकार

सि.नं.	अनुदान प्राप्त क्रियाकलाप	उप क्षेत्र	प्राथमिक स्रोत	बजेटको स्रोत	विनियोजन रु.
१	दाप्चा हेल्थपोष्ट स्तरोन्नती तथा स्वास्थ्य उपकरण खरिद	स्वास्थ्य	वाग्मती प्रदेश	वाग्मती प्रदेश - नगद अनुदान	५,000,000.00

विभिन्न संघसंस्थाको कार्यक्रम

नाङशाल एशोसिएसन नेपाल,धुलिखेल, काभ्रे

आ.व. २०७७/०७८ (2020) को योजना तथा बजेट

सेभ द चिल्ड्रेनको सहयोग तथा नमोबुद्ध नगरपालिका शिक्षा शाखा सँगको समन्वयमा नगरपालिका अर्न्तगतको १५ वटा विद्यालयहरुमा निम्न अनुसारको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्रस्ताव गरिएको छ ।

क.सं	क्रियाकलाप	लक्ष्य	बजेट
१	प्रारम्भिक कक्षा पढाई सम्बन्धी आधारभूत शिक्षक तालिम – कक्षा १	१ पटक	२७१,५०० ।-
२	प्रारम्भिक कक्षा पढाई सम्बन्धी आधारभूत शिक्षक तालिम – कक्षा २ र ३	१ पटक	२७१,५०० ।-
३	प्रारम्भिक गणित सम्बन्धी आधारभूत शिक्षक तालिम –कक्षा १	१ पटक	२०९,५०० ।-
४	प्रारम्भिक गणित सम्बन्धी आधारभूत शिक्षक तालिम –कक्षा २ र ३	१ पटक	२२९,५०० ।-
५	प्रारम्भिक साक्षरता र गणित सम्बन्धी प्र.अ र वि.व्य.सहरुलाई १ दिने अभिमुखिकरण	१ पटक	२४००० ।-
६	परियोजना क्षेत्र भित्रका १५ विद्यालयहरुलाई सिकाई सामाग्री सहयोग	१ पटक	१२९३,४०० ।-
७	परियोजना क्षेत्र भित्रका १५ विद्यालयहरुलाइ कक्षा १, २ र ३ को लागि पठन पुस्तिका सहयोग	१ पटक	३१५,००० ।-
८	पालिका र १५ विद्यालयका कक्षा १, २ र ३ का शिक्षकहरुसंग समिक्षा बैठक	१ पटक	२२,९९२ ।-
९	रेडियो कक्षा कार्यक्रम – कक्षा ECD देखि ५ सम्म पाठ्यक्रमका विषयवस्तुमा आधारित	ECD–४५ दिन र कक्षा १–५ को ८० दिन	११,८७,००० ।-
१०	विद्यालयमा हात धुने सुविधा -१५ विद्यालयमा	१ पटक	४०५,००० ।-
११	विद्यालय खोल्नु अगाडि विद्यालय हाता भित्र किटाणु रहित (disinfection) बनाउने	१ पटक	१०५६९०।-

कार्यक्रम संचालन गर्ने संस्था: सिप्रेड

सहकार्य: ईसिमोड

जिल्ला: काभ्रे

कार्यक्रमको प्रकार: अनुसन्धान

२०७६/७७ (जनावरि (डिसेम्बर २०२०) मा प्रस्तावित कार्यक्रम		
लक्ष्य १ : बिधयमान प्रबिधिको प्रमाणिकरण तथा जलबायु अनुकुलनका प्रभावकारी नया प्रबिधिको विकास		**रकम**
१	झोलमल १ को लहरे बालीमा विभिन्न मात्राको प्रभावकारिताको परिक्षण	३६०००
२	झोलमल १ को लहरे बालीमा विभिन्न संमयमा प्रयोग गर्दाको प्रभावकारिताको परिक्षण	३६०००
३	झोलमल १ को हिउदे बालीमा विभिन्न मात्राको प्रभावकारिताको परिक्षण	३६०००
४	झोलमल १ को हिउदे बालीमा विभिन्न संमयमा प्रयोग गर्दाको प्रभावकारिताको परिक्षण	३६०००
५	झोलमल २ र ३ को लहरे बालीमा विभिन्न मात्राको प्रभावकारिताको परिक्षण	३६०००
६	झोलमल २ र ३ को लहरे बालीमा विभिन्न संमयमा प्रयोग गर्दाको प्रभावकारिताको परिक्षण	३६०००
७	झोलमल २ र ३ को हिउदे बालीमा विभिन्न मात्राको प्रभावकारिताको परिक्षण	३६०००
८	झोलमल २ र ३ को हिउदे बालीमा विभिन्न संमयमा प्रयोग गर्दाको प्रभावकारिताको परिक्षण	३६०००
९	मल्चिङ्ग प्रबिधि प्रयोग गर्दाको प्रभावकारिताको परिक्षण	४८०००
११	कृषक बिधि र झोलमल प्रयोग बिधिबाट उत्पादित तरकारीको बजार मूल्य बिस्लेसन	७५०००
१२	झोलमल ३ को धान बालिमा प्रभावकारिताको परिक्षण	१५०००
१३	झोलमल ३ को आलु बालिमा प्रभावकारिताको परिक्षण	१५०००
लक्ष्य २: वातावरण संरक्षण र गरिबी घटाउन उपयोगी जलबायु मैत्री अनुकुलित प्रबिधि बिकाश, परिक्षण र प्रदर्शन		
१	बालीचक्र मिस्रित बाली र अन्तर बालीको अनुसन्धान	५०००
२	सिचाइका लागी बर्खेपानी संकलन गर्न सोयल सिमेन्ट ट्यांकको निर्माण	२००००
३	सुकेका मुलहरुलाइ जगाउने कार्यक्रम	१०००००
४	करेसा बारि बिकास कार्यक्रम	६००००
५	उत्पादक तथा बितरकबिच अन्तरक्रिया कार्यक्रम	२००००

६	तरकारी ब्यापारि, कृषक समूह र सहकारीबिच बजारीकरण सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम	१००००
७	जडिबुटिहरुको पहिचान तथा नर्सरी निर्माण	५००००
८	सामुदायिक बनमा जडिबुटिहरुको बृक्षारोपण कार्यक्रम	२००००
९	एग्रोफरस्टी सम्बन्धी क्षमता वृद्धि तालीम	६०००
लक्ष्य ३: महिला र पिछडिएका वर्गलाई प्रविधि र अवसर सिर्जना		
१	महिला समूह र सहकारीलाइ वित्तिय सन्स्थाहरुसँग समन्वय गराउने	१००००
२	महिला समूह र सहकारीलाइ ऋण तथा बचत सम्बन्धी तालीम कार्यक्रम	१००००
३	महिला मैत्री प्रबिधीको प्रबर्धन	२५०००
४	महीला समूहहरुको अवलोकन भ्रमण	१२५००
लक्ष्य ४: जलवायु मैत्री अनुकुलन समाधान सम्बन्धी प्याकेजको बिभिन्न परियोजना र कार्यक्र मार्फत प्रसार र प्रवर्धन गर्ने		
१	RMS प्रबिधिहरुको स्थानीय सरकार र पदाधिकारिहरुबाट सामूहीक निरिक्षण	३००००
२	RMS Knowledge पार्कको निर्माण	३००००
३	कृषि ज्ञान केन्द्र र स्तानीय सरकारका कर्मचारीलाइ Knowledge पार्कको अवलोकन	२००००
४	कृषि मेलाहरुमा सहभागिता	२००००
५	अर्गानिक ऊत्पादनको लागि सुलभ बजारीकरणको ब्यब्स्था	५००००
६	सम्बन्धित नगरपालिकामा योजना तर्जुमा प्रस्तुतीकरण	४५०००
७	अरु बिभिन्न परियोजनाका कृषक समुहहरुलाई RMS Knowledge पार्कको भ्रमण गराउने	२००००
लक्ष्य ५: जलवायु मैत्री अनुकुलन प्याकेज सम्बन्धी प्रसार सामग्री बनाउने		
१	प्रसार सामग्री डिजाइन गर्ने र बनाउने	१०००००
२	RMS प्याकेजको प्रसार, मौसम, बजारमुल्य र प्राविधिक सलाह सम्बन्धी एयाप निर्माण गर्ने	३२५०००
लक्ष्य ६: RMS लागु गर्न ब्यक्ती, संघ संस्था आदीको क्षमता बिकास		
१	नगरपालिकाका कर्मचारीहरु र कृषी ग्यान केन्द्रका कर्मचारीहरुलाइ तालिम र अवलोकन भ्रमण	६००००
२	कृषक समूहहरुलाई Bio gas र बिमा कम्पनीसँग समन्वय गराइ सेवा सुचारु गर्ने	१००००
	जम्मा	**१४९९५००**

Education Empowerment Center को कार्यक्रमहरु

S.N.	Activity	Budget		Total budget
		From Partner EEC/GNHA	From Namobuddha Municipality	
1.	Baseline survey, Data analysis and reporting	30,000		30,000
2.	Meeting on schools selection	9,000		9,000
3.	Project agreement	9,000		9,000
4.	Orientation on MGML for school stakeholders	189,000		189,000
5.	Setting up classroom conducive MGML methodology		756,600	756,600
6.	10 days Intensive teacher training	336,000		336,000
7.	Teaching learning materials (TLM)	150,000		150,000
8.	On the spot coaching and mentoring	27,000		27,000
9.	Cluster workshop	43,200		43,200
10.	Monitoring and supervision by Municipality level		16,000	16,000
11.	Stationary and consumable		1,80,000	1,80,000
12.	Equipment (Printer and laminator)	1,41,000		1,41,000
13.	Equipment (Audio Tool)	66,000		66,000
14.	Edu. Teaching materials		1,80,000	1,80,000
15.	Musical Instrument (Madal Jhyali)	97,200		97,200
16.	Sports materials	60,000		60,000
17.	Mother group formation and mobilization	18,000	18,000	18,000
	Total Budget	11,75,400	11,29,600	23,05,000

सातौं नगरसभाको कार्यसुचि र समयतालिका

सभा संचालन (कार्यविधि), ऐन, २०७५ को दफा २६ को उपदफा (७) संग सम्बन्धित

नमोबुद्ध नगरपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक

सातौं नगर सभा

कार्यसूची र समय तालिका

बैठक स्थानः नमोबुद्ध नगरपालिकाको सभा हल

सभा मितिः २०७७/०३/१०

सभा समयः विहान ठिक १:०० बजे

बैठक संख्याः १

बैठक अध्यक्षता : नगर प्रमुख श्री टी.पी. शर्मा

मिति	बैठक बस्ने समय	कार्यसुची	प्रस्तुतकर्ता	कैफियत
०३/१०/२०७७	१:००-१:०५	प्रमुखज्युको आगमन, राष्ट्रिय धुन, आसन ग्रहण		

०३/१०/२०७७	१:०५-१:१०	राष्ट्रिय गान		
०३/१०/२०७७	१:१०-१:२०	नगर गीत		
०३/१०/२०७७	१:२०-१:२५	प्रमुखज्युबाट सभाको बैठक कार्यवाही आरम्भको घोषणा	श्रीमान् नगर प्रमुख (सभा अध्यक्ष) ज्यूबाट	
०३/१०/२०७७	१:२५-१:३०	लोकतन्त्र र प्रजातन्त्र प्राप्तिका लागि जीवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण	श्रीमान् नगर प्रमुख (सभा अध्यक्ष) ज्यूबाट	
०३/१०/२०७७	१:३०-२:३०	नगर प्रमुखबाट नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत	श्रीमान् नगर प्रमुख (सभा अध्यक्ष) ज्यूबाट	
०३/१०/२०७७	२:३०-२:४५	नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को आर्थिक विधेयक,२०७७ प्रस्तुत	लेखा समितिका संयोजक श्री रामकृष्ण उपाध्यायज्यूबाट	

०३/१०/२०७७	२:४५-३:००	नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को विनियोजन विधयेक, २०७७ प्रस्तुत	विधेयक (बिधायन) समितिका संयोजक श्री संजीव ढकालज्यूबाट	
०३/१०/२०७७	३:००-४:००	नगर प्रमुखबाट नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को बजेट तथा कार्यक्रम (बजेट वक्तव्य) प्रस्तुत	श्रीमान् नगर प्रमुख (सभा अध्यक्ष) ज्यूबाट	
०३/१०/२०७७	४:००-४:३०	अर्को सुचना तय नभए सम्मका लागि सातौं नगरसभाको पहिलो बैठक स्थगित	श्रीमान् नगर प्रमुख (सभा अध्यक्ष) ज्यूबाट	

सभा संचालन (कार्यविधि), ऐन, २०७५ को दफा २६ को उपदफा (७) संग सम्बन्धित

नमोबुद्ध नगरपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक

सातौं नगर सभा

कार्यसूची र समय तालिका

बैठक स्थानः नमोबुद्ध नगरपालिकाको सभा हल

सभा मितिः २०७७/०३/३१

सभा समयः विहान ठिक ११:०० बजे

बैठक संख्याः २

बैठक अध्यक्षता : नगर प्रमुख श्री टी.पी. शर्मा

मिति	बैठक बस्ने समय	कार्यसुची	प्रस्तुतकर्ता	कैफियत
०३/३१/२०७७	११:००-११:०५	प्रमुखज्युको आगमन, राष्ट्रिय धुन, आसन ग्रहण		

०३/३१/२०७७	११:०५-११:१०	राष्ट्रिय गान		
०३/३१/२०७७	११:१०-११:२०	नगर गीत		
०३/३१/२०७७	११:२०-११:२५	प्रमुखज्युबाट सभाको बैठक कार्यवाही आरम्भको घोषणा	श्रीमान् नगर प्रमुख (सभा अध्यक्ष) ज्यूबाट	
०३/३१/२०७७	११:२५-११:३०	लोकतन्त्र र प्रजातन्त्र प्राप्तिका लागि जीवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण	श्रीमान् नगर प्रमुख (सभा अध्यक्ष) ज्यूबाट	
०३/३१/२०७७	११:३०-१२:००	नगर प्रमुख श्री टी.पि. शर्माज्यूबाट सातौं नगरसभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को नीति, कार्यक्रम छलफलका लागि पेश	सम्पूर्ण उपस्थित सदस्यहरु	
०३/३१/२०७७	१२:००-१२:३०	नगर प्रमुख श्री टी.पि. शर्माज्यूबाट सातौं नगरसभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को नीति, कार्यक्रम स्वीकृतका लागि निर्णयार्थ प्रस्तुत	श्रीमान् नगर प्रमुख (सभा अध्यक्ष) ज्यूबाट	

०३/३१/२०७७	१२:३०-१:००	लेखा समितिका संयोजक तथा वडा अध्यक्ष श्री रामकृष्ण उपाध्यायज्यूबाट सातौं नगरसभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को आर्थिक विधेयक,२०७७ छलफलका लागि प्रस्तुत	सम्पूर्ण उपस्थित सदस्यहरु	
०३/३१/२०७७	१:००-१:३०	लेखा समितिका संयोजक तथा वडा अध्यक्ष श्री रामकृष्ण उपाध्यायज्यूबाट सातौं नगरसभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को आर्थिक विधेयक,२०७७ स्वीकृतका लागि निर्णयार्थ प्रस्तुत	लेखा समितिका संयोजक तथा वडा अध्यक्ष श्री रामकृष्ण उपाध्यायज्यूबाट	
०३/३१/२०७७	१:३०-२:००	बिधायन समितिका संयोजक श्री संजीव ढकालज्यूबाट सातौं नगरसभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को विनियोजन विधयेक, २०७७ छलफलका लागि प्रस्तुत	सम्पूर्ण उपस्थित सदस्यहरु	

०३/३१/२०७७	२:००-२:३०	बिधायन समितिका संयोजक श्री संजीव ढकालज्यूबाट सातौं नगरसभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को विनियोजन विधयेक, २०७७ स्वीकृतका लागि निर्णयार्थ प्रस्तुत	बिधायन समितिका संयोजक श्री संजीव ढकालज्यूबाट	
०३/३१/२०७७	२:३०-३:००	नगर प्रमुख श्री टी.पि. शर्माज्यूबाट सातौं नगरसभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को बजेट तथा कार्यक्रम (बजेट वक्तव्य) छलफलका लागि पेश	सम्पूर्ण उपस्थित सदस्यहरु	
०३/३१/२०७७	३:००-३:३०	नगर प्रमुख श्री टी.पि. शर्माज्यूबाट सातौं नगरसभाको पहिलो बैठकमा पेश भएको नमोबुद्ध नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को बजेट तथा कार्यक्रम (बजेट वक्तव्य) स्वीकृतका लागि निर्णयार्थ प्रस्तुत	श्रीमान् नगर प्रमुख (सभा अध्यक्ष) ज्यूबाट	

०३/३१/२०७७	३:३०-४:००	नगरकार्यपालिकाबाट पेश भएका विशेष निर्णय अनुमोदनको लागि प्रस्तुत	श्रीमान् नगर प्रमुख (सभा अध्यक्ष) ज्यूबाट	
०३/३१/२०७७	४:००-४:३०	सातौं नगरसभा (बजेट अधिवेशन) अन्त गर्ने	श्रीमान् नगर प्रमुख (सभा अध्यक्ष) ज्यूबाट	

मिति २०७७ साल असार १० गते देखि २०७७ असार ३१ गते सम्म नगर प्रमुख श्री टंक प्रसाद शर्माज्यूको अध्यक्षतामा भएको नमोबुद्ध नगरपालिकाको सातौं नगर सभामा देहाय बमोजिम नगरसभा सदस्यहरुको उपस्थिति रहयो ।

नमोबुद्ध नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, बागमती प्रदेश, भकुण्डेबेशी, काभ्रेपलाञ्चोक

सातौं नगर सभा

नगर सभा सदस्यहरुको उपस्थिति हाजिर

मिति: २०७७/०३/१०

क.सं	नगर सभा सदस्यहरुको नाम	पद	दस्तखत
१	टी.पि.शर्मा	नगर प्रमुख	
२	राम देवी तामाङ्	नगर उप-प्रमुख	
३	कर्म ग्याल्बो लामा	वडा अध्यक्ष-०१	
४	संजीव ढकाल	वडा अध्यक्ष-०२	
५	राम शरण हुमागाई	वडा अध्यक्ष-०३	
६	उद्दव प्रसाद काफ्ले	वडा अध्यक्ष-०४	
७	बुद्ध सि तामाङ्	वडा अध्यक्ष-०५	
८	कुल प्रसाद न्यौपाने	वडा अध्यक्ष-०६	
९	धर्म सि लामा	वडा अध्यक्ष-०७	
१०	शेर बहादुर तामाङ्	वडा अध्यक्ष-०८	
११	मेल बहादुर लामा	वडा अध्यक्ष-०९	
१२	राम कृष्ण उपाध्याय	वडा अध्यक्ष-१०	
१३	कृष्ण बहादुर तामाङ्	वडा अध्यक्ष-११	
१४	अमृता अधिकारी (पराजुली)	कार्यपालिका सदस्य	
१५	मनु लामा	कार्यपालिका सदस्य	
१६	जानुका पौडेल	कार्यपालिका सदस्य	
१७	अप्सरा हुमागाई	कार्यपालिका सदस्य	

	स्वेता लामा	कार्यपालिका सदस्य	
१९	भोले सार्की	कार्यपालिका सदस्य	भोले
२०	राजु सुन्दास	कार्यपालिका सदस्य	
२१	गोपीलाल बि.क.	कार्यपालिका सदस्य	
२२	कल्पना सत्याल	वडा सदस्य-०१	
२३	सिता बि.क.	वडा सदस्य-०१	
२४	कृष्ण बहादुर तामाङ्	वडा सदस्य-०१	
२५	सुमन राज पाण्डे	वडा सदस्य-०१	
२६	मिना परियार	वडा सदस्य-०२	
२७	पदम लाल तिमल्सिना	वडा सदस्य-०२	
२८	मदन कृष्ण श्रेष्ठ	वडा सदस्य-०२	
२९	तारा परियार	वडा सदस्य-०३	तारा परियार
३०	राम कुमार मैनाली	वडा सदस्य-०३	राम
३१	शिव प्रसाद भुर्तेल	वडा सदस्य-०३	
३२	भवानी चिमोरिया	वडा सदस्य-०४	भवानी
[illegible]	सिता दास सुन्दास	वडा सदस्य-०४	
३४	कान्छामान बल	वडा सदस्य-०४	कान्छा मान बल
३५	कुल बहादुर सार्की	वडा सदस्य-०४	कुलबहादुर
३६	कालिका बि.क.	वडा सदस्य-०५	कालिका
३७	बाबु तामाङ	वडा सदस्य-०५	
३८	बुद्ध मान तामाङ	वडा सदस्य-०५	
३९	गुण माया लामा	वडा सदस्य-०६	गुण
४०	सिता कामी	वडा सदस्य-०६	

[illegible]	इन्द्र मान लामा	वडा सदस्य-०६	
४२	कुल चन्द्र न्यौपाने	वडा सदस्य-०६	
४३	बुद्ध माया परियार	वडा सदस्य-०७	
४४	युवराज श्रेष्ठ	वडा सदस्य-०७	
४५	हर्क बहादुर तामाङ	वडा सदस्य-०७	
४६	सुन माया तामाङ	वडा सदस्य-०८	
४७	शुशिला तोलंगे	वडा सदस्य-०८	
४८	मनोज प्रसाद अधिकारी	वडा सदस्य-०८	
४९	इन्द्र बहादुर लामा	वडा सदस्य-०८	
५०	इश्वरी श्रेष्ठ	वडा सदस्य-०९	
५१	मिठु माया परियार	वडा सदस्य-०९	
५२	गोपाल कृष्ण श्रेष्ठ	वडा सदस्य-०९	
५३	राम कृष्ण गौतम	वडा सदस्य-०९	
५४	उर्मिला अधिकारी	वडा सदस्य-१०	
५५	विष्णु माया वि.क.	वडा सदस्य-१०	
[illegible]	सुकु मान तामाङ	वडा सदस्य-१०	
५७	सानु बाबु पाठक	वडा सदस्य-१०	
५८	ज्ञानी वि.क.	वडा सदस्य-११	
५९	भवमान तामाङ	वडा सदस्य-११	
६०	राम बहादुर तामाङ	वडा सदस्य-११	

नमोबुद्ध नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, बागमती प्रदेश, भकुण्डेबेशी, काभ्रेपलाञ्चोक

सातौं नगर सभा

दोस्रो बैठक

नगर सभा सदस्यहरुको उपस्थिति हाजिर

मिति: २०७७/०३/३१

क.सं	नगर सभा सदस्यहरुको नाम	पद	दस्तखत
१	टी.पि.शर्मा	नगर प्रमुख	
२	राम देवी तामाङ्	नगर उप-प्रमुख	
३	कर्म ग्याल्बो लामा	वडा अध्यक्ष-०१	
४	संजीव ढकाल	वडा अध्यक्ष-०२	
५	राम शरण हुमागाई	वडा अध्यक्ष-०३	
६	उद्दव प्रसाद काफ्ले	वडा अध्यक्ष-०४	
७	बुद्ध सि तामाङ्	वडा अध्यक्ष-०५	
८	कुल प्रसाद न्यौपाने	वडा अध्यक्ष-०६	
९	धर्म सिं लामा	वडा अध्यक्ष-०७	
१०	शेर बहादुर तामाङ्	वडा अध्यक्ष-०८	
११	मेल बहादुर लामा	वडा अध्यक्ष-०९	
१२	राम कृष्ण उपाध्याय	वडा अध्यक्ष-१०	
१३	कृष्ण बहादुर तामाङ्	वडा अध्यक्ष-११	
१४	अमृता अधिकारी (पराजुली)	कार्यपालिका सदस्य	
१५	मनु लामा	कार्यपालिका सदस्य	

[illegible]	जानुका पौडेल	कार्यपालिका सदस्य	
[illegible]	अप्सरा हुमागाई	कार्यपालिका सदस्य	
१८	स्वेता लामा	कार्यपालिका सदस्य	
१९	भोले सार्की	कार्यपालिका सदस्य	
२०	राजु सुन्दास	कार्यपालिका सदस्य	
२१	गोपीलाल वि.क	कार्यपालिका सदस्य	
२२	कल्पना सत्याल	वडा सदस्य-०१	
२३	सिता वि.क.	वडा सदस्य-०१	
[illegible]	कृष्ण बहादुर तामाङ्	वडा सदस्य-०१	
२५	सुमन राज पाण्डे	वडा सदस्य-०१	
२६	मिना परियार	वडा सदस्य-०२	
२७	पदम लाल तिमल्सिना	वडा सदस्य-०२	
२८	मदन कृष्ण श्रेष्ठ	वडा सदस्य-०२	
२९	तारा परियार	वडा सदस्य-०३	
३०	राम कुमार मैनाली	वडा सदस्य-०३	
३१	शिव प्रसाद भुर्तेल	वडा सदस्य-०३	
३२	भवानी चिमोरिया	वडा सदस्य-०४	
३३	सिता दास सुन्दास	वडा सदस्य-०४	
३४	कान्छामान बल	वडा सदस्य-०४	
३५	कुल बहादुर सार्की	वडा सदस्य-०४	
३६	कालिका वि.क.	वडा सदस्य-०५	
३७	बाबु तामाङ	वडा सदस्य-०५	
३८	बुद्ध मान तामाङ	वडा सदस्य-०५	

[illegible]	गुण माया लामा	वडा सदस्य-०६	
४०	सिता कामी	वडा सदस्य-०६	
४१	इन्द्र मान लामा	वडा सदस्य-०६	
४२	कुल चन्द्र न्यौपाने	वडा सदस्य-०६	
४३	बुद्ध माया परियार	वडा सदस्य-०७	
४४	युवराज श्रेष्ठ	वडा सदस्य-०७	
४५	हर्क बहादुर तामाङ	वडा सदस्य-०७	
४६	सुन माया तामाङ	वडा सदस्य-०८	
[illegible]	शुशिला तोलंगे	वडा सदस्य-०८	
४८	मनोज प्रसाद अधिकारी	वडा सदस्य-०८	
४९	इन्द्र बहादुर लामा	वडा सदस्य-०८	
५०	इश्वरी श्रेष्ठ	वडा सदस्य-०९	
५१	मिठु माया परियार	वडा सदस्य-०९	
५२	गोपाल कृष्ण श्रेष्ठ	वडा सदस्य-०९	
५३	राम कृष्ण गौतम	वडा सदस्य-०९	
५४	उर्मिला अधिकारी	वडा सदस्य-१०	
५५	विष्णु माया वि.क.	वडा सदस्य-१०	
५६	सुकु मान तामाङ	वडा सदस्य-१०	
५७	सानु बाबु पाठक	वडा सदस्य-१०	
५८	ज्ञानी वि.क.	वडा सदस्य-११	
५९	भवमान तामाङ	वडा सदस्य-११	
६०	राम बहादुर तामाङ	वडा सदस्य-११	

निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको सम्पर्क नम्बर

सि.नं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क नं.
१.	श्री टंक प्रसाद शर्मा	नगर प्रमुख	९८५१२५३६८० ०११-४०४१६८
२.	श्री रामदेवी तामाङ	नगर उप-प्रमुख	९८५११५४२२२
३.	श्री कर्म ग्याल्बो लामा	वडा अध्यक्ष -१	९८४१०८०६८१
४.	श्री सञ्जिब ढकाल	वडा अध्यक्ष -२	९८४१५०६२०१
५.	श्री राम शरण हुमागाई	वडा अध्यक्ष -३	९८४१९१११९२
६.	श्री उद्धव प्रसाद काफ्ले	वडा अध्यक्ष -४	९८४१९६६४५१
७.	श्री बुद्ध सिं तामाङ	वडा अध्यक्ष -५	९८५१०१९७२४
८.	श्री कुल प्रसाद न्यौपाने	वडा अध्यक्ष -६	९८४१६२९९६६
९.	श्री धर्म सिं लामा	वडा अध्यक्ष -७	९८५११२४४७०
१०.	श्री शेर बहादुर तामाङ	वडा अध्यक्ष -८	९८५१०७७८२५
११.	श्री मेल बहादुर लामा	वडा अध्यक्ष -९	९८६१३९५९७३
१२.	श्री रामकृष्ण उपाध्याय	वडा अध्यक्ष -१०	९८५११९५७८७
१३.	श्री कृष्ण बहादुर तामाङ	वडा अध्यक्ष -११	९८१८९५७१७८
१४.	श्री अमृता अधिकारी (पराजुली)	कार्यपालिका सदस्य	९८४१५८२५५०
१५.	श्री मनु लामा	कार्यपालिका सदस्य	९८४९१५१२९५
१६.	श्री जानुका पौडेल	कार्यपालिका सदस्य	९८४०११७५७३
१७.	श्री अप्सरा हुमागाई	कार्यपालिका सदस्य	९८४१९६२६१८
१८.	श्री स्वेता लामा	कार्यपालिका सदस्य	९८४९०१३२८७
१९.	श्री गोपीलाल वि.क.	कार्यपालिका सदस्य	९८०८०३२६१८
२०.	श्री राजु सुन्दास	कार्यपालिका सदस्य	९८४१७९३२४१
२१.	श्री भोले सार्की	कार्यपालिका सदस्य	९८४९०७७४३२
२२.	श्री कल्पना सत्याल	वडा सदस्य -१	९८१३७९४५९६
२३.	श्री सिता वि.क.	वडा सदस्य -१	९८१३७०२३२०
२४.	श्री सुमन राज पाण्डे	वडा सदस्य -१	९८५१०१४८७४
२५.	श्री मिना परियार	वडा सदस्य -२	९८४९३१०६८८
२६.	श्री पदमलाल तिमल्सिना	वडा सदस्य -२	९८४१६७०९७८
२७.	श्री मदन कृष्ण श्रेष्ठ	वडा सदस्य -२	९८४१००५५१६
२८.	श्री तारा परियार	वडा सदस्य -३	९८१८८३३४९०

२९.	श्री राम कुमार मैनाली	वडा सदस्य -३	९८५१०४३५२१
३०.	श्री शिव प्रसाद भूर्तेल	वडा सदस्य -३	९८४१६१४०७१
३१.	श्री भवानी चिमौरिया	वडा सदस्य -४	९८४३००४६५१
३२.	श्री सिता दास सुन्दास	वडा सदस्य -४	९८६९११९१०२
३३.	श्री कान्छामान बल	वडा सदस्य -४	९८४९२४७२०९
३४.	श्री कुल बहादुर सार्की	वडा सदस्य -४	९८४३०२०३७०
३५.	श्री कालिका वि.क.	वडा सदस्य -५	९८१०१५७४८८
३६.	श्री बाबु तामाङ	वडा सदस्य -५	९८१०१५४४८२
३७.	श्री बुद्धि मान तामाङ	वडा सदस्य -५	९८०८५७४८३८
३८.	श्री गुणमाया लामा	वडा सदस्य -६	९८०३०७९८११
३९.	श्री सिता कामी	वडा सदस्य -६	९८१८६७४८०४
४०.	श्री इन्द्रमान लामा	वडा सदस्य -६	९८०३२१२८९२
४१.	श्री कूलचन्द्र न्यौपाने	वडा सदस्य -६	९८४९८५९१५६
४२.	श्री बुद्ध माया परियार	वडा सदस्य -७	९८४११६२०९०
४३.	श्री युवराज श्रेष्ठ	वडा सदस्य -७	९८४३०७२४१४
४४.	श्री हर्क बहादुर तामाङ	वडा सदस्य -७	९८४१५१४७१२
४५.	श्री सुनमाया तामाङ	वडा सदस्य -८	९८४३०३९९१४
४६.	श्री शुशीला तोलाङ्गे	वडा सदस्य -८	९८४३४२५८३०
४७.	श्री मनोज प्रसाद अधिकारी	वडा सदस्य -८	९८४१०२७६३८
४८.	श्री इन्द्र बहादुर लामा	वडा सदस्य -८	९८१३५९१५३०
४९.	श्री इश्वरी श्रेष्ठ	वडा सदस्य -९	९८४१००५५६४
५०.	श्री मिठुमाया परियार	वडा सदस्य -९	९८१३३११३७३
५१.	श्री गोपाल कृष्ण श्रेष्ठ	वडा सदस्य -९	९८१३९०५१०७
५२.	श्री रामकृष्ण गौतम	वडा सदस्य -९	९८४१२७१२३७
५३.	श्री उर्मिला अधिकारी	वडा सदस्य -१०	९८४९४७२४८०
५४.	श्री विष्णुमाया वि.क.	वडा सदस्य -१०	९८४३४४१४३७
५५.	श्री सुकुमान तामाङ्ग	वडा सदस्य -१०	९८४११०२०७८
५६.	श्री सानुबाबु पाठक	वडा सदस्य -१०	९८१८२७८२२५
५७.	श्री ज्ञानी वि.क.	वडा सदस्य -११	९८०३६६८२९१
५८.	श्री भवमान तामाङ	वडा सदस्य -११	९८०३८३३३१९
५९.	श्री राम बहादुर तामाङ	वडा सदस्य -११	९८४९०७३५२३

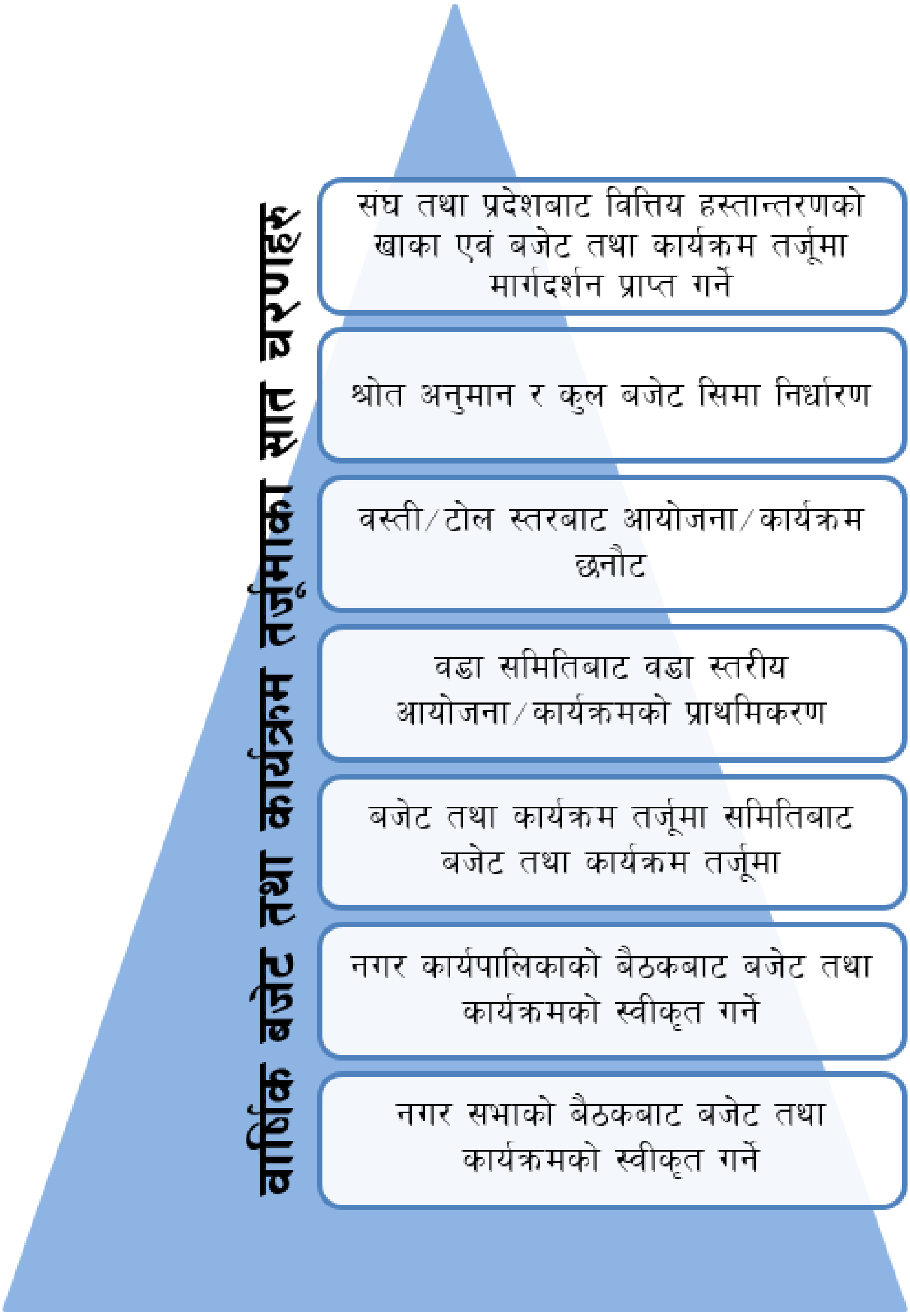
वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका सात चरणहरु
संघ तथा प्रदेशबाट वित्तिय हस्तान्तरणको खाका एवं बजेट तथा कार्यक्रम तर्जूमा मार्गदर्शन प्राप्त गर्ने
श्रोत अनुमान र कुल बजेट सिमा निर्धारण
वस्ती/टोल स्तरबाट आयोजना/कार्यक्रम छनौट
वडा समितिबाट वडा स्तरीय आयोजना/कार्यक्रमको प्राथमिकरण
बजेट तथा कार्यक्रम तर्जूमा समितिबाट बजेट तथा कार्यक्रम तर्जूमा
नगर कार्यपालिकाको बैठकबाट बजेट तथा कार्यक्रमको स्वीकृत गर्ने
नगर सभाको बैठकबाट बजेट तथा कार्यक्रमको स्वीकृत गर्ने

विश्व प्रसिद्ध नमोबुद्ध मन्दिर

नर्वेका अन्तराष्ट्रिय विकास सहायतामन्त्री
H.E. Dag-IngUlstein द्वारा शिक्षा र
प्राङ्गरिक कृषि खेतीको अवलोकन

नमोबुद्ध नगरपालिका क्षेत्रभित्र कोरोना
भाइरस (कोभिड - १९) रोकथाम तथा
नियन्त्रणको लागिमा स्वास्थ्य राज्य मन्त्री(
ज्यूबाट स्वास्थ्य सामाग्री हस्तानतरण

नमोबुद्ध नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

भकुण्डेबेशी, काभ्रेपलाञ्चोक

०११-४०४०३१,४०४०३१

URL: www.namobuddhamun.gov.np

email: namobuddhamun@gmail.com